

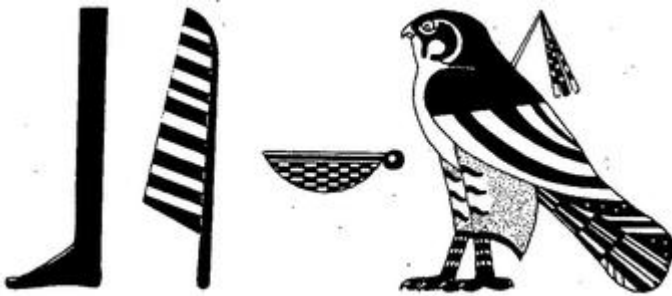
MISIR DİLİ NASIL YAZILIR VE OKUNUR ? SORUSUNUN CEVABI

orjinala dı : Egyptian Hieroglyphics: How to Read and Write Them

hazırlayan : Marvel Hazar Abdultengri potter

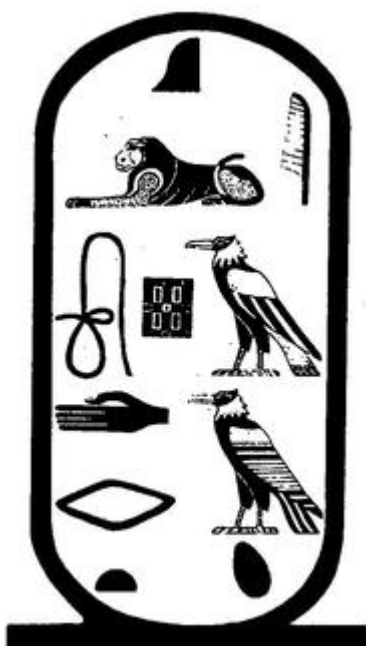
Hiyerogliflerin Çözömlenmesi

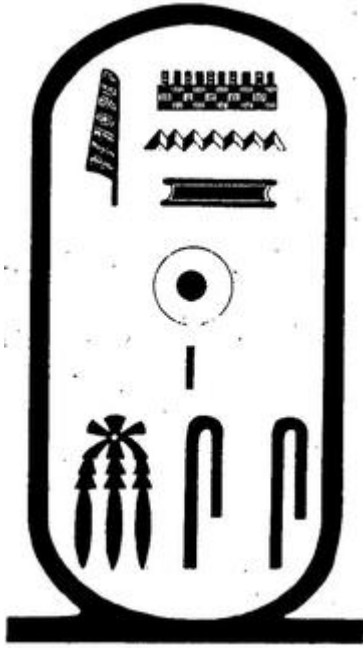
bik bik şahin

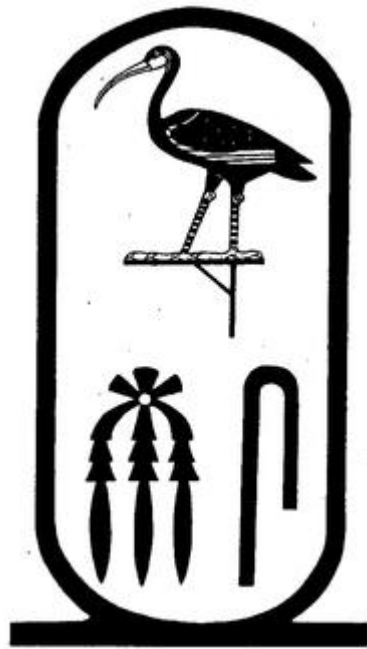
Batlamyus

Kleopatra

Ramses

Tutmosis

MS 384 yılında Hristiyan Roma imparatoru Theodosius, Mısır tapınaklarındaki pagan ayinlerini kaldıran bir kararname onayladı. Zulüm ve yıkım, 3.500 yıllık medeniyeti susturdu.

İşte o an , firavunların kutsal dilinin “ilahi sözcükleri” olan *medwne t*er'in, Yunanlıların *hiyeroglif* (*hieros* =kutsal, *glyphe* =oyma) adını verdikleri işaretlerin yazılmasına ve okunmasına son verdi .

Böylece, 1.400 yıldan fazla bir süre boyunca, hiyeroglifler antik uygarlığın anıtlarında "taşlaşmış" olarak kalacaktı. Semboller? Harfler? Süslemeler? Anlamları, onları boşuna inceleyen gezginler ve bilginler için bir gizem olarak kalacaktı, ta ki 1790 yılında Fransa'nın Figeac kentinde doğan genç bir dil dehası olan Jean-François Champollion, "Mısırlı" tarafından, yıllar süren çabaların ardından 1822'de yapılan şaşırtıcı keşfe kadar.

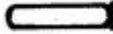
Özellikle binlerce yıllık tarihinin sonunda, eski Mısır defalarca istilacılar tarafından fethedildi. Antik çağda bunların sonuncusu Persler, Makedonyalılar ve Romalılarıdır.

Dini özgürlüğü korumak için Mısırlı din adamları yeni efendileri Yukarı ve Aşağı Mısır'ın kralları olarak tahta çıkardılar. Bu nedenle, bu Mısırlı olmayan firavunların kraliyet isimleri, uzak seleflerinin isimleriyle aynı şekilde, metinlere ve tapınakların duvarlarına yazılmak zorundaydı. Yazıcılar, bu yabancıların isimlerini hiyeroglif olarak yazdılar. Hiyerogliflerin deşifre edilmesi, tam da bu kraliyet isimlerinin kodunun çözülmesiyle başladı.

Ağustos 1799'da, General Bonaparte'ın Mısır seferi sırasında, Rosetta yakınlarındaki tahkimatlar üzerinde çalışırken, bir Fransız subayı siyah bazalttan parçalanmış bir stel buldu. Keşfedildiği yerden dolayı Rosetta Taşı olarak bilinir (şimdi British Museum'dadır).

Stelada üç tür yazıyla incelikte oyulmuş bir metin vardı. Hiyeroglif yazıyla 14 kırık satır, demotik yazıyla (hiyerogliflerin el yazısıyla yazılmış, basitleştirilmiş biçimi) 32 satır ve Yunanca 54 satır kalmıştı. MÖ 196'dan kalma metin, Memphis rahiplerinin, tapınaklara bahşedilen cömertlik için Kral Ptolemy V Epiphanos'a teşekkür etmek amacıyla çıkardıkları bir kararnameydi. Metnin içeriği Yunanca versiyonu sayesinde anlaşılabilirdi. Daha sonra hiyerogliflerin gerçekten de bir yazı biçimi olduğu ortaya çıktı. Mısırbilimin macerası başlamıştı.

Hiyerogliflerin nasıl okunacağı, o zamandan sonra her şeyin çözüldüğü fikrine rağmen hâlâ bir gizemdi. Bu sırada kahramanımız Jean-François'nın henüz dokuz yaşında olduğunu unutmamak gerekir.

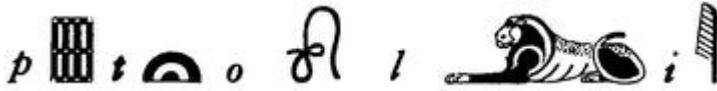
Abbé Barthélémy, oval çerçevenin kralların isimlerini daire içine almak için kullanıldığına dair mükemmel bir hipotezi öne sürdü (bu çerçeveler kartuşlar veya kraliyet yüzükleri olarak bilinir hale geldi). Bu doğru yönde atılmış ilk adımdı. Bu temelde, çok yetenekli bir tarihçi ve

eşsiz bir dilbilimci olan genç Champollion, Yunanca metinde Kral Ptolemy V Epiphanos'tan bahsediliyorsa, kartuşta bulunan hiyeroglif işaretlerin o hükümdarın isminin bir transkripsiyonu olması gerektiği sonucuna vardı ve bunlara benzer fonetik değerler atadı. Böylece kartuştaki hiyeroglifleri Yunanca isimle (Ptolemaïos) eşleştirdi ve **PTOLMYS'i ortaya çıkardı**.

Bu ilk girişimin doğruluğu başka bir metin tarafından doğrulandı. 1815'te JW Bankes, Philae adasında oyulmuş hiyerogliflerin bulunduğu küçük bir kırmızı granit dikilitaş kazdı ve tabanına Yunanca bir metin yazıldı. 1819'da taş "iğne" İngiltere'ye getirildi. Ertesi yıl Champollion, Rosetta Taşı gibi, Kral Ptolemy'den (bu durumda, Ptolemy VII Euergetes II) ve ayrıca kraliyet eşi Kraliçe Kleopatra III'ten bahseden metnin bir kopyasını edindi. Dikilitaşın hiyeroglif metninde iki kartuş yer alıyordu.

Şifre çözücü, Ptolemy için işaretlerin aynı olduğunu gözlemlemenin zevkini yaşadı. İlk sonuçları doğru çıktı. Ve böylece ikinci kartuştaki işaretler yalnızca kraliçenin adını temsil edebilirdi: **KLIOPATRA**.

İki kartuştaki hiyerogliflerin aynı olduğunu fark eden yazar, bu benzerliklerden yararlanarak, kraliçenin isminin yazımında kullanılan dört ek harfi çıkarabilmiştir.

İki kraliyet ismini karşılaştırıp ortak harfleri not ettiğinde doğru yoldaydı. (T için iki farklı işaretin varlığı, homofoni ilkesinden kaynaklanmaktadır; aynı ses için birden fazla işaretin kullanılması, yaygın bir olgudur.)

Ayrıca, okuma yönteminin yazıda kullanılan çeşitli yönlerle, satırların dikey mi yatay mı olduğuna, soldan sağa mı yoksa tersten mi okunacağına mükemmel bir şekilde uyum sağladığını gözlemledi.

Bu alfabetik ilke üzerinde çalışarak sistemini, Bonaparte'a Mısır'a kadar eşlik eden bilginler tarafından toplanan tüm Yunan ve Roma firavunlarının isimlerine uyguladı: İskender, Berenice, Trajan ve diğer pek çok isim, hepsi de onun "alfabe"sinin stokunu artırdı.

Ancak bu gerçek ilerlemenin yanında, hala muazzam sorular ve belirsiz alanlar vardı. Kartuşların dışındaki işaretler yabancıların kraliyet isimleri değildi. Burada katipler çeviri yapmıyorlardı; kendi dillerini yazıyorlardı. Alfabetinin metinlere dağılmış hiyerogliflerini tanıyabilse bile, hala bir gizem

olan birçok başkasını da gördü. Yepyeni fonetik sistemi yazının tüm yönlerini kapsamıyordu. Peki ya sonra? Bazı işaretlerin heceli olması gerektiğinden, en azından iki ünsüz harfi temsil ettiğinden şüphelenmeye başladı.

Rosetta Taşı'nda Champollion işareti bulmuştu

, *hecesel değeri mes (m Š)* olarak atadığı . Bunun Kıpti dilindeki *mose*'ye karşılık geldiğine inanıyordu , "doğurmak" anlamına geliyordu. Fakat bu hala sadece bir hipotezdi, araştırmasının izinde bir işaret daha.

Kesinlik, 14 Eylül 1822'de mimar Huyot'un çizdiği kabartmaların yeni gelen kopyalarını incelemek üzere masasına oturduğunda geldi.

İlk kartuş güneş diskini ve ardından iki işareti içeriyordu. Bu ikisinden

ikincisi PTOLMYS'deki *S'yi* temsil eden işaretti ve diğer işaret *m'yi* temsil ettiğine inandığı işaretti . Aniden güneşin eski Mısır tanrısı Ra olduğunu hatırladı ve *m* hipotezini de hatırladı. "Ra-mes-es" diye heceledi. Efsanevi gücüyle Rameses, ona anahtarı uzatarak yeni ortaya çıkmıştı .
Š

Ter içinde, bir sonraki kağıdı aldı ve orada başka bir kartuş buldu: bir ibis ve ardından yukarıda belirtilen iki işaret. İbis, Yunanlıların kendi Hermes'leriyle özdeşleştirdikleri ay, yazı ve bilim tanrısı Thoth'tu. Zihni bağlantıyı kurdu: eğer ilk kartuşta "Ra-mes-es" yazıyorsa, o zaman bu "Thoth-mes-es"ti - büyük fatih ata Thutmose. Duyguları o kadar büyüktü ki, kardeşinin (alim Jacques-Joseph Champollion-Figeac) evine koştuğunda, bayılmadan önce sadece "Buldum!" diyebildi ve beş gün sürecek bir komaya girdi.

Güneş'ten Doğan ve Ay'dan Doğan adlı iki kudretli firavun, ona bin yıllık labirentin yolunu göstermişti.

Eğer alfabetesi esas olarak Yunan ve Roma firavunlarının yabancı isimlerinin okunmasında geçerliyse, bunun nedeni hiyerogliflere çevrilmiş olmalarıydı. Yazıcılar sadece isimleri seslere göre hecelediler.

Ancak Mısır hükümdarları yazı yönteminin bütün olanaklarını kullanarak isimlerini hiyeroglif sistemiyle yazmışlardır.

Champollion, firavunlar dönemi yazısının bir harfe eşdeğer alfabetik işaretlerden ( ), en az iki harfi temsil eden hece işaretlerinden ( ) ve ideogramlardan ( ) oluştuğunu göstermişti; bunlar, sesini sağlayan

önceki fonogramların ifade ettiği sözcüğün *anlamını belirtmek için resimli bir görüntü kullanıyordu* . (Yukarıdaki “Ra-mes-es” örneğinde, güneş diski anlam kadar sesi de sağlar, ancak yalnızca anlamı sağlamak için kullanılabilir; aşağıdaki 2. bölüme bakın.) Artık yolu tamamen belirlenmişti: Bir grup hiyeroglif tarafından oluşturulan bir sözcüğün anlamını görüntü işareti - ideogram veya sözcüğün “belirleyici” ögesi - aracılığıyla kavramak ve sonra sözcüğün telaffuzunu belirleyiciyi önceleyen fonogramlar (seslere eşdeğer işaretler) aracılığıyla yeniden yapılandırmak. Bu, onun dehasına uygun devasa bir görevdi.

1824-1826 yılları arasında İtalya'da yaşayan Champollion, Torino'daki müzeden papirüs üzerine yazılmış metinler ve firavun sanat eserleri hakkında büyük bir ilgiyle incelediği eserlerle karşılaştı.

1826'da Paris'e döndüğünde Kral Louis-Philippe'in emriyle Louvre Müzesi'nde Mısır Eski Eserleri Bölümü'nü kurdu ve ilk küratörü oldu.

Muhteşem keşfinden altı yıl sonra, 1828'e kadar Mısır'ı ziyaret etmedi. Orada 15 ay çalıştı, Nil'i İkinci Katarakt'a kadar takip etti ve yeni bilimi olan Mısırbilim'in temellerini attı; anıtları kaydetti, kronolojik olarak sınıflandırdı, heykelleri ve kabartmaları inceledi, tapınakların planlarını inceledi. Hiyeroglifleri o kadar iyi okudu ki kendisi bile şaşırdı; binlerce yıllık bir krallık onun bakışları altında yeni bir hayata uyandı. Dört yıl sonra, 42 yaşında, bitkin ama amacına ulaşmış bir şekilde öldü: bize firavunların kutsal dilini göstermek. Ve bu onu ölümsüzleştirdi.

Champollion hiyeroglif yazısının doğasını şu şekilde tanımladı: "Bu karmaşık bir sistemdir, aynı anda resimsel [ideogramlar], sembolik [belirleyiciler] ve fonetik [fonogramlar] olan bir yazıdır, tek bir metinde, tek bir cümlede ve hatta tek bir kelimede. Bu karakter tiplerinin her biri fikirlerin farklı yollarla notasyonuna yardımcı olur: bu bir koddur."

2. MISIR YAZISININ İLKELERİ

Hiyeroglif sistemi kısmen fonetiktir (sesleri temsil eder) ve kısmen resimseldir (anlam aralığını belirten belirleyiciler). Belirleyiciler, dildeki çok sayıda eşsesli sözcük nedeniyle özellikle önemlidir.

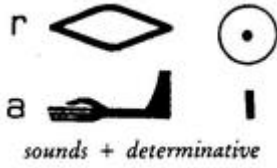
Bazı hiyerogliflerin ses veya fonetik değeri vardır (fonogramlar). Genellikle belirli bir kelimede bunlardan iki veya daha fazlası bulunur ve kelime yazılırken ilk sıraya yerleştirilirler. Diğer hiyerogliflerin resimsel (sembolik, figüratif) değeri vardır ve gerçekliğin bir yönünü temsil eder;

bunlar ideogramlar ve belirleyicilerdir. Belirleyiciler kelimelerin sonuna, fonetik işaretlerin ardından yazılır ve belirli bir anlam aralığı sağlar.

Örnek olarak *ra* kelimesi şöyledir :

Sözcüğün fonetik kısmını iki fonogram oluşturur: *r* + *a* = *ra*. Bunlara, bu sözcüğün *ra'nın* "güneş" anlamına geldiğini gösteren resimsel işaret (güneş diski) eklenir. (Küçük dikey çizgi için aşağıya bakın; bu kitabın ana bölümünde, burada kullanılan *a*, açıklanması gereken nedenlerden dolayı görünecektir).

A. Fonogramlar

Fonogram işaretleri üç kategoriye ayrılabilir: (1) tek harfi [ünsüz] temsil eden monoliteral işaretler (Yunanca mono- = tek); (2) iki harfi temsil eden biliteral işaretler; ve (3) üç harfi temsil eden trilateral işaretler:

Fonogramları birleştirerek kelimenin sesini elde ederiz; kelimenin belirli anlam aralığı belirleyici işaret tarafından sağlanır. Farklı kelimelerin sonunda aynı belirleyici kullanılabilir. Örneğin, yukarıdaki *ra* kelimesinde kullanılan güneş diski, ışık, ısı, yaz, gün vb. için kullanılan kelimelerin sonunda da görünür (yani, belirttiği anlam aralığı veya kategorisi güneşle ilgilidir). Her durumda kullanılan çeşitli fonogramlar, kelimenin nasıl okunacağını söyleyecek ve belirleyici işaretle birlikte ele alındığında, belirli kelimenin belirli anlamını verecektir.

B. İdeogramlar ve Belirleyiciler

Bu yazı sistemi, tüm sözcükleri temsil eden resimli işaretlerle başladı, resim yalnızca temsil ettiği şeyi temsil ediyordu. Başlangıçta muhtemelen hiçbir fonogram yoktu; yazı resimli veya hatta sembolikti.

Fonetik unsur, bu yazı sisteminin nesneleri belirtme ve fikirleri ifade etme olanaklarını çeşitlendirmesine olanak veren önemli bir gelişmeydi; çünkü nesneleri adlandırma veya etiketleme gereksinimi, yeni sözcüklerin yaratılmasının temelini oluşturur.

(1) İdeogram (resimli işaret).

İdeogram bir fikri yansıtır ve fonogramlara somut bir anlam verir. Genellikle küçük bir çizgiyle birlikte gelir

■ temel gerçeklik yönünü vurgulayan. Bazı durumlarda fonogramları bile bir kenara bırakıp ses ve *fikri temsil etme gibi çifte bir rol oynayabilir.* (Bazı yazarlar "ideogram" terimini yalnızca bu gibi durumlar için kullanırlar.) Örneğin, küçük çizginin eşlik ettiği güneş diski kendi başına ra (= "güneş") olarak okunabilir. Buradaki anlam konusunda hiçbir şüphe yok. İmge, onu tanımlayan sesleri "emmiştir", bu da imge-kelimesinin ta kendisidir.

(2) Belirleyici

Belirli imge-işaretler neyi tasvir ettikleri konusunda daha az spesifiktir, kendilerini daha geniş, daha soyut fikirlere uyarlar ve sonra bir ilişkiyi ifade ederler: belirleyiciler sembollerdir. Böylece, elini ağzına götürən adam:

Çeşitli durumlara uyarlanabilen bu işaret, yemek yeme, içme, okuma (yüksek sesle), bağırma ve şarkı söyleme gibi ağızla ilgili birçok fikrin belirlenmesine yardımcı olacaktır.

Benzer şekilde, hareket eden bacak çifti ▲ yürüme eylemini gösterir ve bu eylem farklı bağlamlarda uygulanabilir: gelme, ayrılma, inme, seyahat etme, taşıma vb.

Belirleyici, "ağabeyi" olan ideogramın verdiği bilgiden daha çeşitli ve daha geniş ölçekli bilgi verir, çünkü anlamları daha esnek ve daha az kısıtlanmıştır ve bu nedenle yazı sisteminde daha büyük bir rol oynayabilir.

İşte bir ideogram ile bir belirleyici arasındaki farkın bir örneği. Bu üç

parçalı işaret (aynı zamanda iki harfli bir fonogramdır), bir kelimenin sonuna yerleştirildiğinde (belirleyici), suyla ilişkilendirilen bir şeyi temsil eder—içme, bir katarakt, Nil, deniz veya su baskını gibi—ve anlamı kesinleştirmek için bir veya birden fazla tamamlayıcı işarete ihtiyaç duyar. Ancak kendi başına, küçük vuruşla (ideogram), özellikle "su" anlamına gelir.

Görüntü işaretleri birleştirilebilir. Bir kelimenin sonunda, iki belirleyici veya bir belirleyici artı bir ideogram, anlamı sağlamak için güçlerini birleştirebilir: İçmek ve idrar yapmak böylece açıkça şu şekilde ayırt edilir:

C. Fonetik Tamamlayıcı: Bir Okuma Yardımı

Bir kelimeyi yazmak için kullanılan fonetik işaretler (fonogramlar) tamamen tek harfli veya tek harfli, iki harfli ve/veya üç harfli işaretlerin çeşitli kombinasyonları olabilir. Ancak fonetik tamamlayıcı olarak adlandırılan bir şey de vardır. Bu, tamamen tek harfli olarak yazılan kelimelerde meydana gelmez; yalnızca iki ve üç harflilere eşlik eder ve bir kelime içinde birkaç tane olabilir. Eşlik ettiği iki ve üç harfliden önce veya sonra, üstünde, altında veya onu çevreleyecek şekilde konumlandırılabilir. Fonetik tamamlayıcının kendisi tek harfli veya iki harfli (çok nadiren üç harfli) olabilir.

Böylece, (iki harfli) *km* işareti (*kem* olarak telaffuz edilir) sıklıkla *m* sesine eşdeğer olan tek harfli tarafından takip edilir . Bu kombinasyonda, ilk işaret "kök"tür ve ikinci (baykuş) işareti onun fonetik tamamlayıcısıdır. Bu gibi durumlarda, yazıya dökerken fonetik tamamlayıcıyı eklemeyiz; *km yazarız*, *kmm* (*km + m*) yazmayız . Başka bir deyişle, fonetik tamamlayıcı, takip ettiği iki harflinin son sesinin yalnızca

görsel bir hatırlatıcısı veya pekiştiricisidir.

Fonetik tamamlayıcılar sıklıkla kullanılır, bu yüzden bu şekilde tanınmaları gerekir. Kelimelerin fonetik kompozisyonunun temel yapısal öğeleri olan "kökleri" iyice öğrendikten sonra bu kolaydır. Tamamlayıcılar işaretin okunmasını daha spesifik hale getirir; onu tamamlarlar. Özellikle aynı işaretin birden fazla telaffuza açık olduğu durumlarda faydalıdır. (Farklı şekillerde yazıya geçirilebilen bu tür hiyerogliflere *polifonlar* denir ve fonetik tamamlayıcı hangi okumanın amaçlandığını gösterir. Tersine, birbirine benzemeyen bazı hiyeroglifler yine de aynı telaffuza ve yazıya sahiptir; bunlara *homofonlar* denir.) Son olarak, fonetik tamamlayıcılar yazı sisteminde grafiksel bir denge sağlar; bu, yazıcıların sürekli endişesi olan yazının estetik kalitesi için çok önemlidir.

3. OKUMA İLKELERİ

A. Fonetik Transkripsiyon

Fonetik transkripsiyon, hiyerogliflerin okunmasını kolaylaştıran geleneksel bir uluslararası koddur. Birkaç diyakritik işaret ("vurgular") ile Roma harflerini kullanarak bir kelimenin ünsüz harflerini yeniden üretir. Fonetik (telaffuz) konusunda iyi bir kavrayış olmazsa olmazdır. Bu özellik, okuma ve çevirme arasındaki menteşe elemanı olduğu için ustalaşılmalıdır: okuyucu için çeşitli fonogramları tanımlar.

B. Heceleri Okumak

Semitik yazı sistemleri (örneğin Arapça ve İbranice) gibi, Mısır hiyeroglifleri de ünlü sesleri göstermez. Bu kitapta kullanılan *i* (*i*), *y* ve transkripsiyonları yarı ünlülerdir (ama temelde ünsüzlerdir). Hiyerogliflerin bize gösterdiği şey, dilin ünsüz yapısı, iskeletidir ve genellikle ünlülerden yoksundur. *ā, ā w*

Bu nedenle, uluslararası bir uzlaşma gereği, ünsüz harfler arasına bir *e* sesi (örneğin "set"teki *e* gibi telaffuz edilir) eklenerek okumanın kolaylaştırılması kararlaştırılmıştır. Böylece *pn* (= *p + n*) *pen* olarak okunacaktır ; *tn* (*t + n*) *ten* olarak okunacaktır; vb. (Bunlar anlamlar değil, seslerdir!) Koşullar gerektirdiğinde, *e* ilk ünsüzden önce gelebilir. Böylece, *nty* ünsüz dizisi *enty* olarak okunacaktır . *ā* Ancak ve harfleri *ā* geçtiğinde, *e* sesi eklenmeden *a* sesi (örneğin "father" veya "palm"daki *a* gibi telaffuz edilir) olarak okunabilir; böylece *āb* (= *ā + b*) = *ab* , ve *rā* (yukarıda gördüğümüz *sun*) = *ra*.

Bu kod tamamen gelenekseldir, kesinlikle pratik bir amacı vardır ve bu durumlarda eski Mısırlılar tarafından gerçekten konuşulan sesli harfleri göstermez. Gerçek sesli harfler, eski Mısır dilinin evrimindeki son aşama olan Kıpti diliyle yapılan karşılaştırmalara rağmen genellikle bilinmez, Kıpti telaffuzu iyi bilinmektedir.

Bir kelime yazıya geçirilirken, belirlenen her fonetik işaret yazıya geçirilir ve Roma harfleriyle eşdeğer sesler, hiyerogliflerdeki sırayla yazılır.

Bir kelimenin çoğulu üç küçük çizgiyle gösterilir, **III** , fonetik olarak *w* sesiyle yazılır.

4. BU KİTABIN KULLANIMI

Bu kitap hiyerogliflerin incelenmesi için bir hazırlıktır ve bu yazı sisteminin incelenmesi için gerekli temel unsurları içerir, ancak eski Mısır dilbilgisiyle ilgilenmez. Kelimelerin okunması ve bileşenlerinin analizi, fonetik işaretlerin ve belirleyici işaretlerin işlenmesini kullanan bu yaklaşım, ilgili okuyucunun

makul miktarda kelime bilgisi edinmesine izin verir ve böylece Mısır medeniyetinin somut bir yönünü ortaya çıkaracaktır.

Bir baykuş (örneğin) düz siyah, çizgili veya benekli olarak çizilse de, her zaman *m* sesini temsil eder ve bu hemen hemen tüm işaretler için geçerlidir. İşaretlerin bu çeşitli dekorasyonu monotonluğu önler ve işaretleri tanıma yeteneğini keskinleştirir, böylece kelimelerin ezberlenmesine yardımcı olur.

Gerçek Mısır anıtlarında, tapınak ve mezar duvarlarında, resimler ve kabartmalar biçim, süsleme ve boyut olarak farklıdır. Bu kitabı bir kez okuduktan sonra, devam etmeye kararlıysanız, küçük bir not defteri satın alın ve seçtiğiniz kelimeleri hiyerogliflerle, transkripsiyonları ve çevirileriyle birlikte yazın. Çalışma programınızı en baştan planlayın.

Bu bölümün sonunda kelimelerin analizine ve bunları okuma yöntemine dair örnekler bulacaksınız. Bir kelimenin bileşen parçalarını tanımlayın: fonetik bileşimi (tek, çift ve üç harfli işaretler); bir veya daha fazla fonetik tamamlayıcı, ideogram veya belirleyici içerip içermediğine bakın.

Kitabın ana bölümünün her yarım sayfasında, sıra numarası ve fonetik eşdeğeri yanında büyük bir işaret ve işaretin geçtiği birkaç örnek kelime içeren bir çerçeve bulunur. Her kelime bölmesinin içinde tam transkripsiyonu ve hemen dışında İngilizce çevirisi vardır.

Önce tek harfli göstergeler (Bölüm II), sonra iki harfli göstergeler (Bölüm III), sonra da üç harfli göstergeler (Bölüm IV) incelenecektir.

Okurken bir fonogram hafızanızdan kaçarsa, onu sıra numarasıyla bulacağınız ve okumanızı tamamlamanıza olanak tanıyacak olan Bölüm V'e bakın. Belirleyicilerden veya ideogramlardan herhangi birinin kavramı, içinde geçtiği kelime için sağlanan çeviriye rağmen sizi şaşırtıyorsa, açıklandığını bulacağınız Bölüm VI'ya bakın. Böylece, bir bulmaca gibi, kelimenin doğru okunması için gerekli unsurları yeniden oluşturma olanağına sahip olursunuz.

Son bölüm (VII), hiyeroglifleri kendi başınıza çizmeye başlamanıza yardımcı olur.

5. Telaffuz Rehberi

I	a	b	d	f	g	h	i	k	l	m	n	p	r	s	t	u	y							
II	ǎ á	b	d	<u>d</u>	f	g	h	ḥ <u>h</u> <u>h</u>	ḱ k <u>k</u>	l	m	n	p	r	ś s <u>š</u>	t <u>t</u>	w y							
III	a (1) a (2)	b	d	dj	f	g	h (3)	h (4)	kh (5)	i	k	q	l	m	n	p	r	s	z	sh	t	tj	w,u	y

I ROMA MEKTUPLARI

II FONETİK TRANSKRİPSİYON

III YAKLAŞIK SES DEĞERİ

1. kısa
2. uzun ve gırtlaktan gelen
3. neredeyse dilsiz
4. aspire etmek
5. çok gırtlaktan gelen

TRANSCRIPTION SYMBOL

á

HINTS ON PRONUNCIATION

Pronounce like the a in "father." Like all Egyptian letters, this really stands for a consonant, but in this case a very lightly pronounced one: a catch in the voice like the one preceding each syllable of the warning exclamation "oh-oh!" In some books the symbol for this letter is a kind of doubled apostrophe 3.

á

Pronounce like the broad a in "palm." The actual consonant this represents is a catch in the voice produced much deeper down in the throat. In some books the symbol for this letter is a kind of large reversed apostrophe 4.

b

As in English.

d

As in English.

d

Pronounce "dj," that is, like the "dge" in "ledge."

f

As in English.

g

Always "hard" as in "goat," never "soft" as in "gin."

h

As in English.

h

With the throat more constricted than in English h, producing more of a hiss but not a rasp.

h

Pronounce "kh," that is, like the rasping "ch" in "loch" or "Bach."

TRANSCRIPTION SYMBOL

h

HINTS ON PRONUNCIATION

Pronounce like the breathy "ch" in German "ich" (something like a very exaggerated h in "hue").

i OR i

Pronounce like the i in "machine" or like the y in "yes" depending on circumstances. In some books the symbol for this letter is i.

k

Pronounce like the k in "king."

k

Pronounce like the q in "queen"—that is, it is a k-sound made far back in the mouth, but not including the u-sound of "queen!"

l

As in English.

m

As in English.

n

As in English.

p

As in English.

r

As in English.

s

Pronounce like the s in "rose" or z in "zoo."

ś

Pronounce like the s in "soap."

ś

Pronounce like the "sh" in "show."

t

As in English.

t

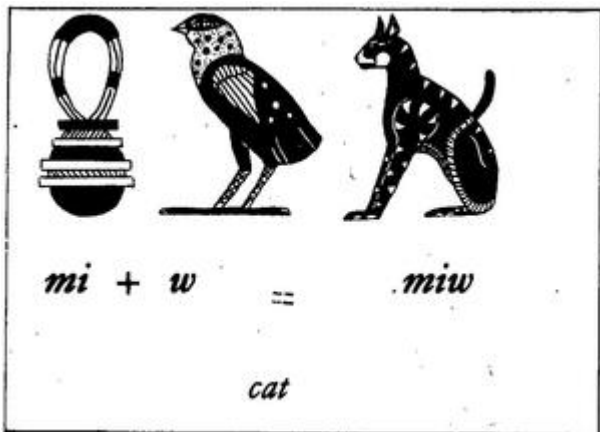
Pronounce "tj," that is, like the "tch" in "latch."

w

Pronounce like the w in "water" or like the u in "rule" depending on circumstances.

y

Pronounce like the y in "yes" or the one in "city" depending on circumstances.

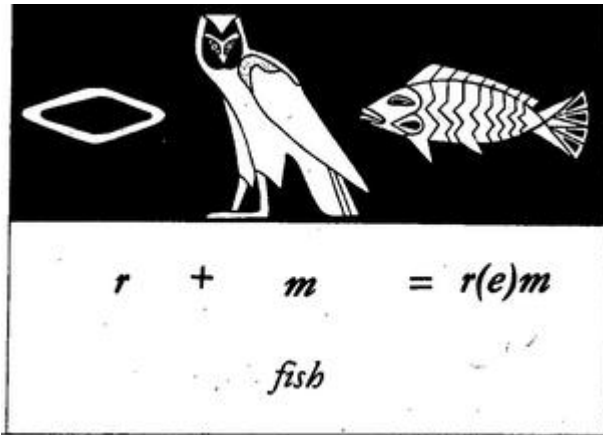

6. KELİME ANALİZİ

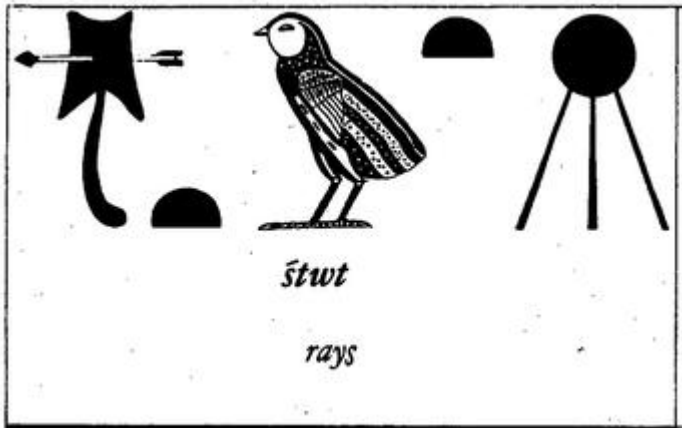
İlk işaret iki harflidir; yani iki harfi temsil eder. Resimsel olarak bir süt kavanozudur; fonetik olarak ise *mi* (*m + i*)' yi temsil eder .

İkinci işaret, resimsel olarak bildirgin, tek harfli bir işarettir ve tek bir *w* sesini temsil eder.

Üçüncü işaret bir belirleyicidir. Bir kedi biçiminde, önceki *miw*'in "kedi" anlamına geldiğini gösterir.

İlk iki işaret monoliteraldir. Ağız = *r*, baykuş = *m*. Balık işareti belirleyicidir ve *rm*'nin (*rem* olarak telaffuz edilir) "balık" anlamına geldiğini gösterir.

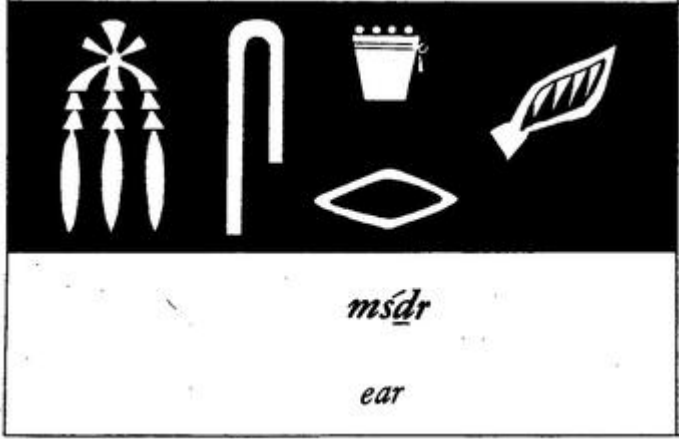
İlk işaret iki harflidir. Bir okla delinmiş bir hayvan derisi biçimindedir ve iki ünsüz *Št*'yi (set olarak telaffuz edilir) temsil eder.

İkinci işaret, küçük yarım daire (bir somun ekmeği tasvir eder), tek ses *t*'yi temsil eder. Bu, *Št* işaretinin fonetik tamamlayıcısıdır ve tek başına telaffuz edilmemelidir.

Üçüncü işaret olan bildirgin ise tek ses olan *w*'yi temsil eder.

Dördüncü işaret, bu sefer tek başına telaffuz edilen başka bir t'dir. Belirleyici, üç ışınlı bir güneş diskidir.

Kelimenin tamamı *Štwt'dir* (*setut* olarak telaffuz edilir) ve "ışınlar" veya "güneş ışınları" anlamına gelir.

Üç tilki kürkünün birbirine bağlandığını gösteren ilk işaret, *mŠ* (*mes* olarak telaffuz edilir) harfini temsil eden iki harfli bir işarettir .

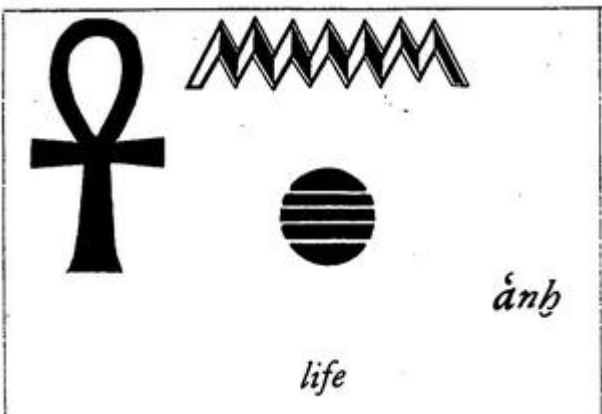
Katlanmış bir bezi tasvir eden ikinci işaret, *Š* burada yalnızca birinci işaretin fonetik tamamlayıcısı olarak işlev görür.

Meyve dolu bir sepeti tasvir eden üçüncü işaret, *ḏr* (telaffuzu *djer*) harfini temsil eder .

Dördüncü işaret olan ağız, *r* harfini temsil eder ve üçüncü işaretin fonetik tamamlayıcısıdır.

Beşinci işaret olan inek kulağı ise belirleyicidir.

Kelimenin tamamı *mrŠḏ* (telaffuzu *mesdjer*) olup "kulak" anlamına gelir .

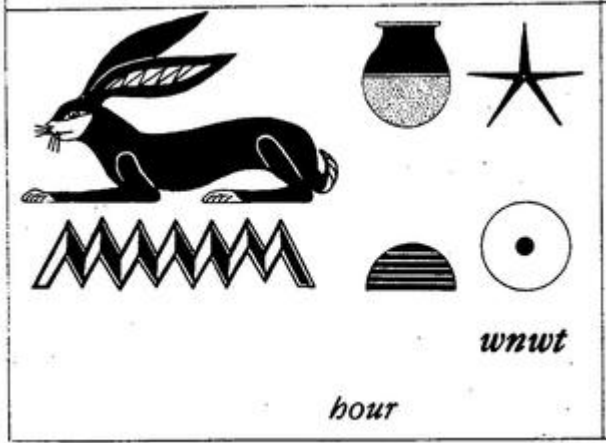
İlk işaret, sandalet düğümünü tasvir ediyor ve üç ünsüz harfini *ānh* (*ankh* olarak telaffuz edilir) temsil eden bir üçlü harftir.

Sıvıyı tasvir eden ikinci işaret n'yi temsil eder ve ilk işaretin iki fonetik tamamlayıcısından biridir ve n'yi yansıtır. *ānh*.

Üçüncü işaret, çizgili daire (aslında plasenta mıydı?), *b* ilk işaretin diğer fonetik tamamlayıcısı olup, 'yi *b* yansıtır *anh*.

Belirleyici bir durum yok.

Kelimenin tamamı *anh*, "yaşam" anlamına geliyor.

Bir tavşanı tasvir eden ilk işaret, *wn* (*un* olarak telaffuz edilir) kelimesini temsil eden iki harfli bir işarettir .

Sıvıyı tasvir eden ikinci işaret *n* harfini temsil eder ve birinci işaretin fonetik tamamlayıcısıdır.

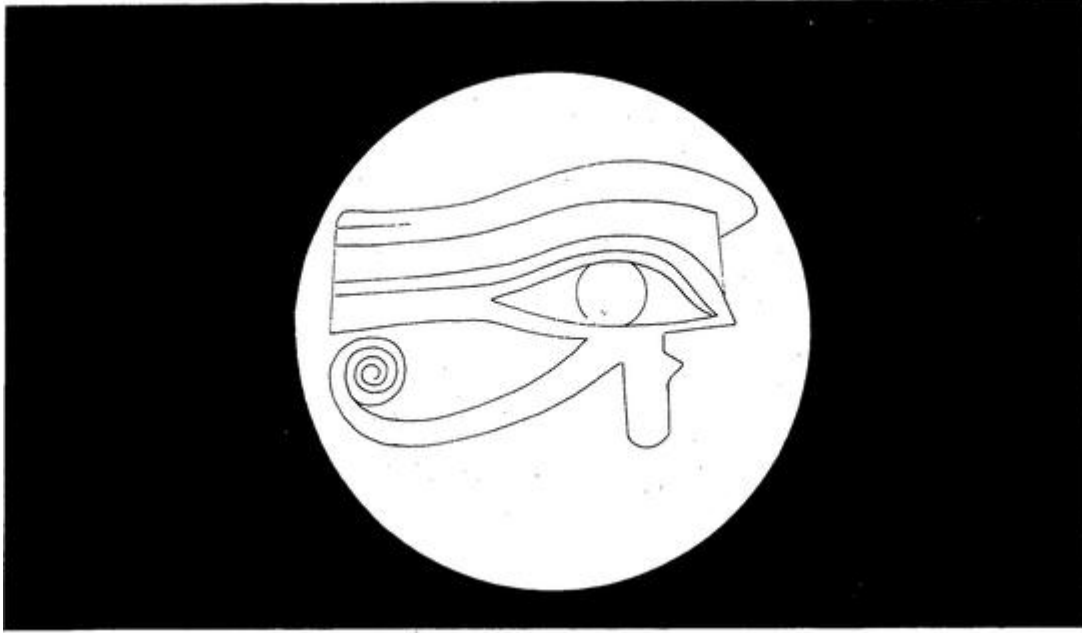
Üçüncü işaret, vazoyu tasvir eden, *nw* (*nu* olarak telaffuz edilir) anlamına gelen iki harfli bir işarettir .

Yarım daire biçimli bir somunu tasvir eden dördüncü işaret *t*'yi temsil eder .

Yıldız ve güneş diski, zamanı (gök cisimlerinin düzenlediği) belirleyen unsurlardır.

Tüm kelime (n'lerin *bir* araya geldiği) "saat" anlamına gelen *wnwt*'dir (*unut diye telaffuz edilir*).

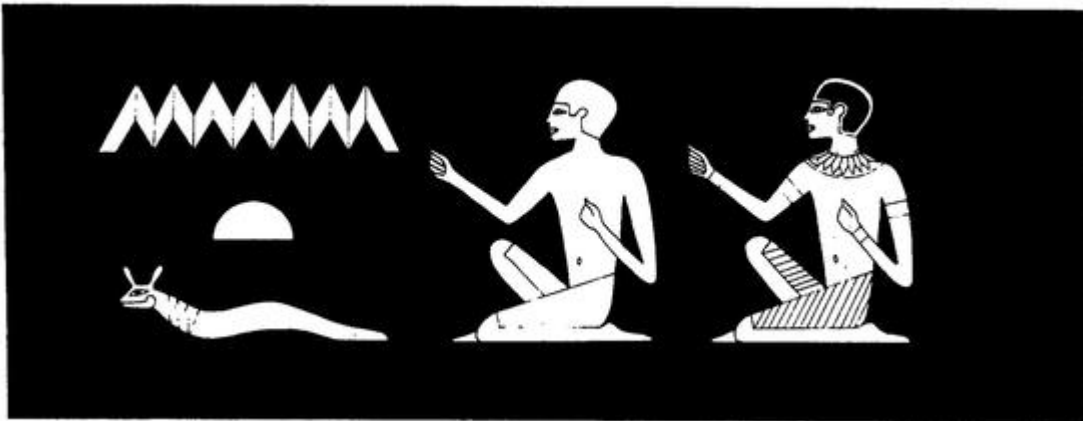

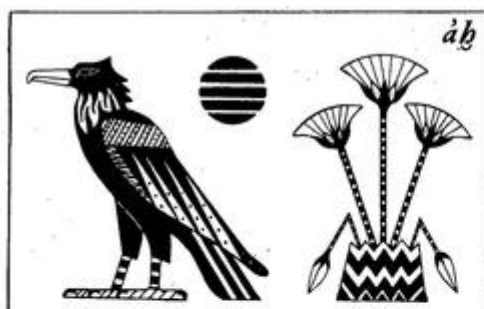
//

Tek Harfli İşaretler

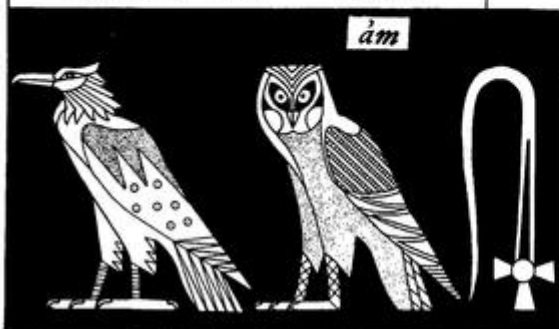
(Tek Bir Ünsüz Harfi Temsil Eden Hiyeroglifler)

İşaretler 1-27

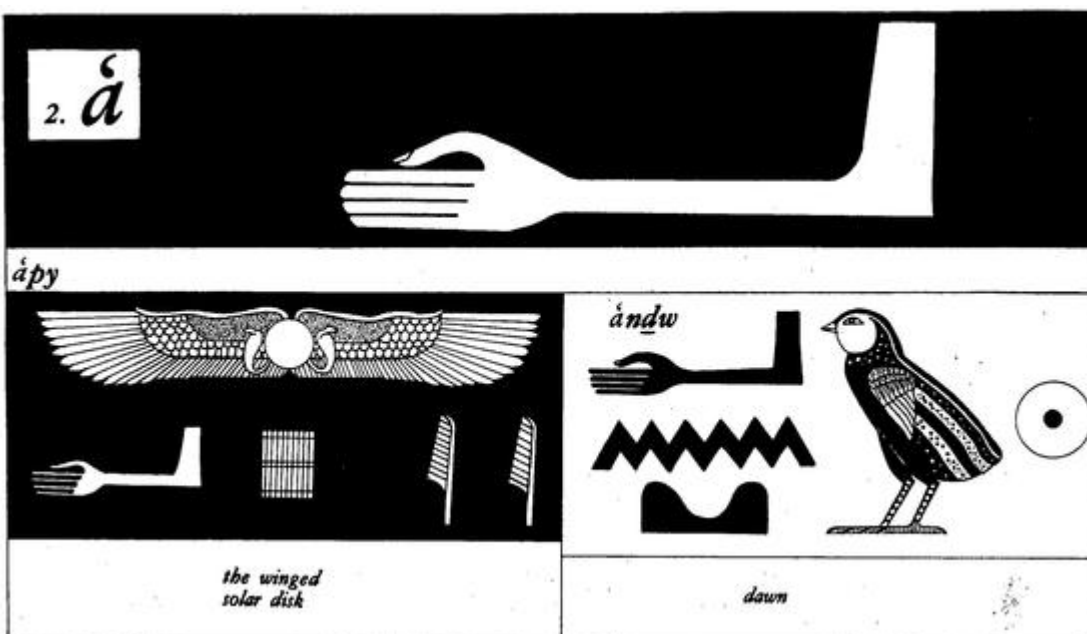

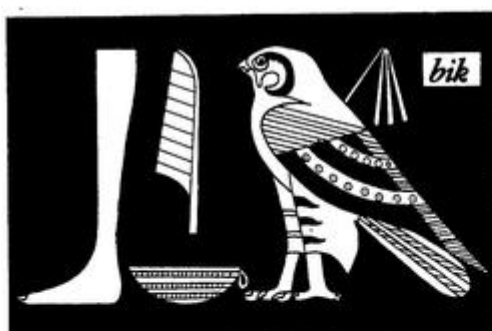
papyrus thicket

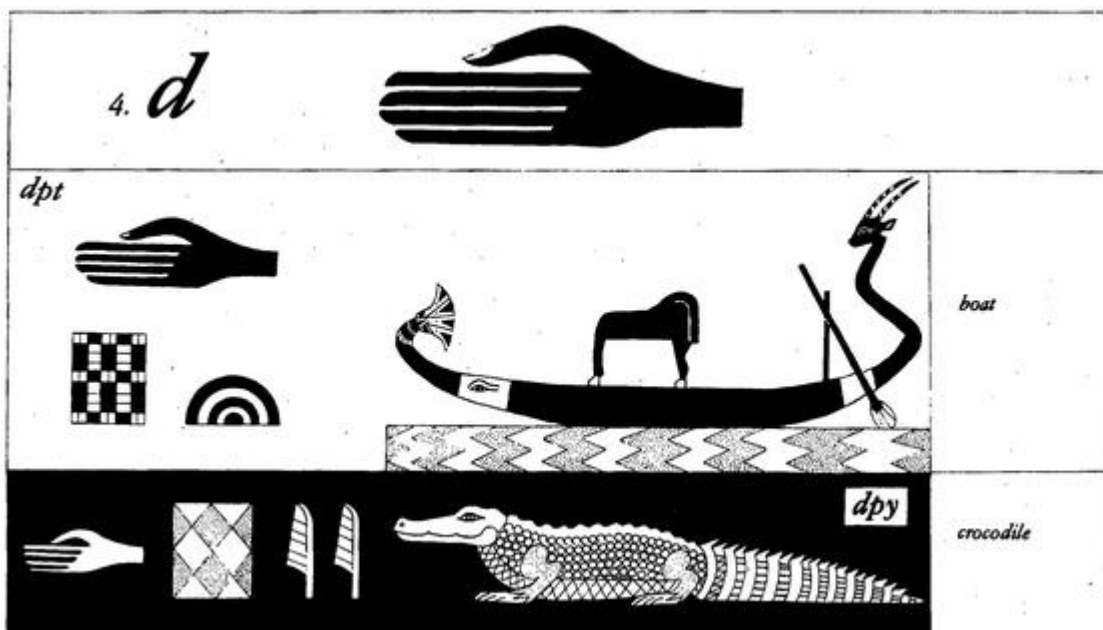
to burn

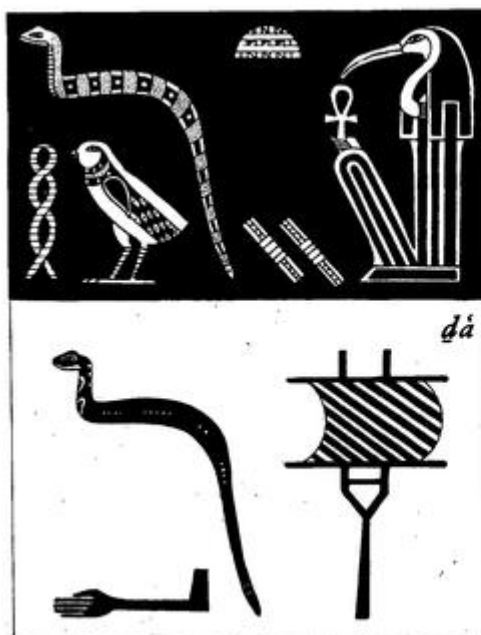
1. á

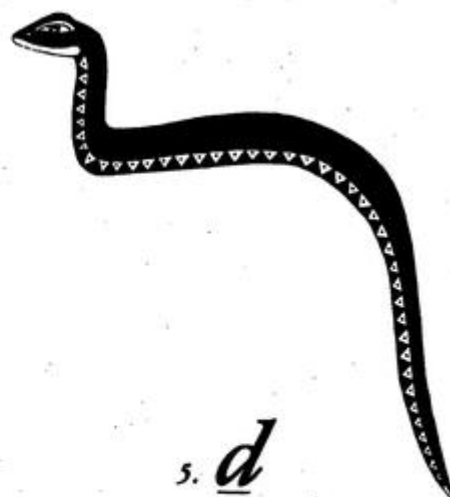
3. *b*

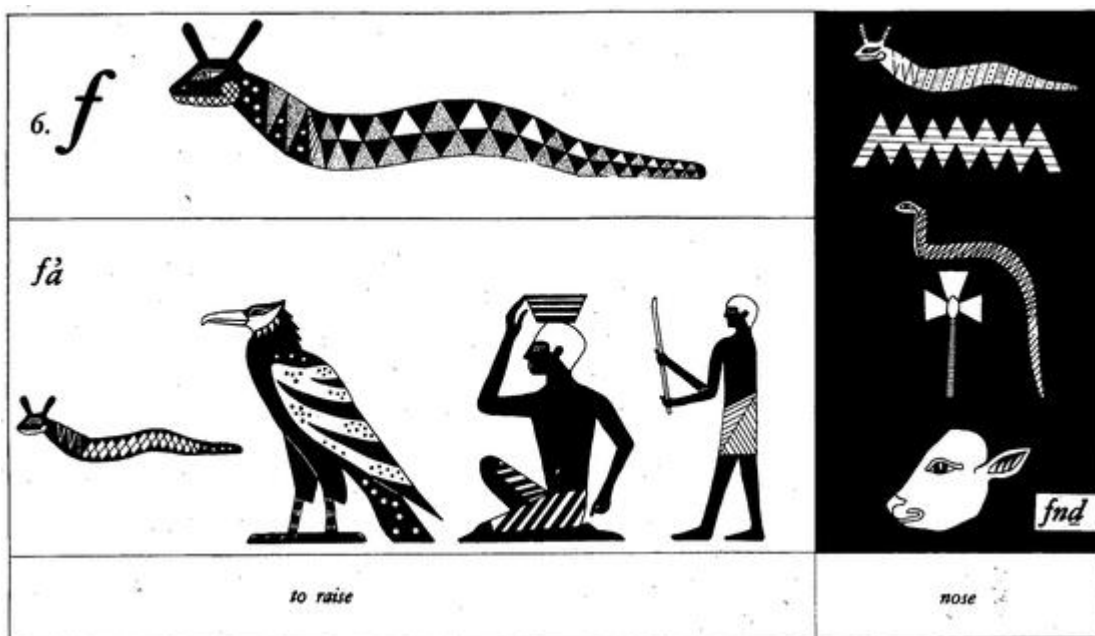
Dbwty

Thoth

s. *d*

(= *dj*)

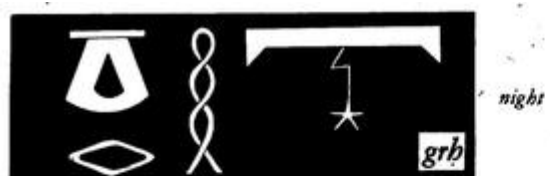
6. *f*

fà

to raise

nose

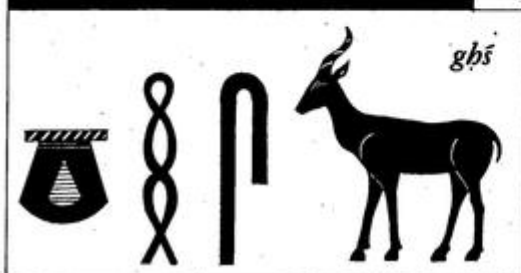
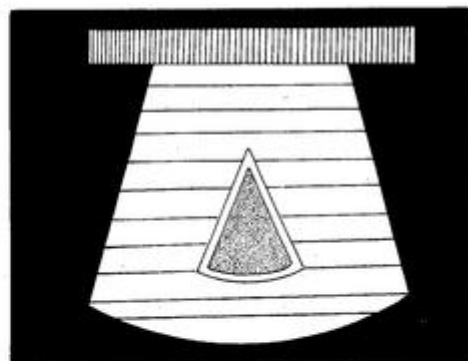
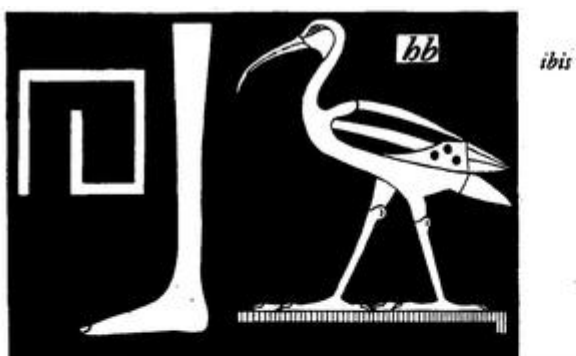
fnd

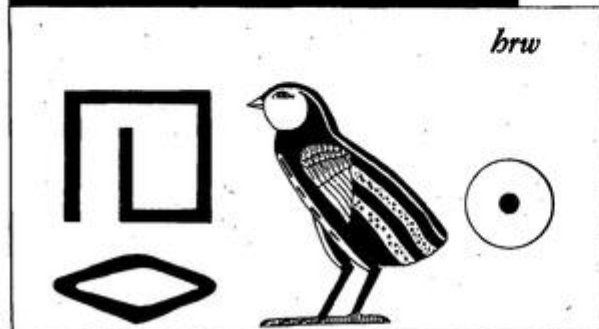
night

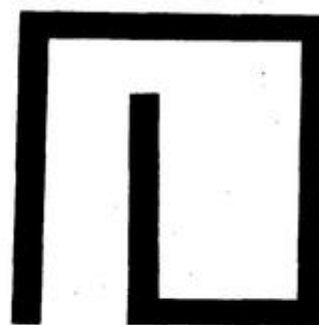
to be silent

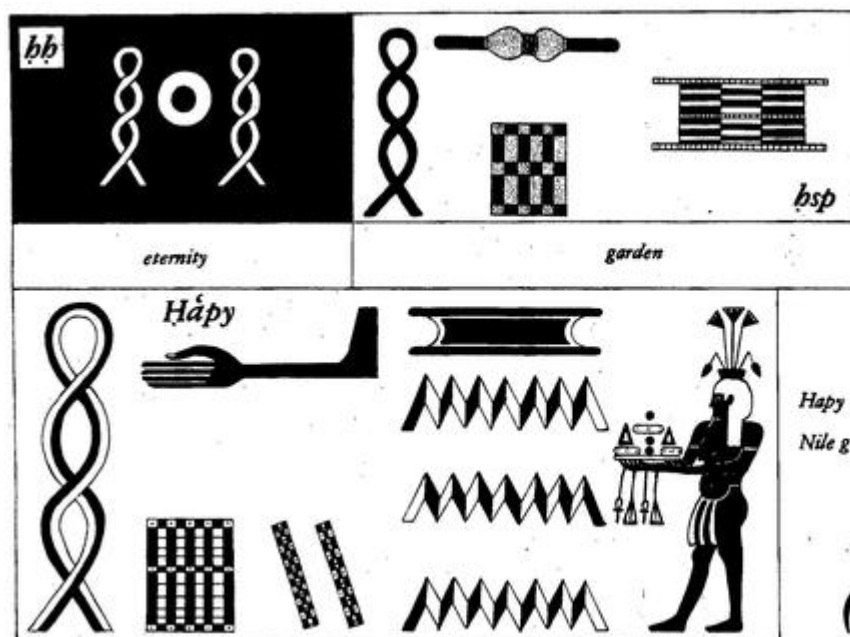
gazelle
Gazelle7. *g*

ibis

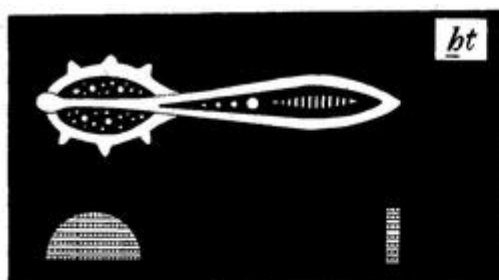

day

8. *b*

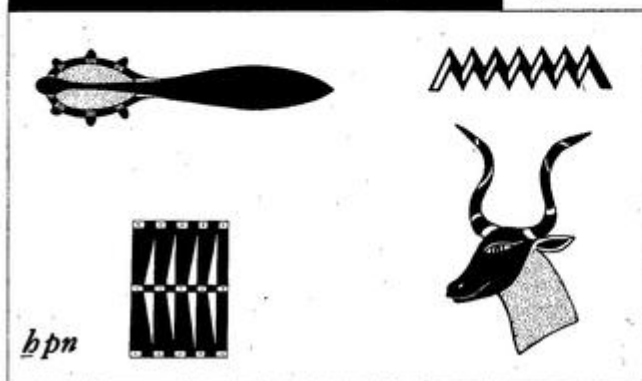
10. *h* (= *kh*)
[see page 9]

belly

11. *b*
[see page 9]

fat

moon

to be thirsty

heart

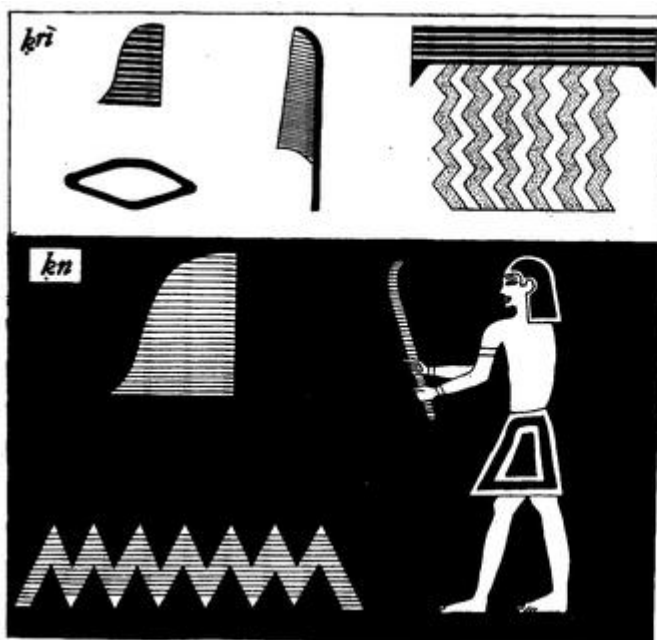

monkey, ape

to think

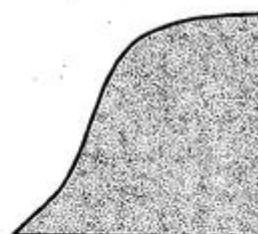
darkness

13. *k*

storm

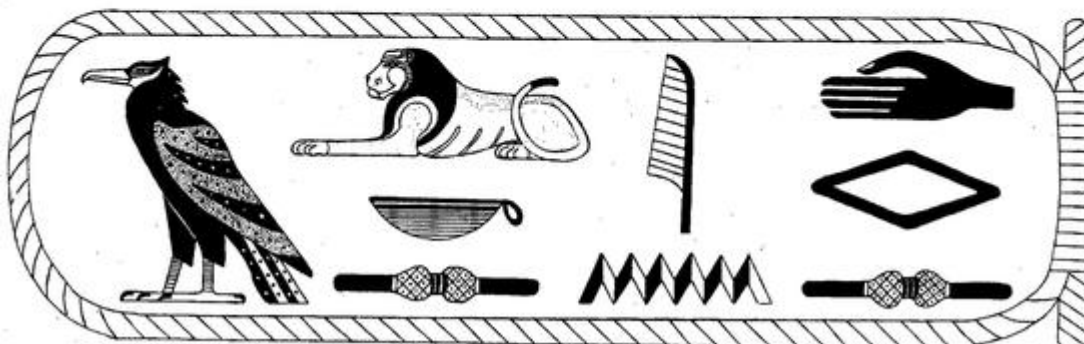
to be brave,
the brave man

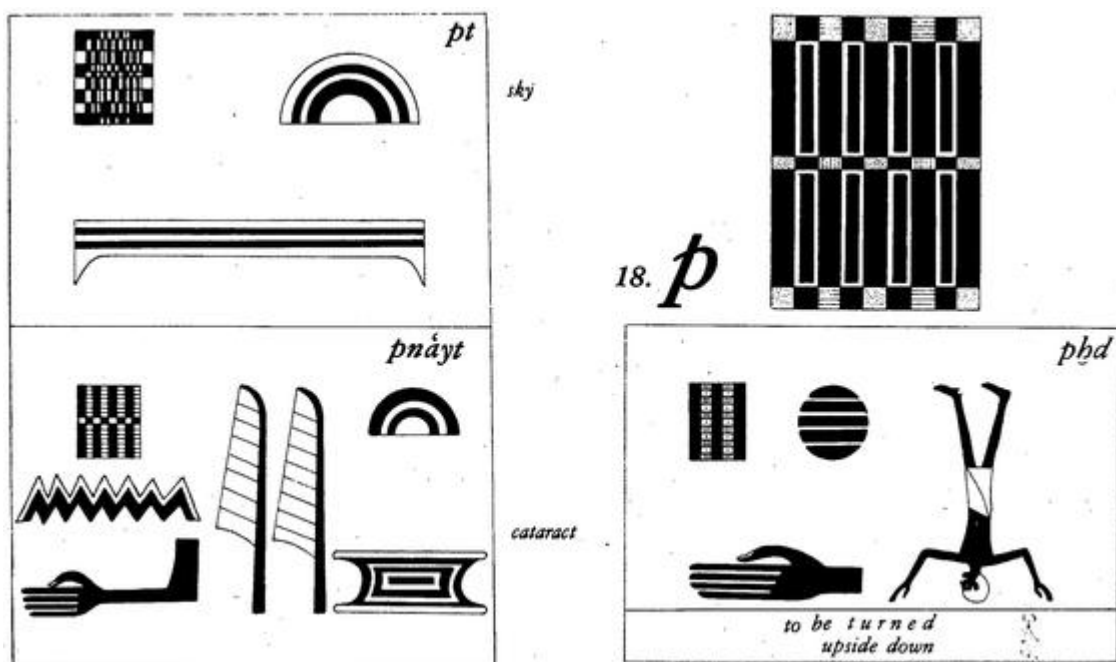
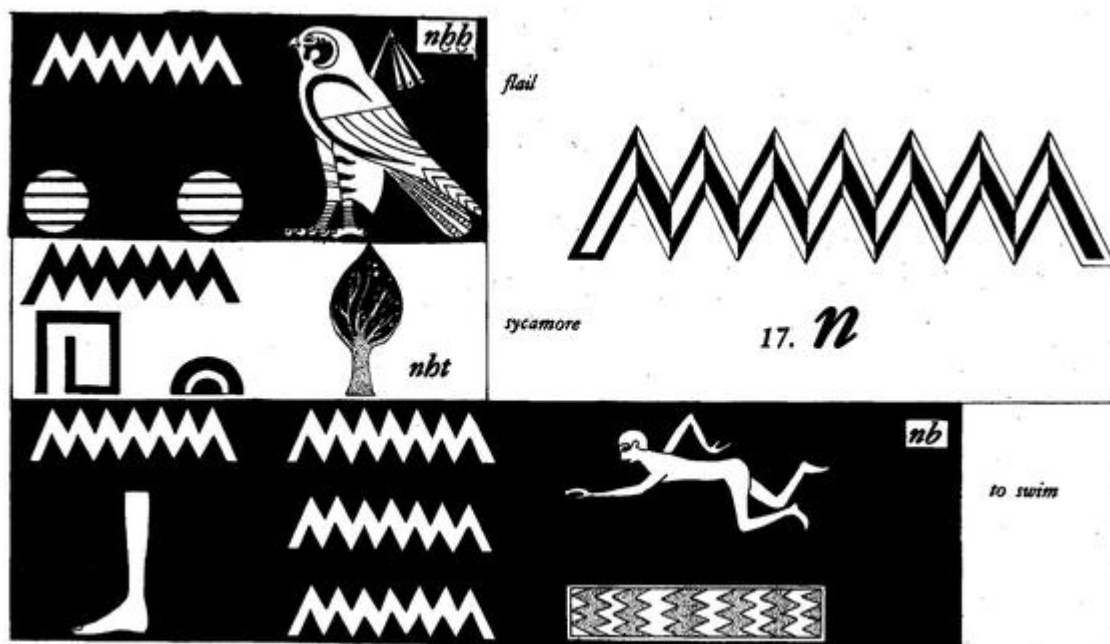

14. *k*

(= q)

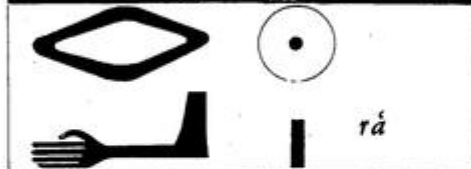

15. *l**āksīndrs**Alexander
the Great**mšrw**evening**mškāt**turquoise**m(w)t**death*16. *m*

to weep

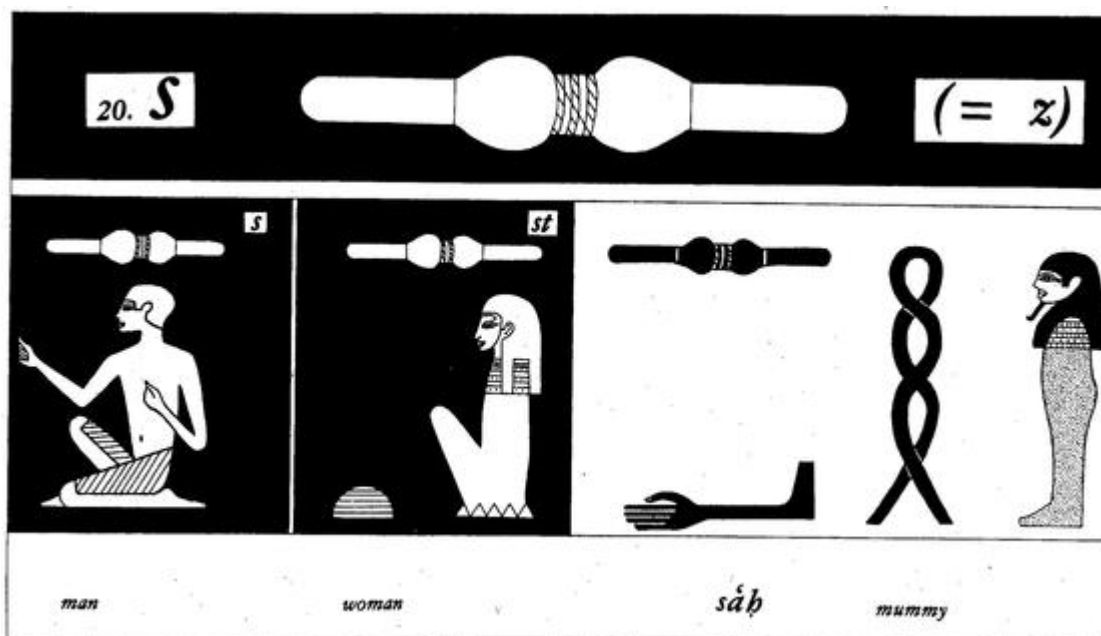

sun

rā

19. *r*

fish

20. *S*

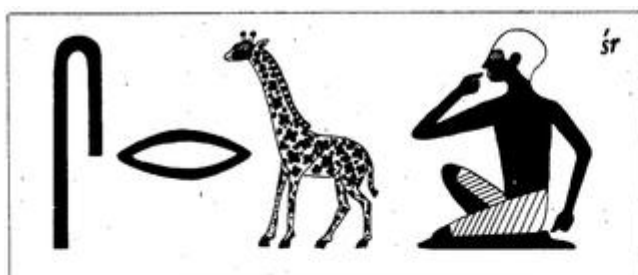
(= z)

S

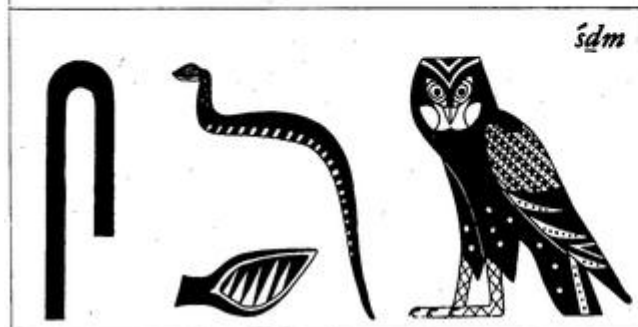
sf

sāḥ

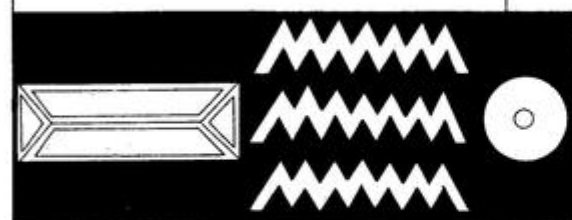
mummy

to foretell

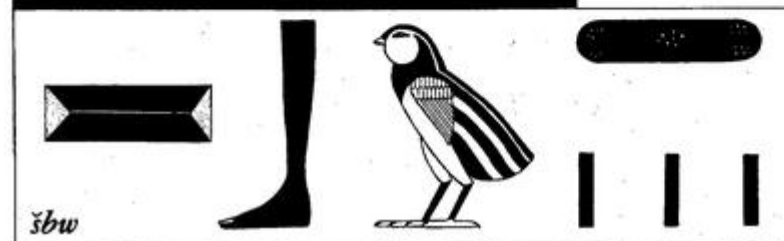
to bear,
to listen

pool

šmw

summer

šbw

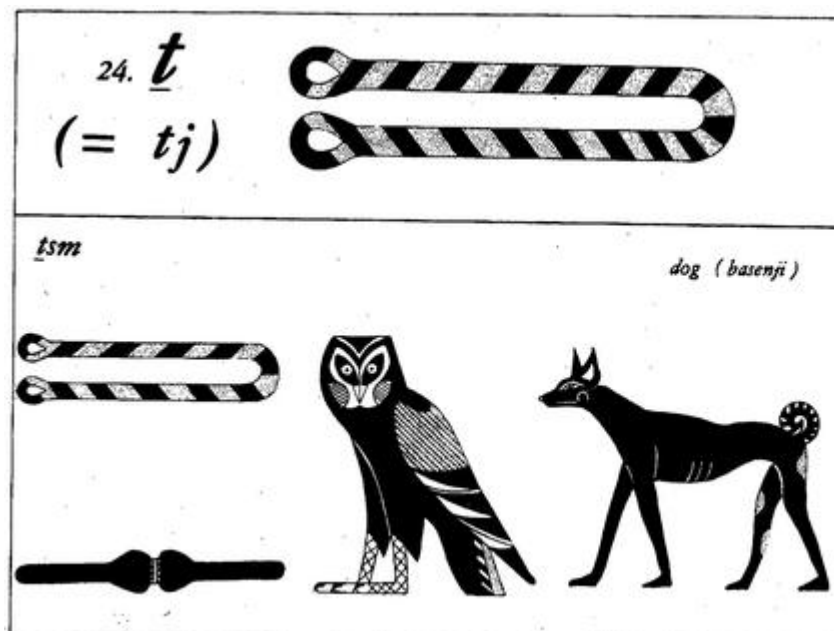
food

22. š̂
(= šb)

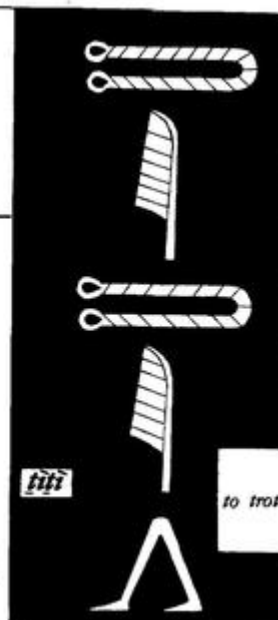

sledge

statue

23. *t*

dog (basenji)

titi

to trot

to shine

embalmer

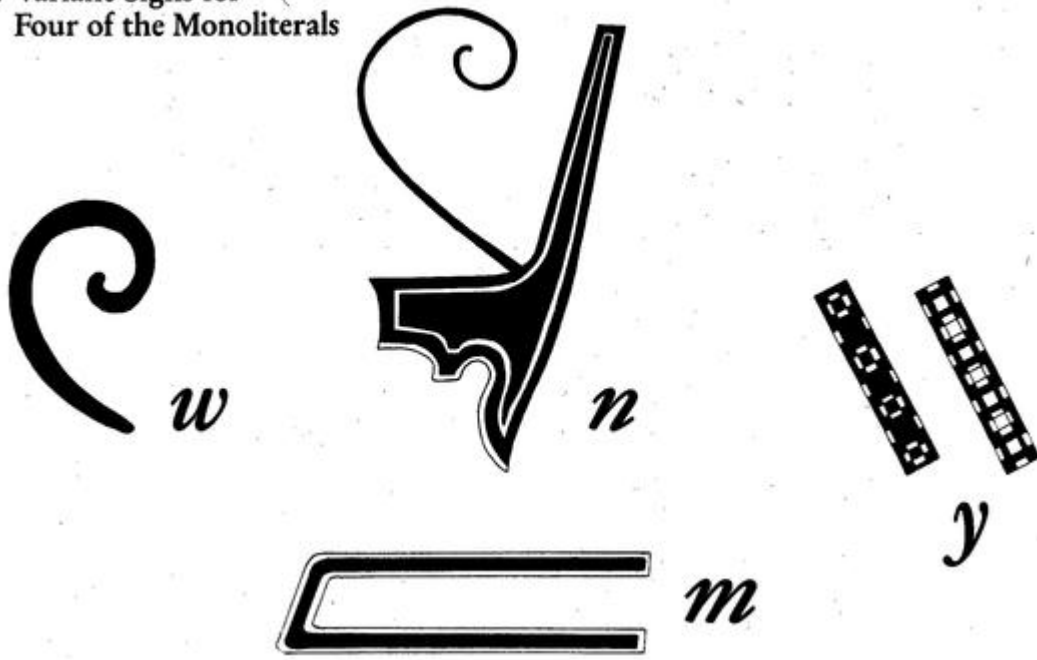
purification

25. *w* (=w, u)the god Ihi :
the sistrum
player

ihy

26. *y*

27. Variant Signs for
Four of the Monoliterals

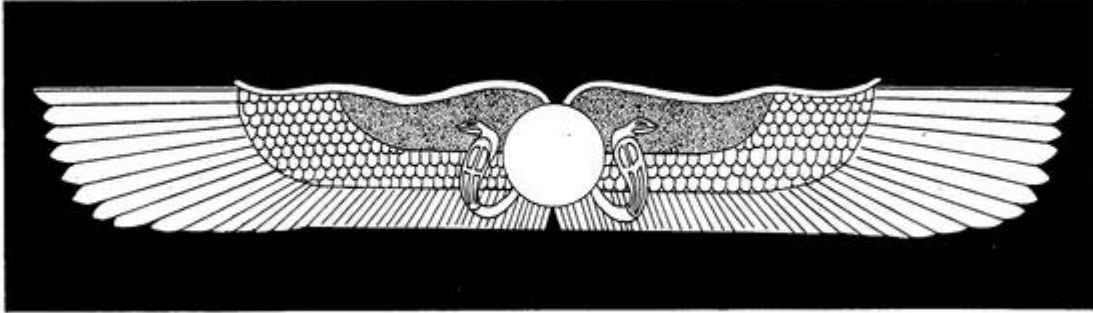

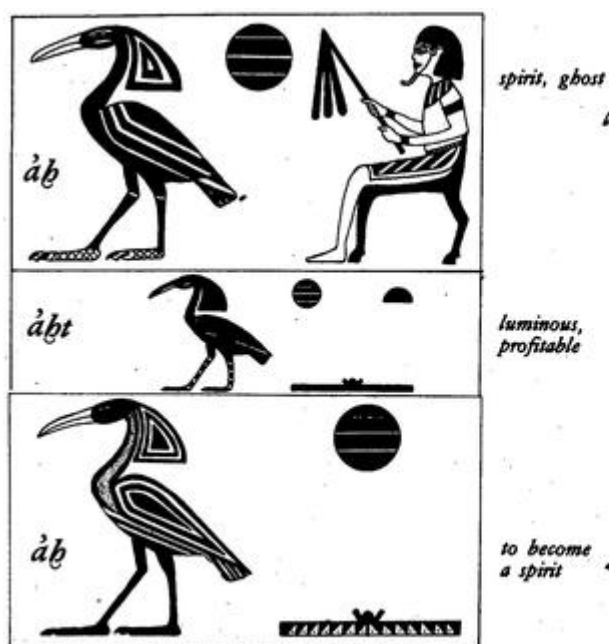
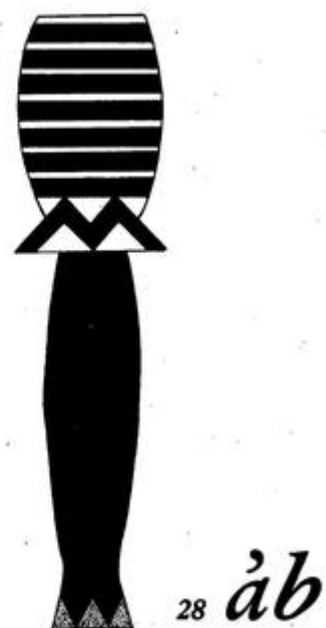
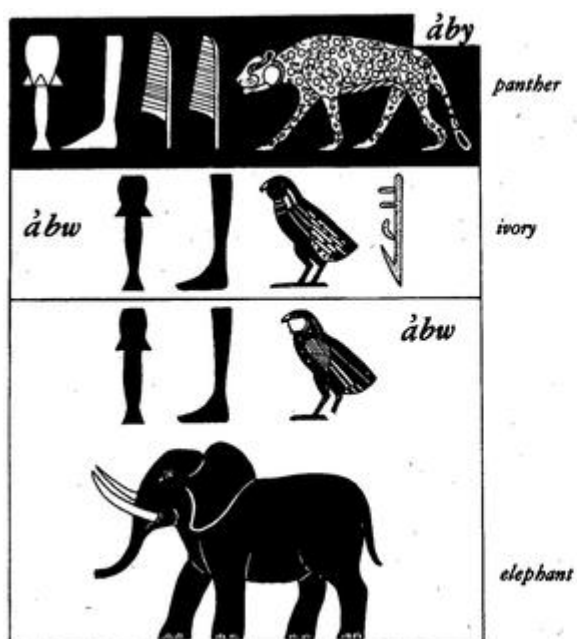
III

İkili İşaretler

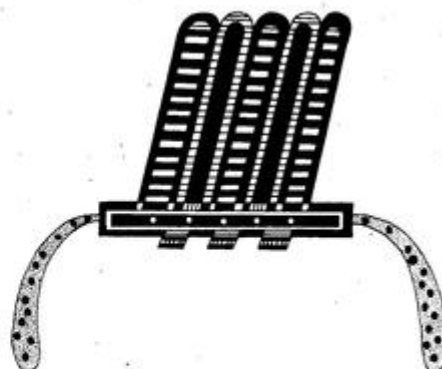
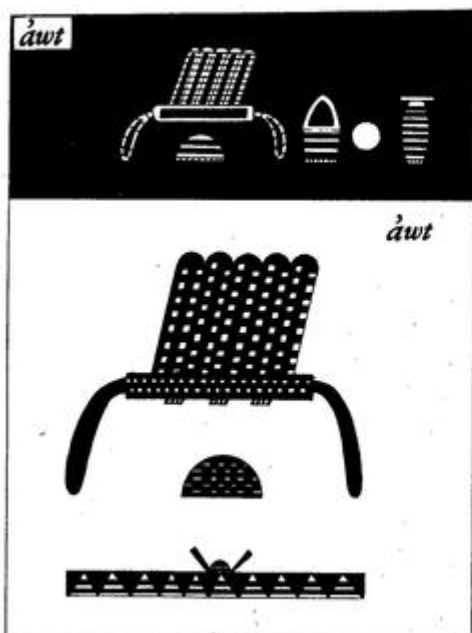
(İki Ünsüz Harfi Temsil Eden Hiyeroglifler)

İşaretler 28-107

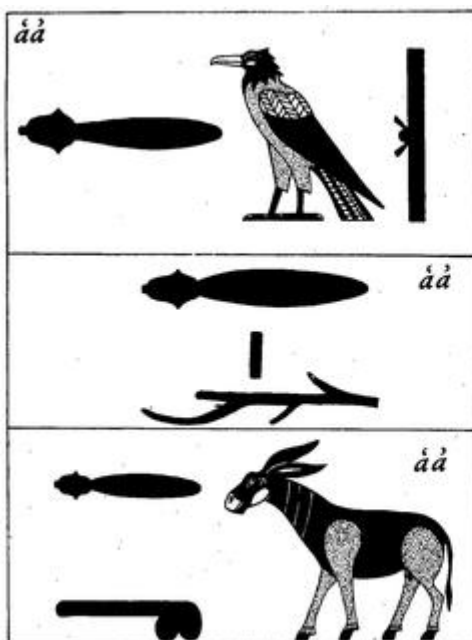

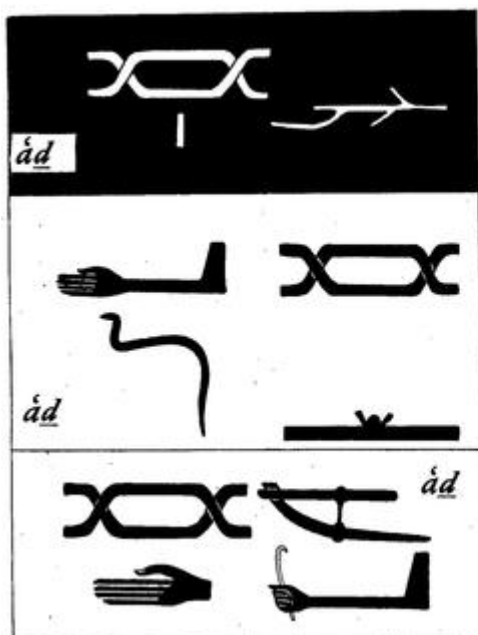

30. ²aw

31. ^áá

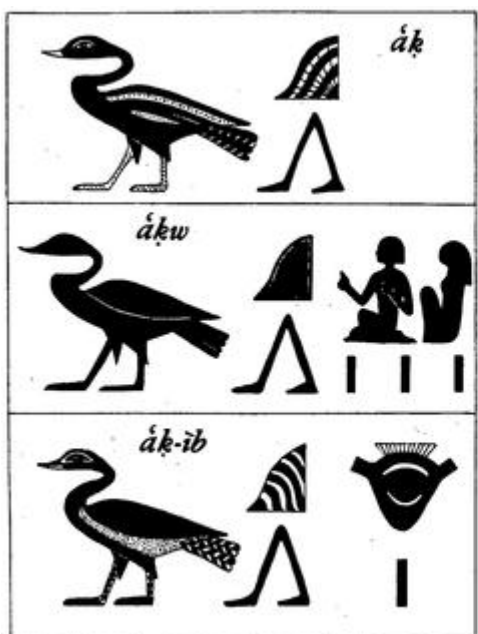
spool, reel

to be safe

to back up

32. *ad*

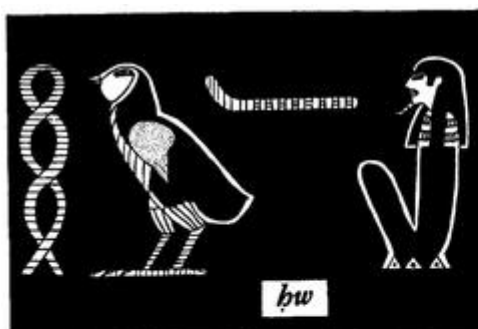
to enter

friends

intimate friend

33. *ak*

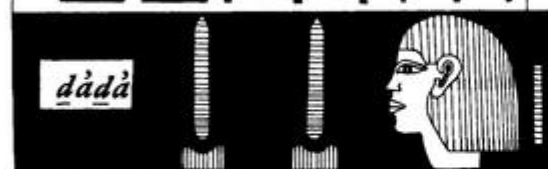

35. *bh,*
hw

calf

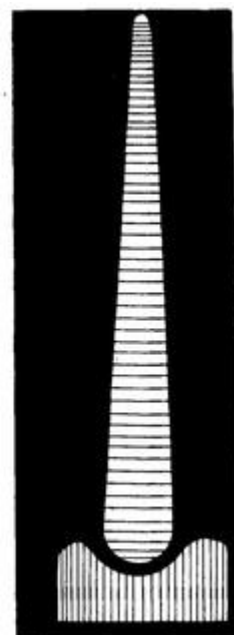
magistrates, court

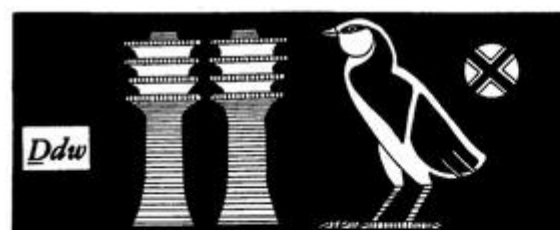
head

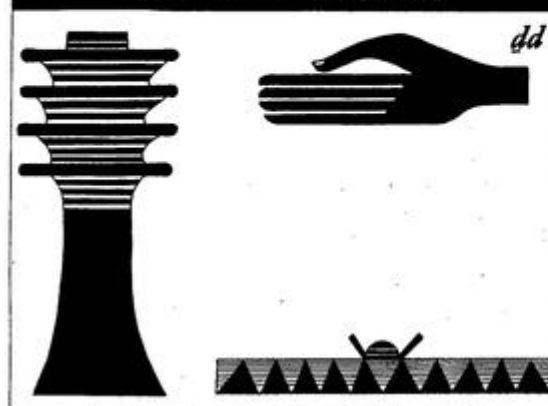
civil
war

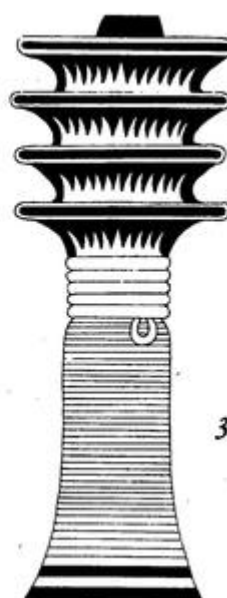
36. *dà*

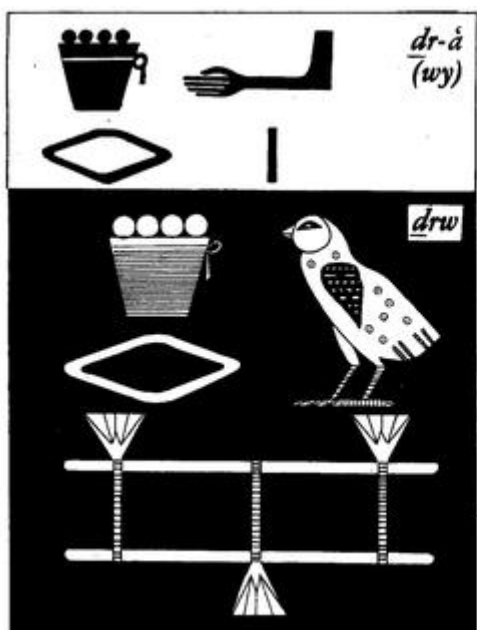
Busiris
(city)

stable,
enduring

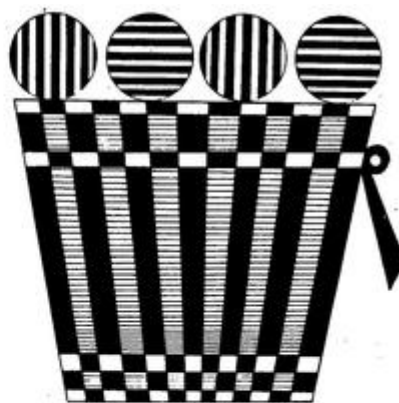
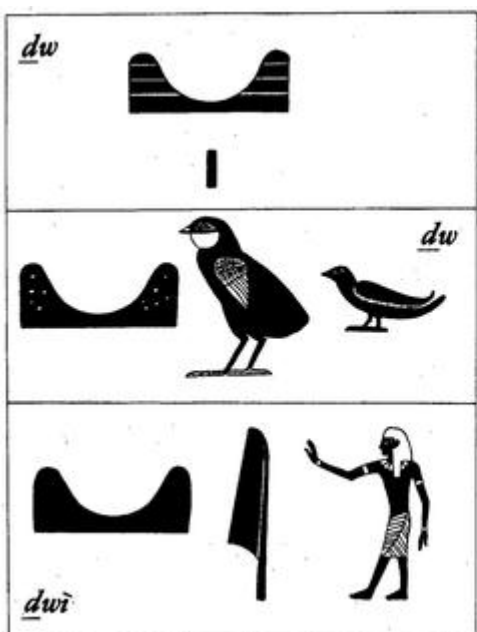

37. *dā*

end, limit

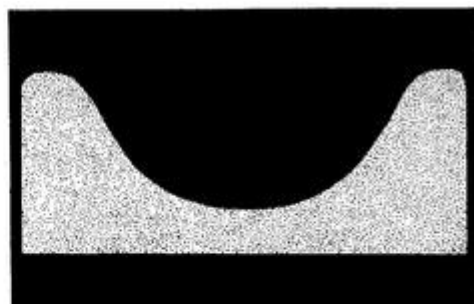
boundary

38. dr

mountain

evil

to call upon (God)

39. dw

to smash

gm

to find

40. gm

gmh

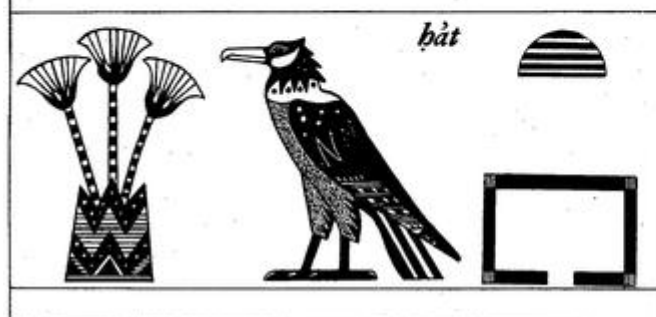

to espy,
to look

hà

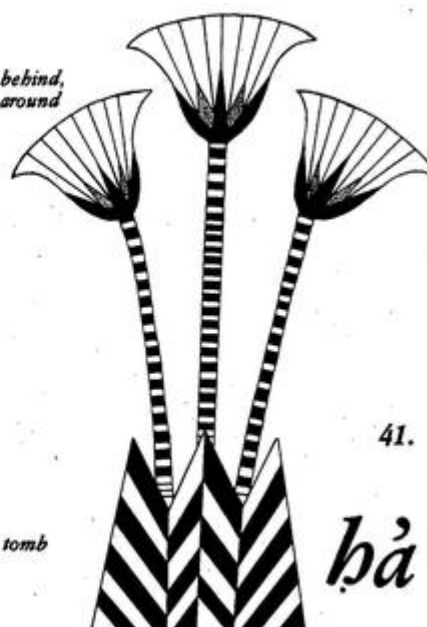
behind,
around

hà

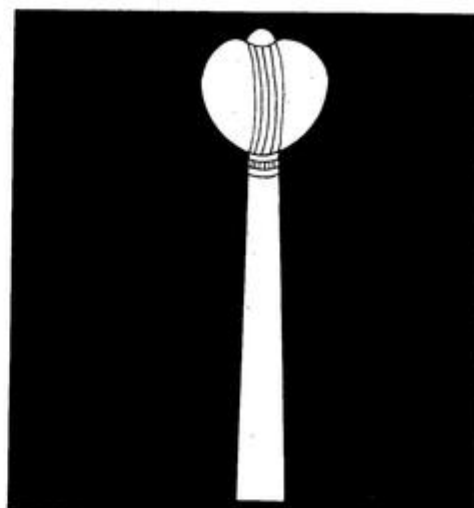
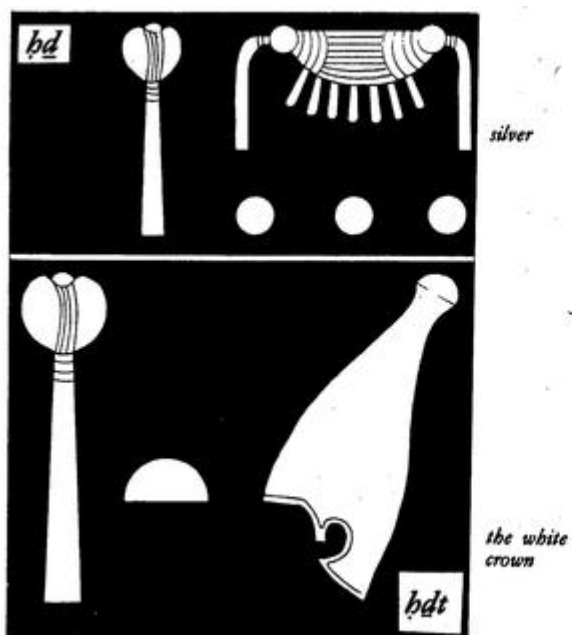

tomb

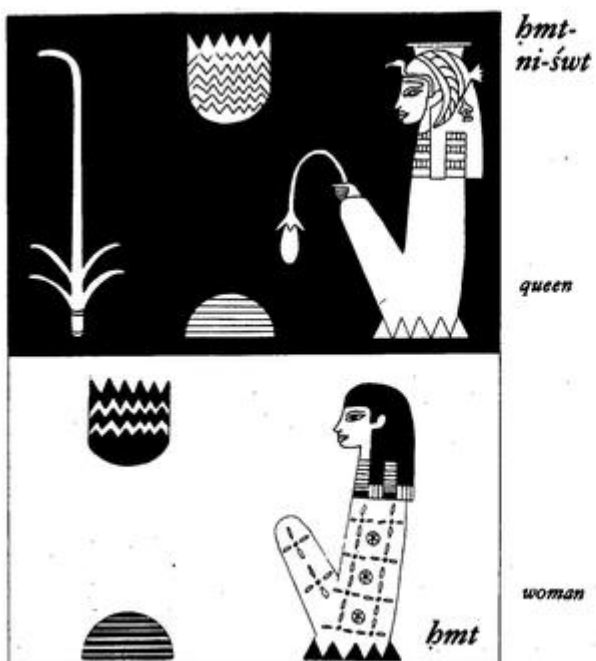

41.

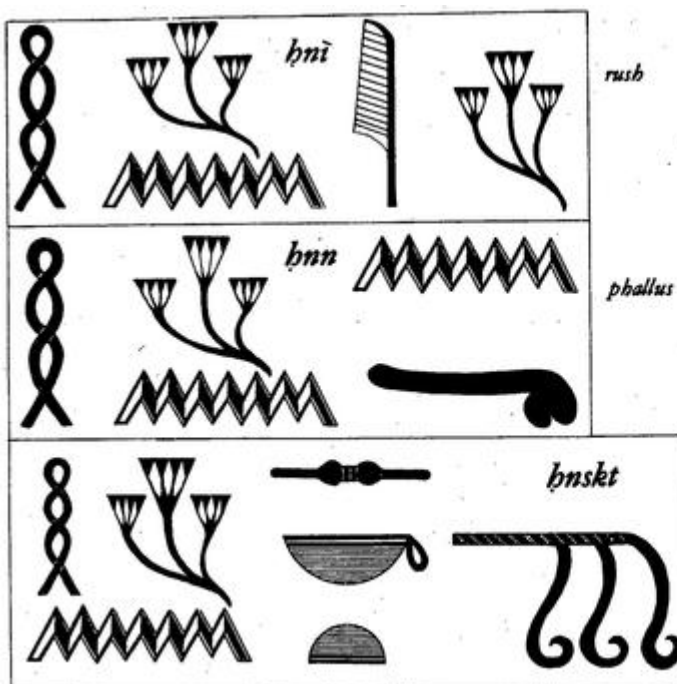
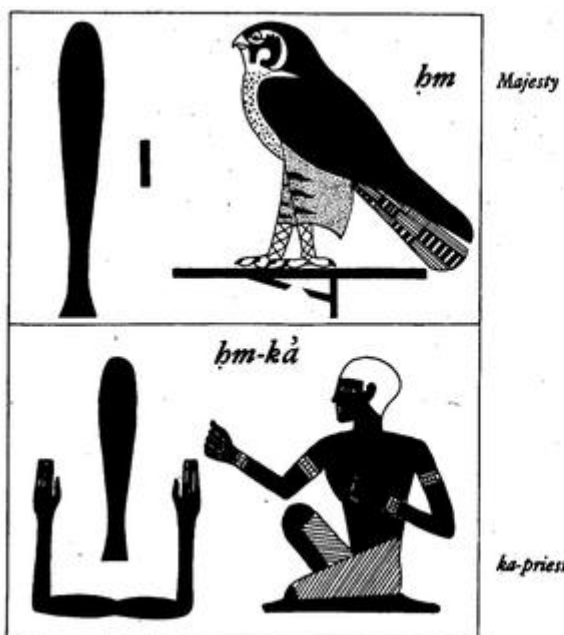
hà

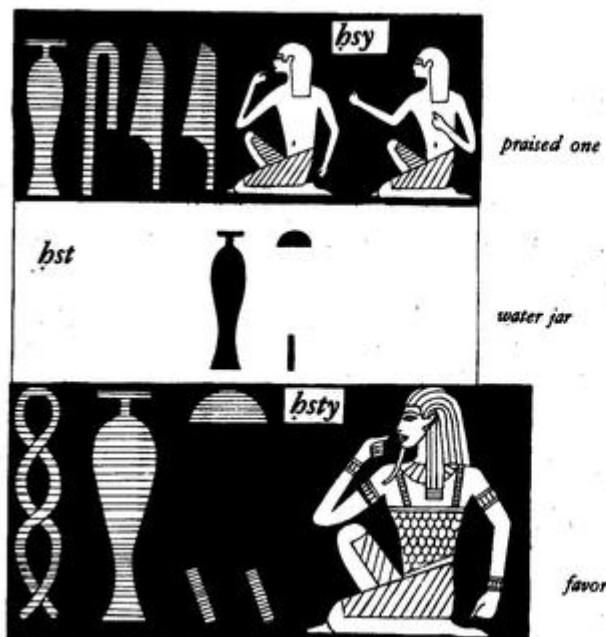
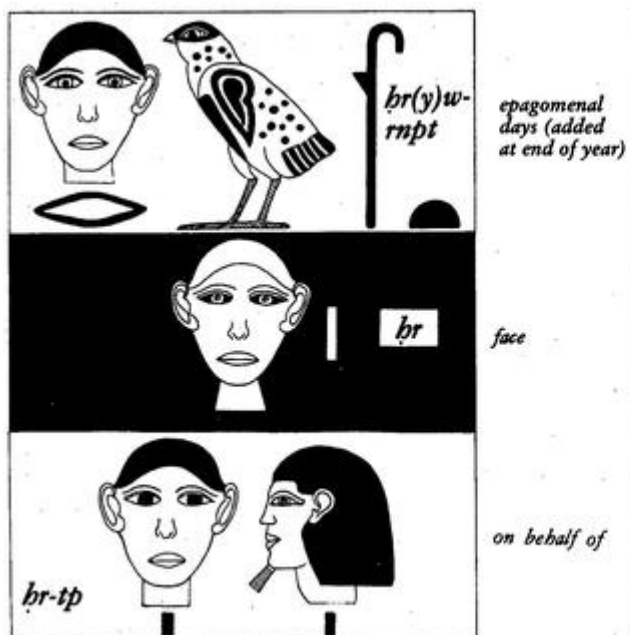
42. *bd*

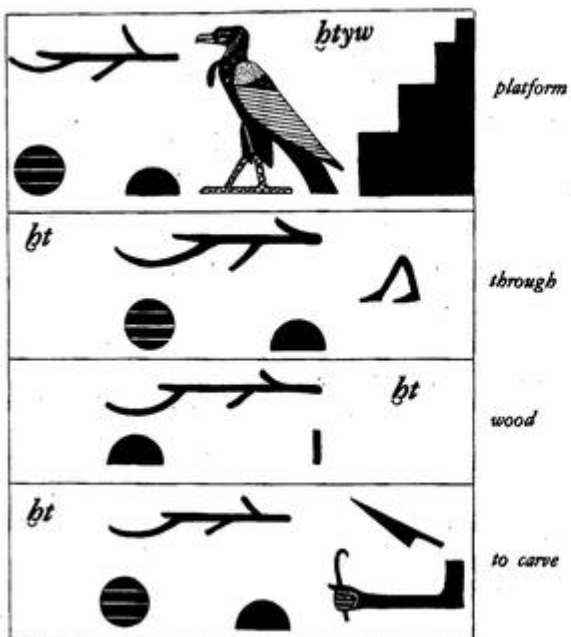
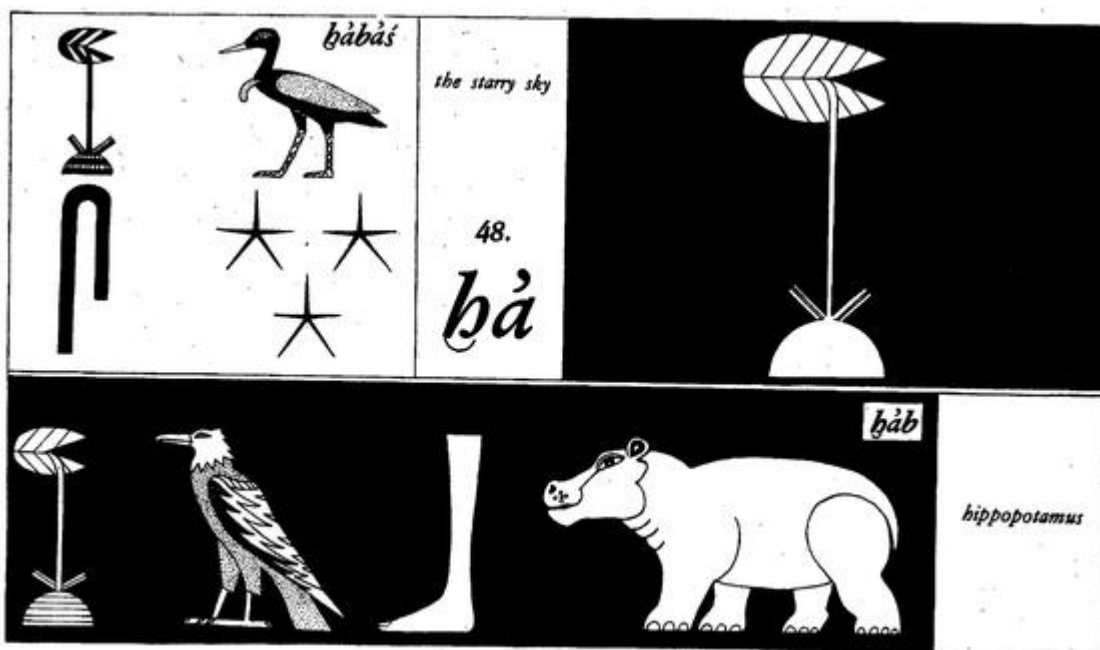

43. *hmt*

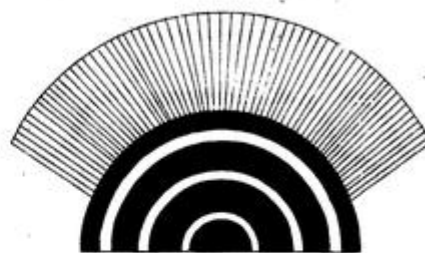
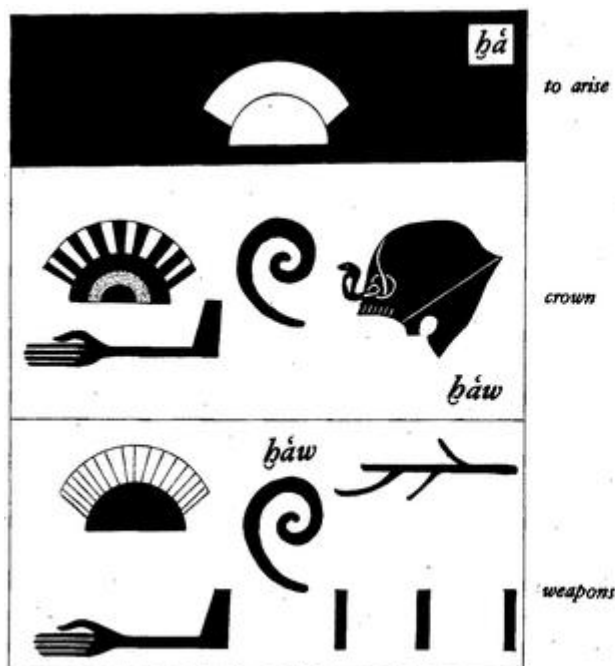

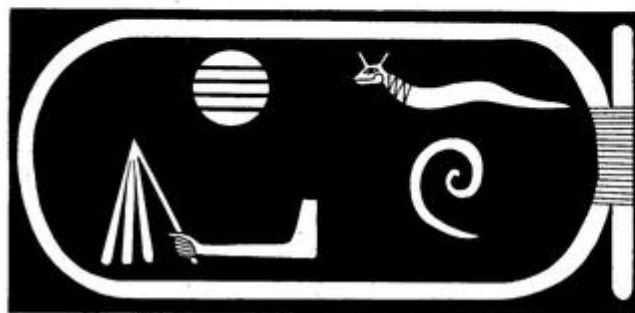
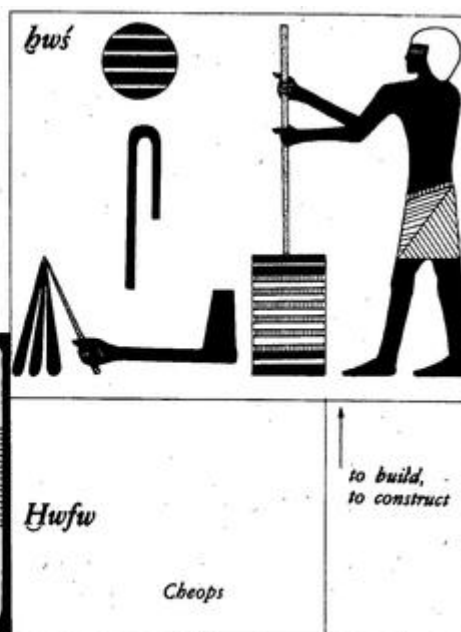
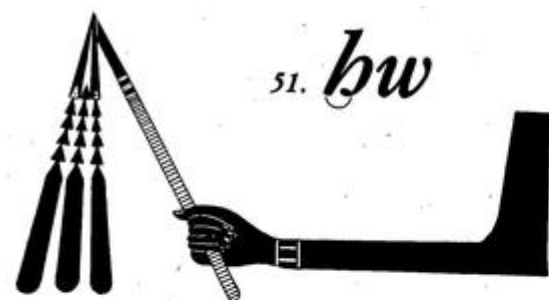

49. *ht*

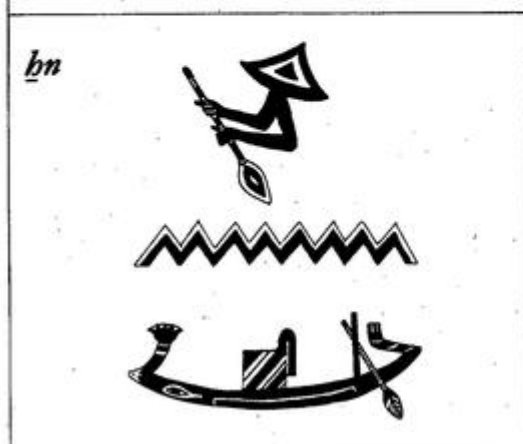
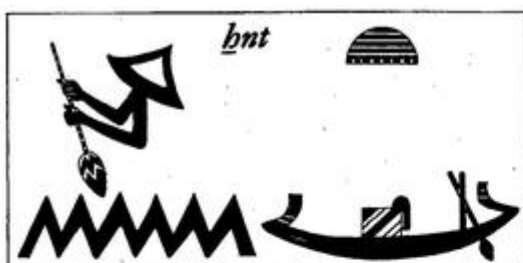

50. *há*

52. *bâ*

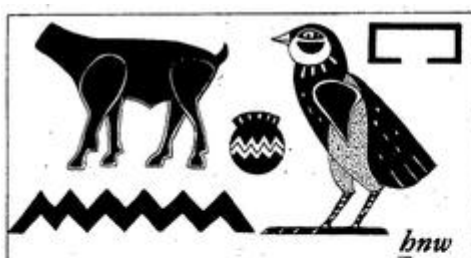

the travel

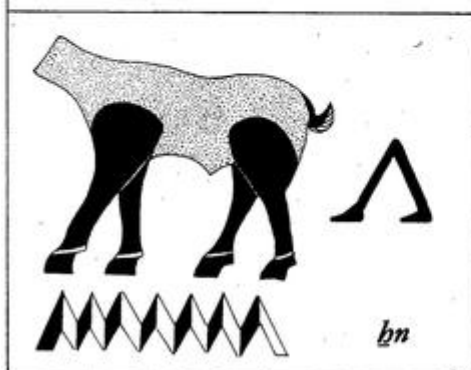
to row

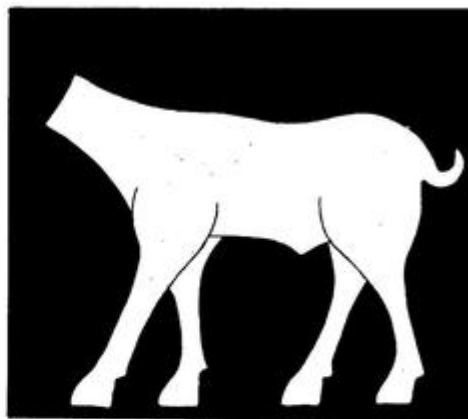
53. *bn*

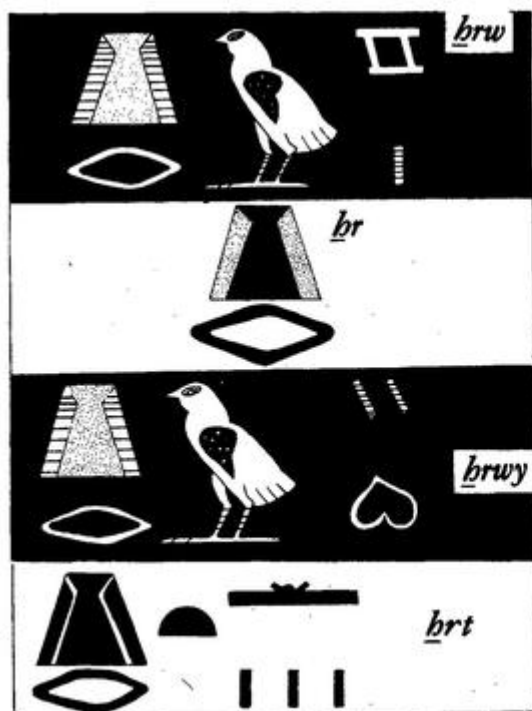
interior,
home

to approach

54. bn

the lower part

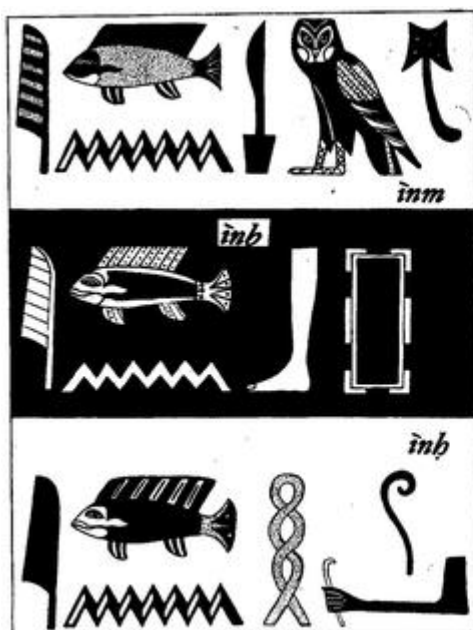
under

testicles

possessions

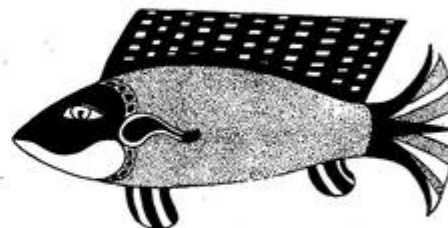

55. br

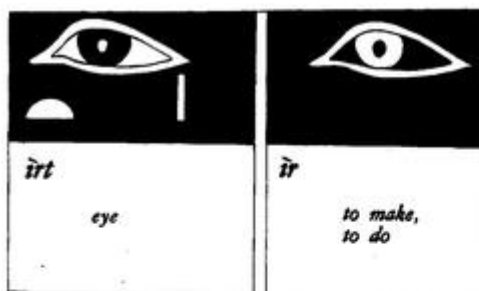

skin

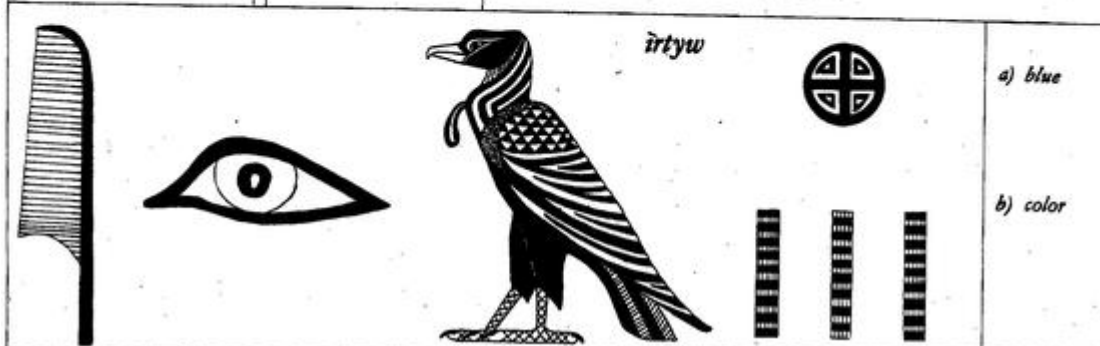
wall

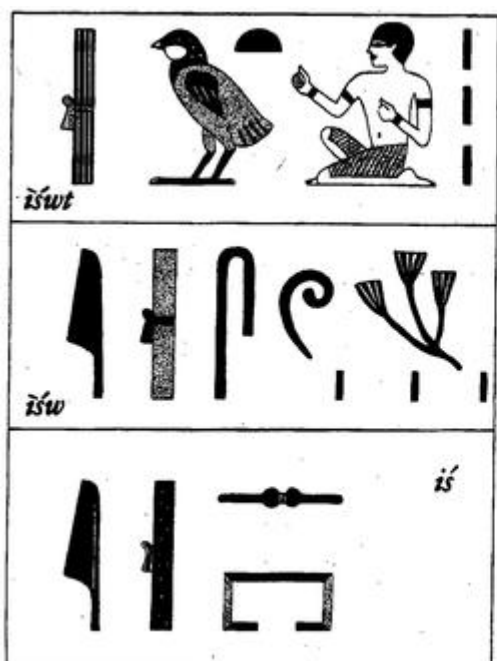

56. in

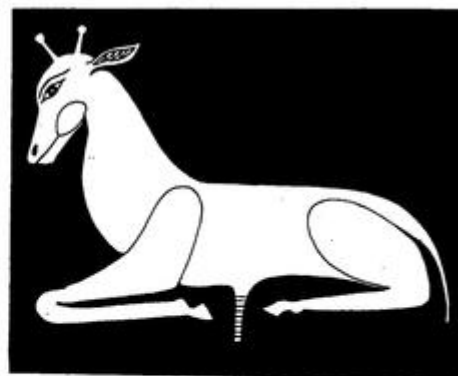

57. ir

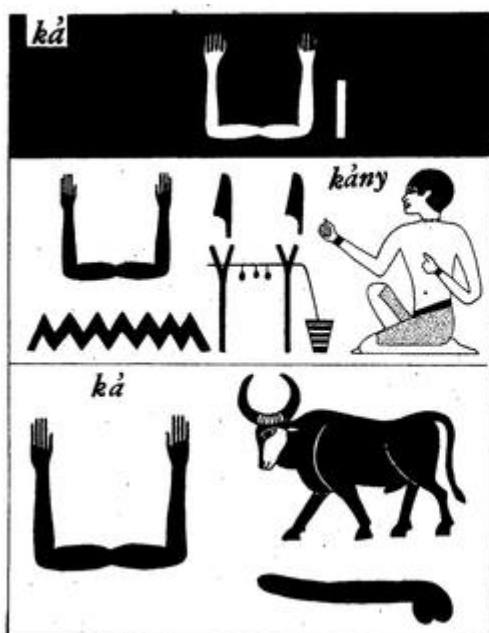

58. *iś*

59. *iw*

metaphysical
double

gardener

bull

60. *ka*

Egypt

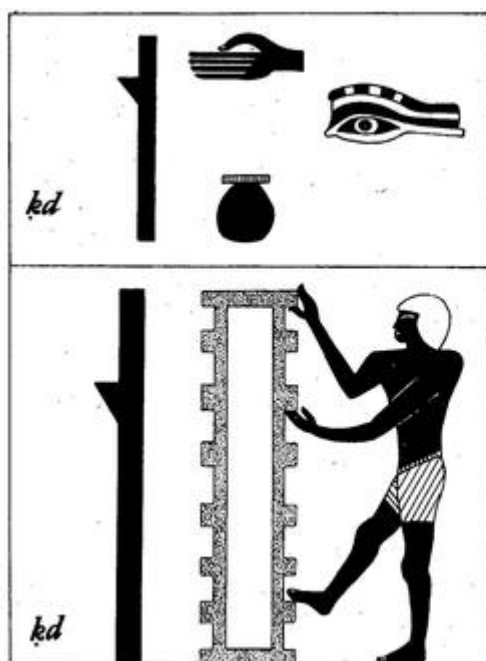

61. *km*

black

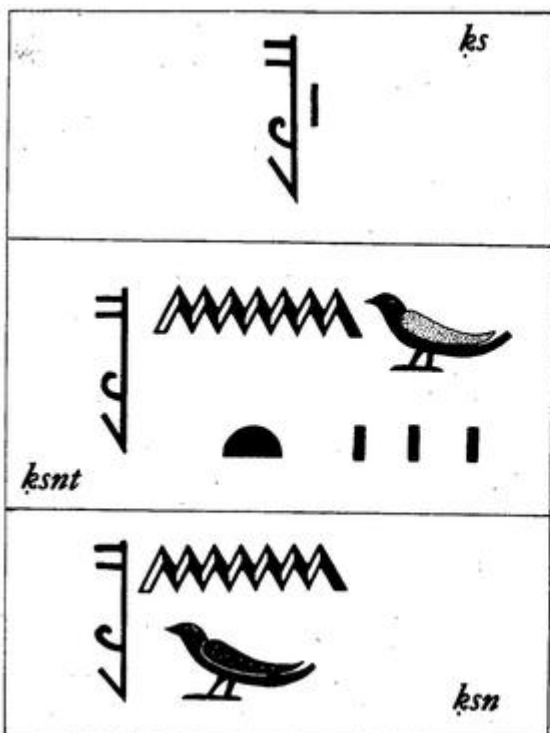

*sleep,
to sleep*

*building,
to build*

62. *kd*

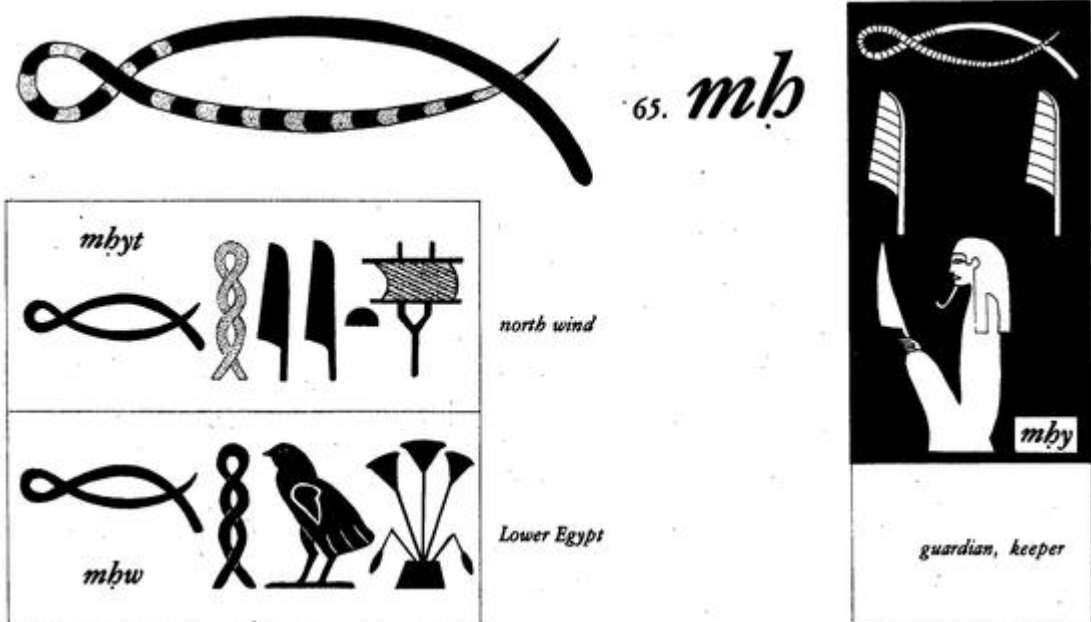
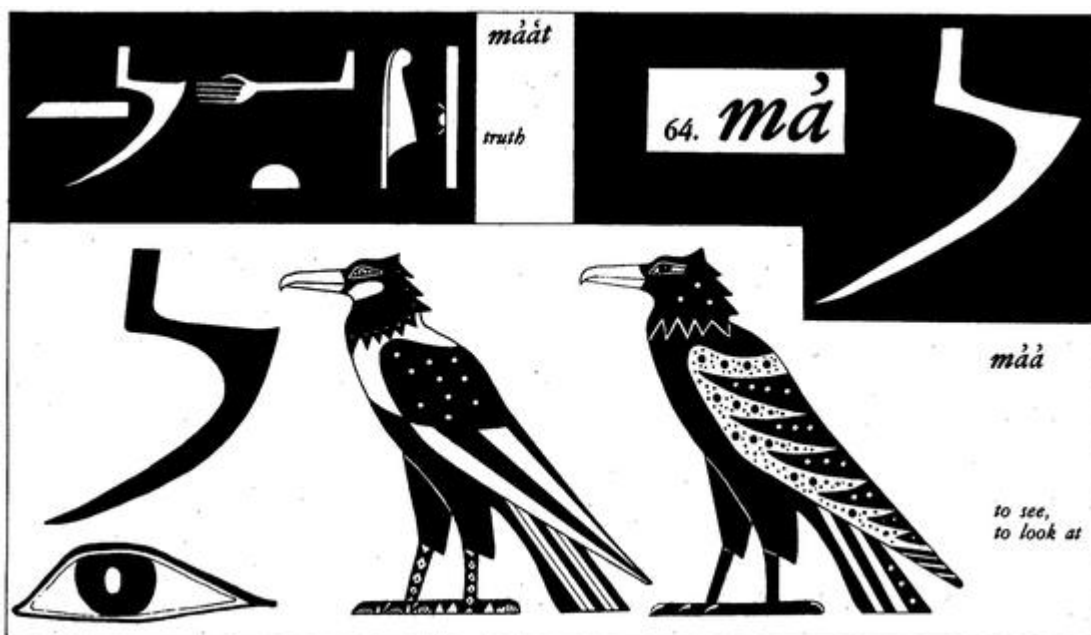
bone

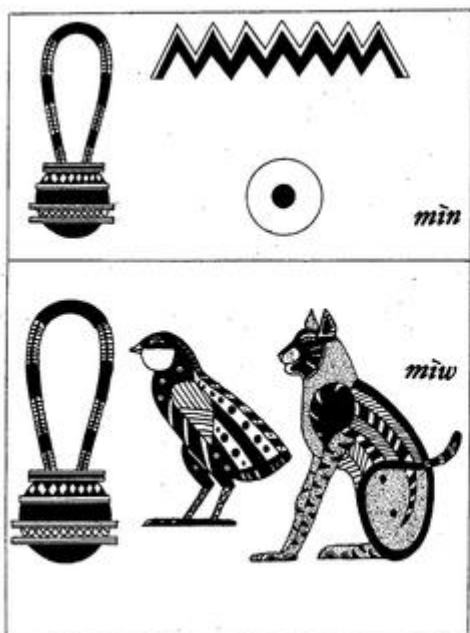
trouble, misfortune

*painful,
irksome*

63. *ks*

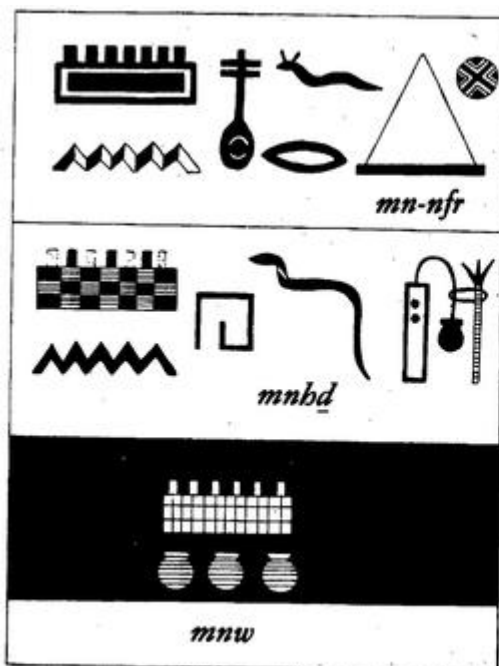

today

66.

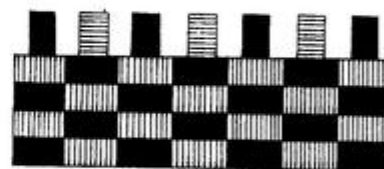
mi

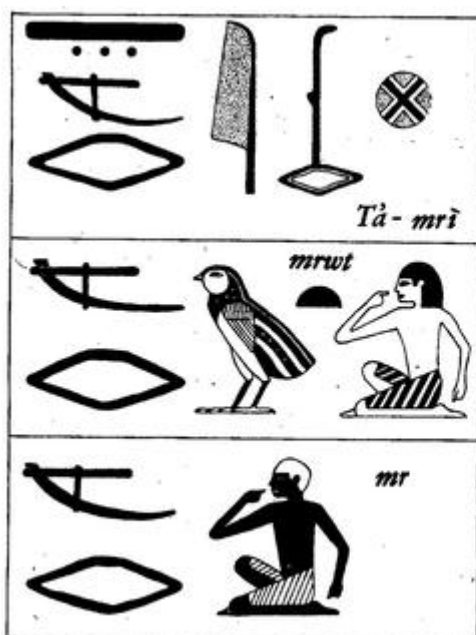
Memphis

scribe's palette

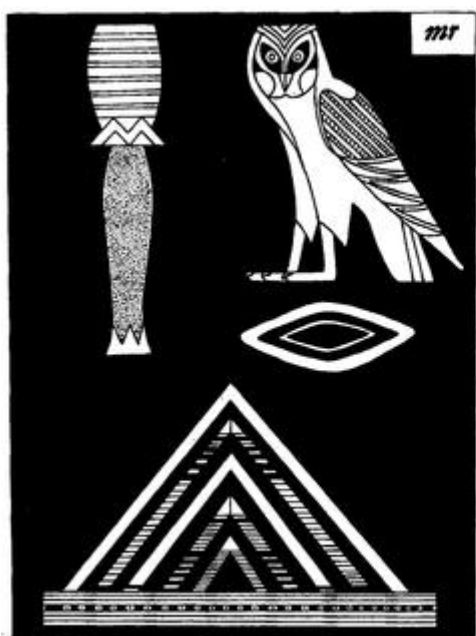
monument

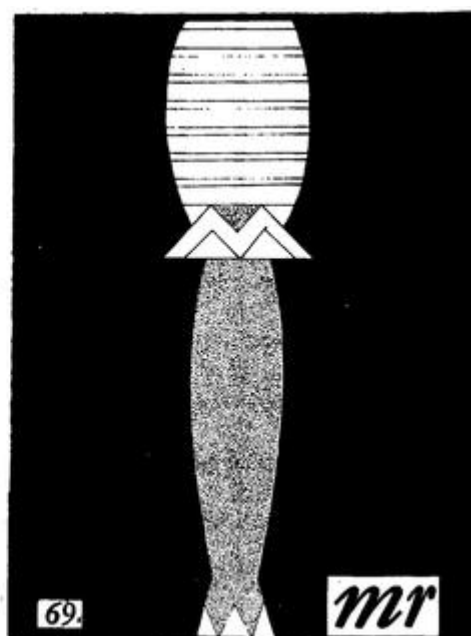
67. mn

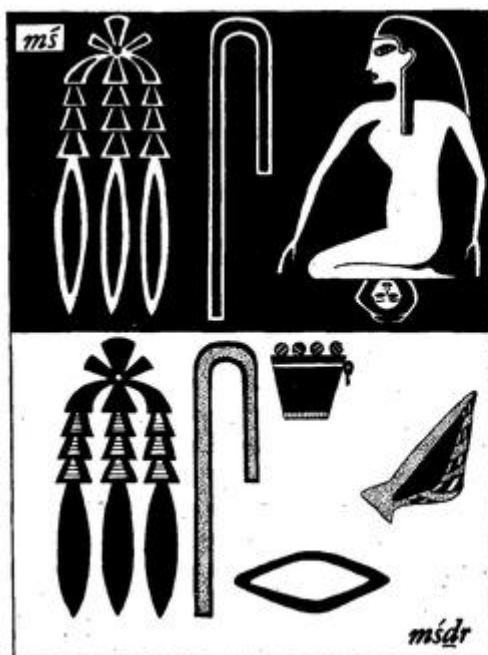

Egypt

68. *mr*

pyramid

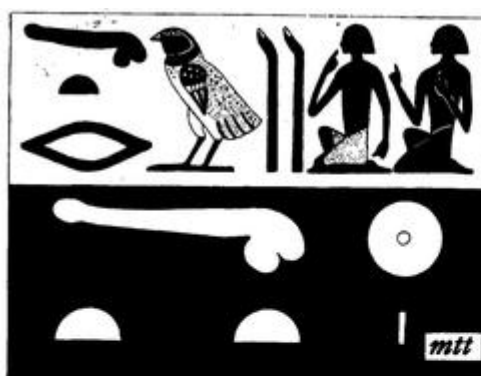
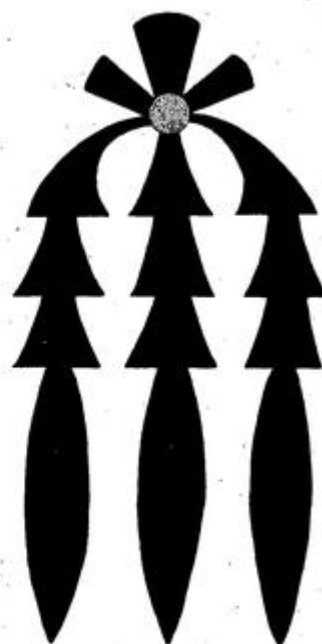

to give birth

ear

70. *ms*

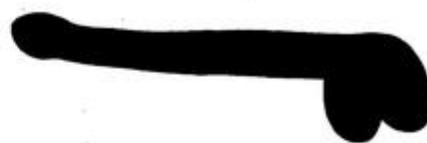

mtrw

witnesses

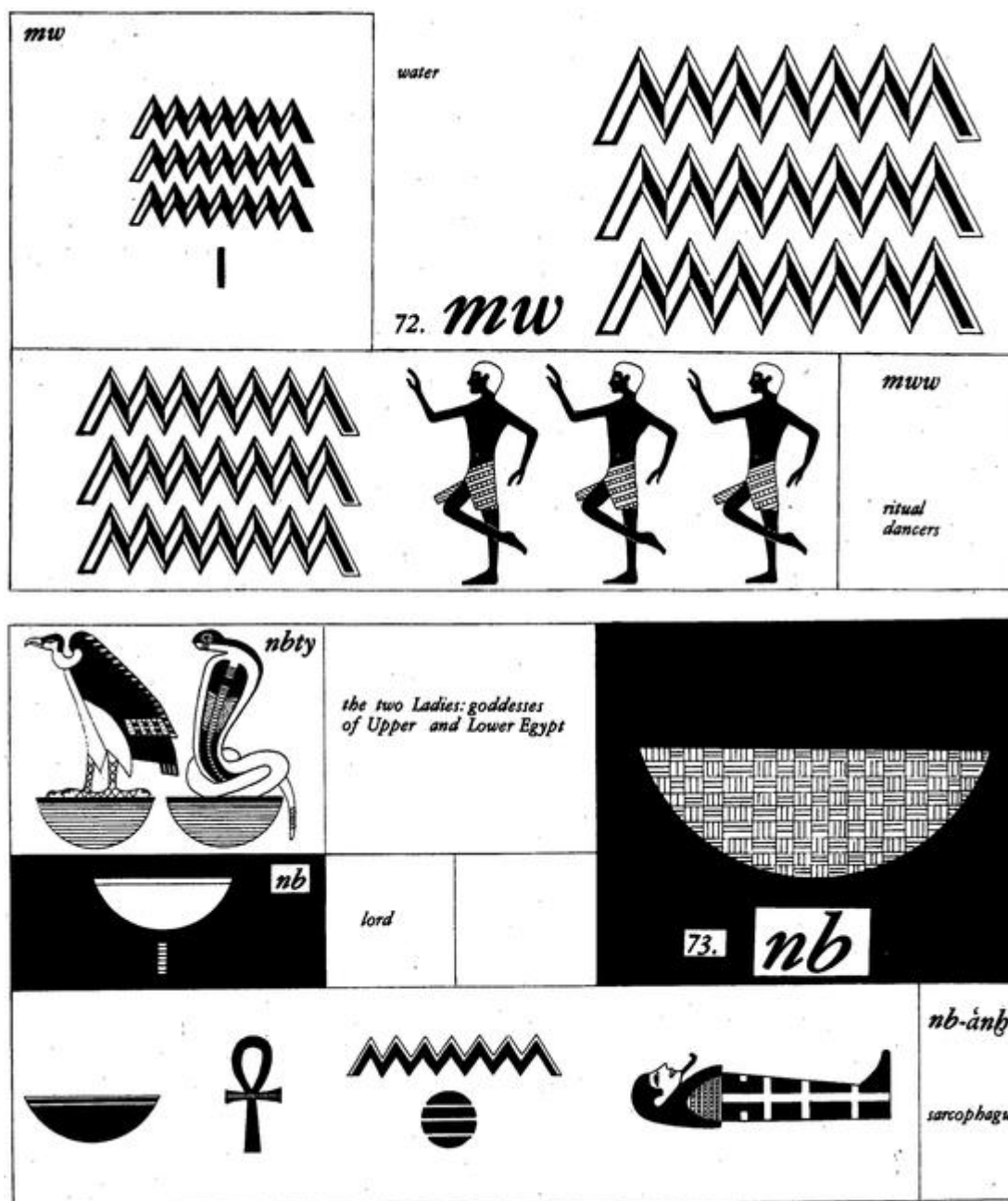
exact moment

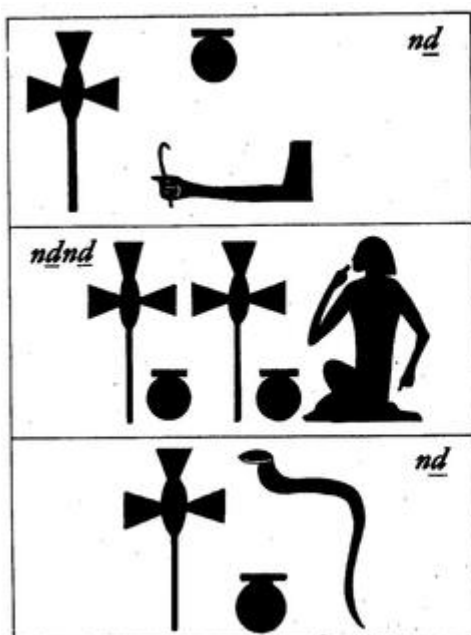
71. *mt*

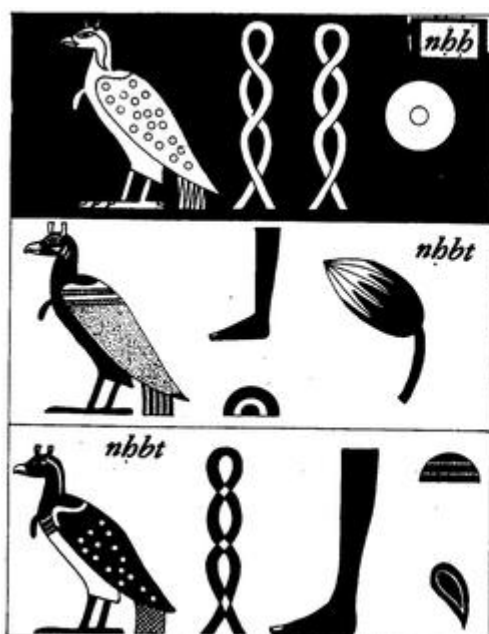
mtmt

to discuss

to grind

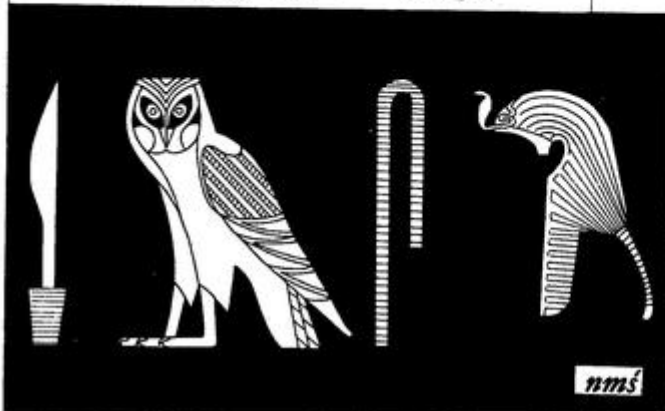
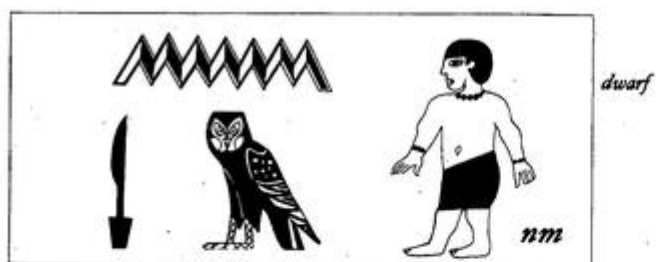
to ask,
to inquireto confer,
to grant74. *nd*

eternity

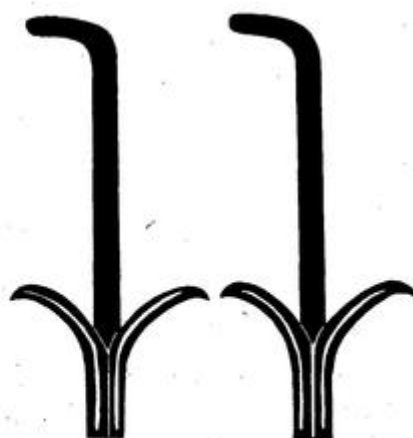
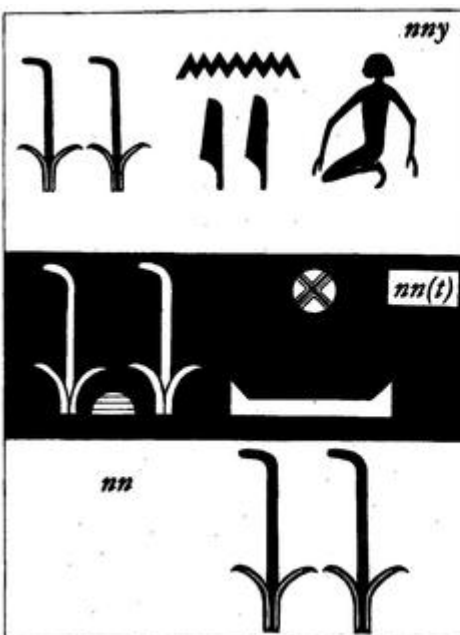
lotus bud

neck

75. *nh*

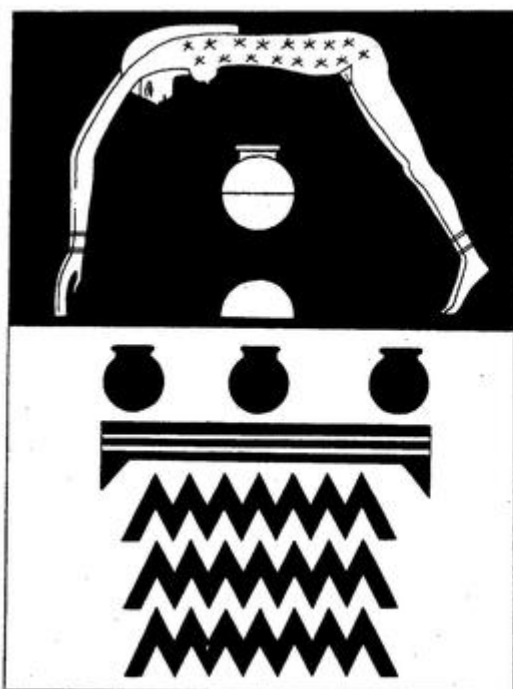

76. *nm*

77. *nn*

Nwt

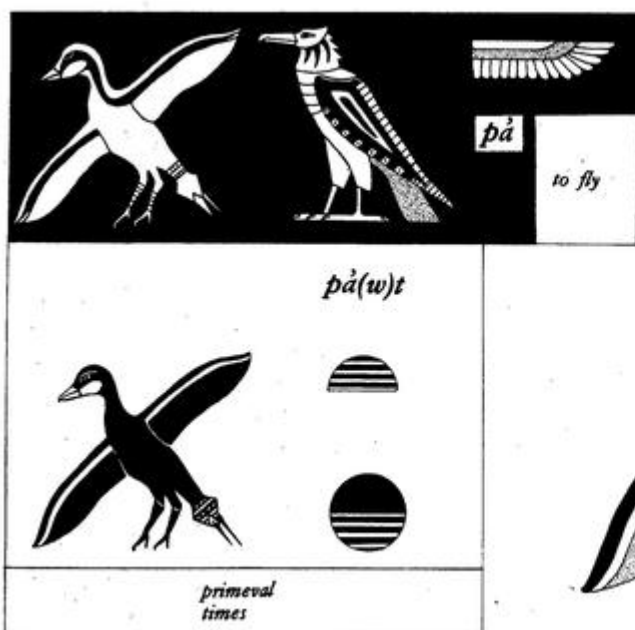
Nut,
sky goddess

nww

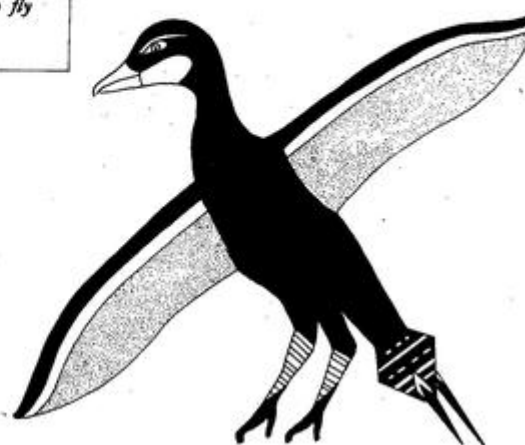
primal waters

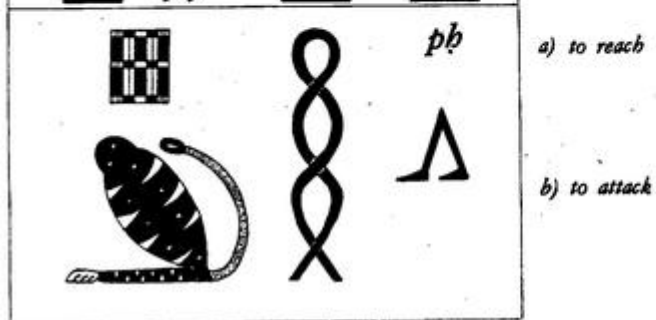
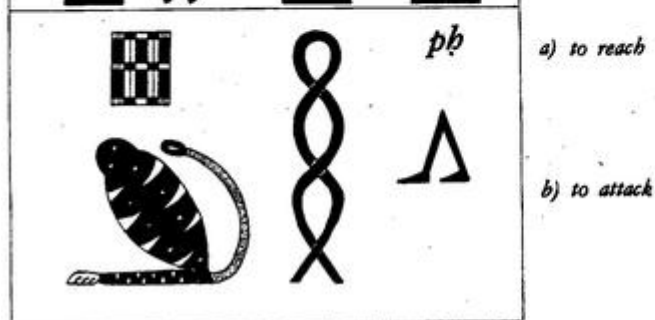
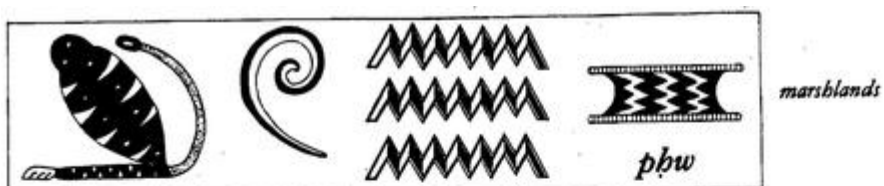

79. *nw*

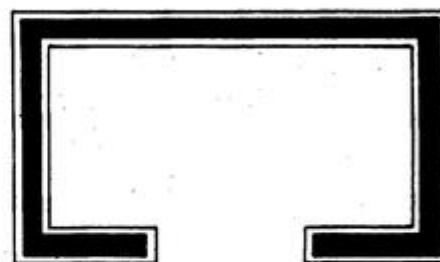
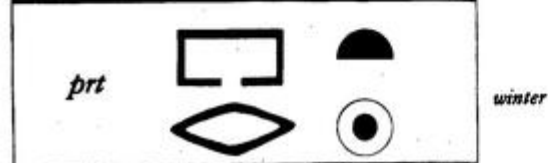
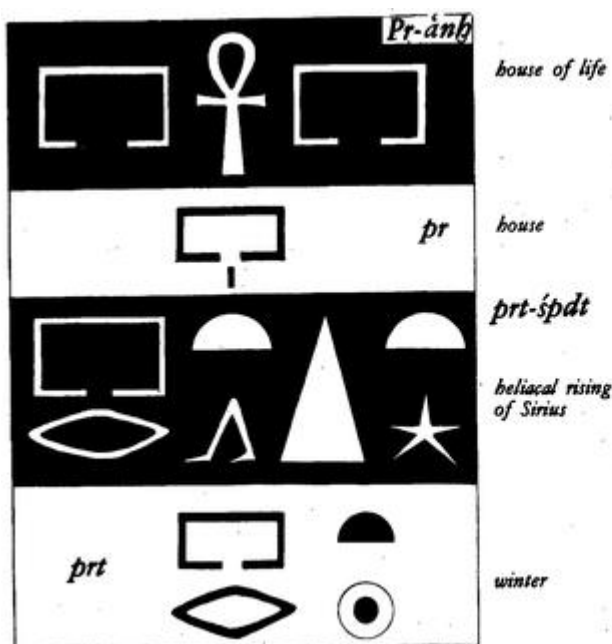

80. *pā*

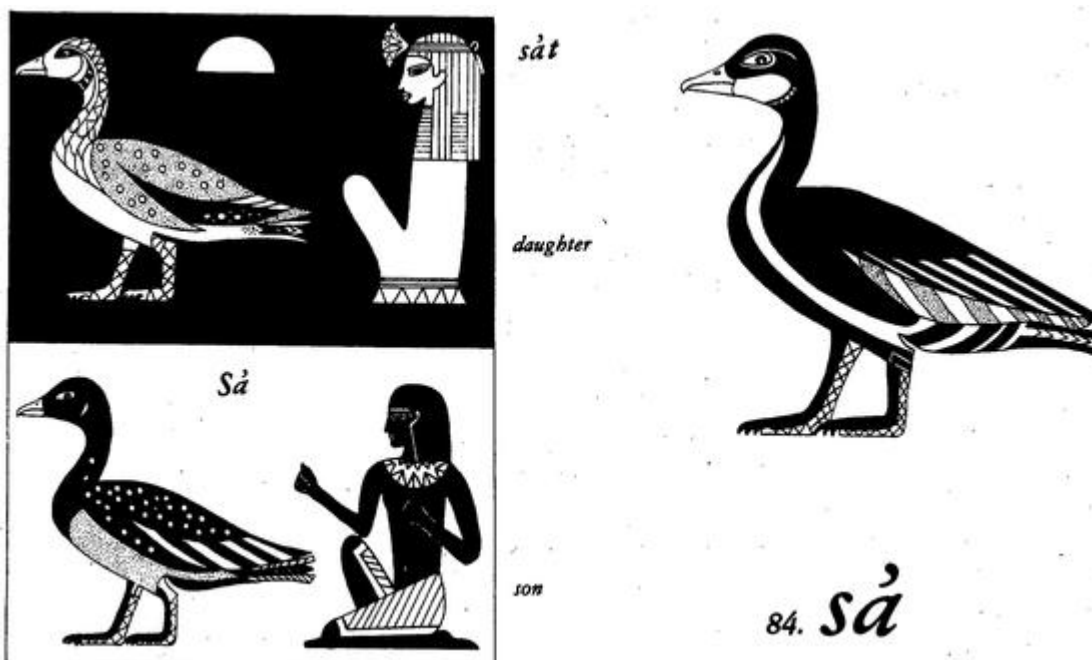
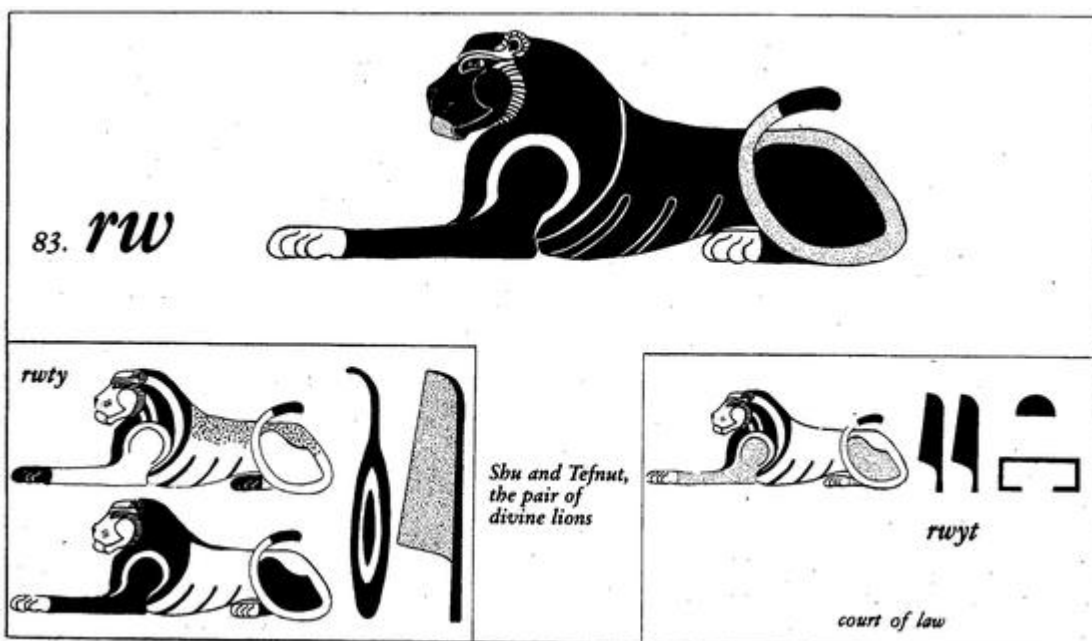

81. *ph*

82. *pr*

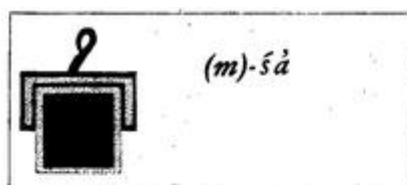
magician

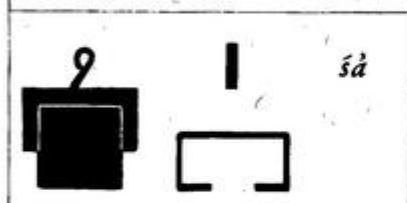
protection

« Lycopolis, »
Assiout

following, after

cowsbed

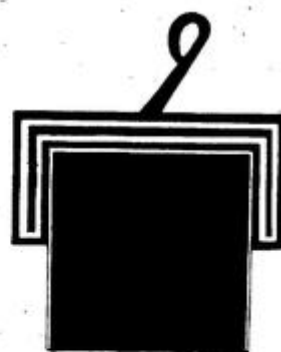
sa'a

to be a wise man

85.

sa'

86.

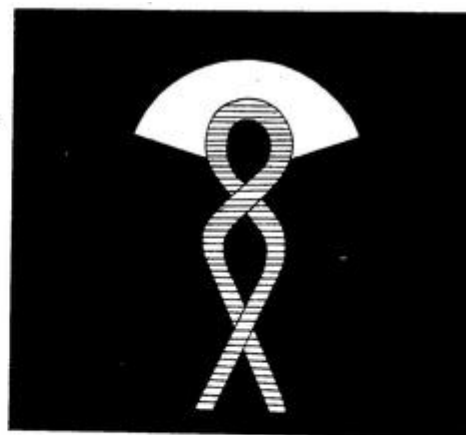
sa'

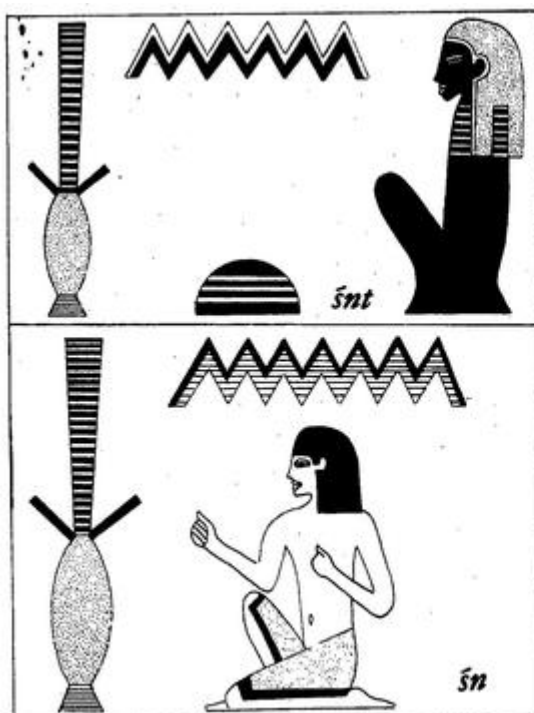
military troops

battle

to perish

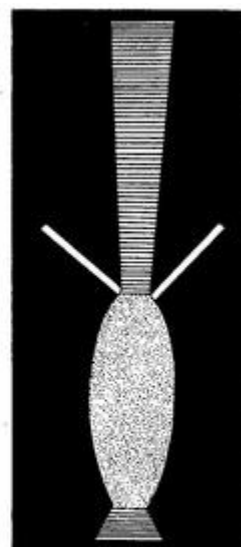
87. *škw*

a) sister

b) wife

brother

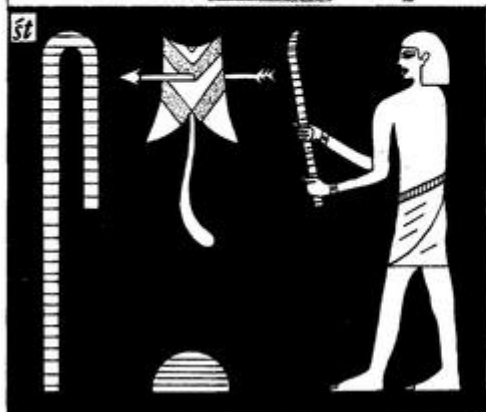

88. *šnt*

stwt

rays

st

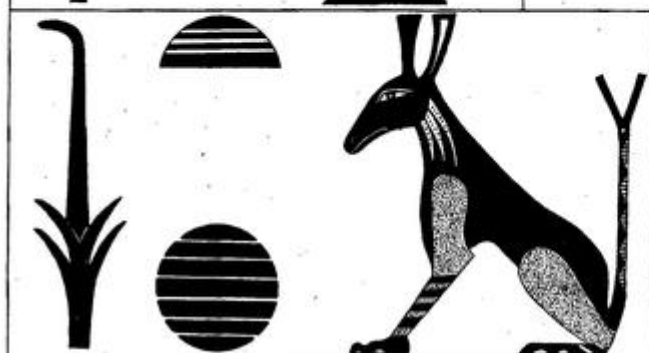
to shoot, to throw

89. *st*

(nī) stw

*king of
Upper Egypt*

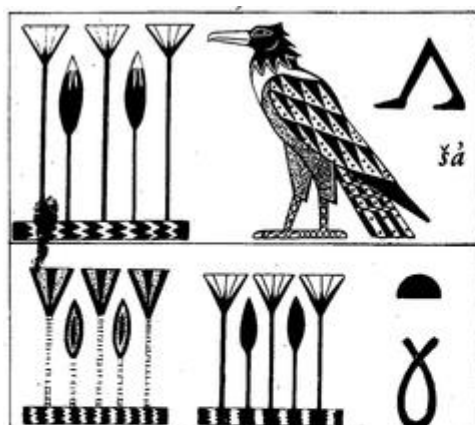

Swth

the god Set or Seth

90. *sw*

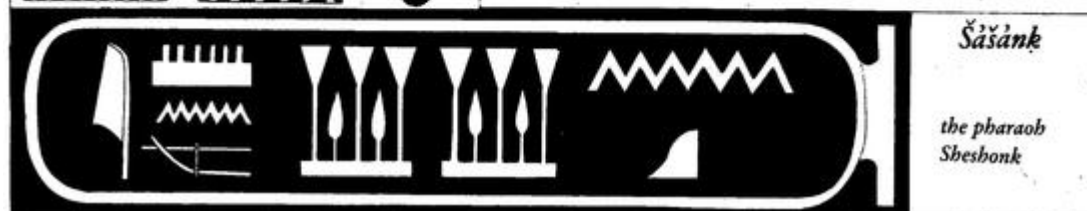
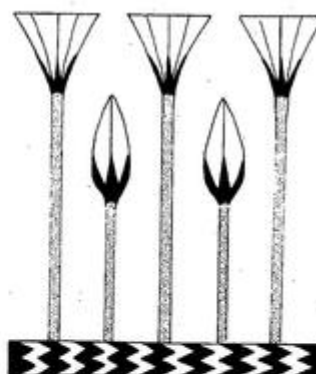

to travel

šāšāt

necklace

91.

*šā**Šāšānk*the pharaoh
Shesbonk

to read

to suckle,
to raise
(children)to take away,
to drive away92. *šd*

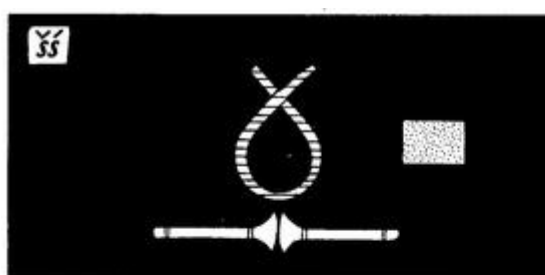
cartouche

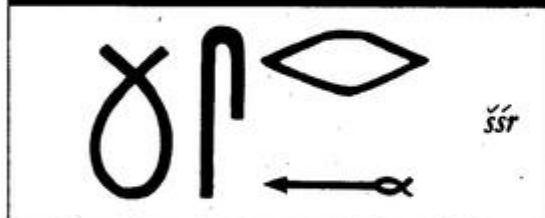
hair

tree

alabaster

arrow

rope

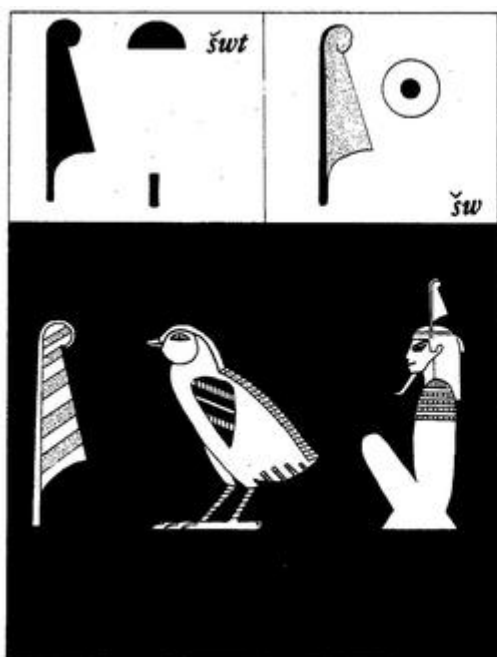

93. šn

94. šš

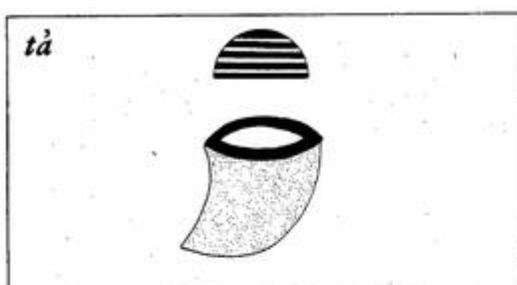

(FAR LEFT) *empty*(NEAR LEFT) *sunlight*

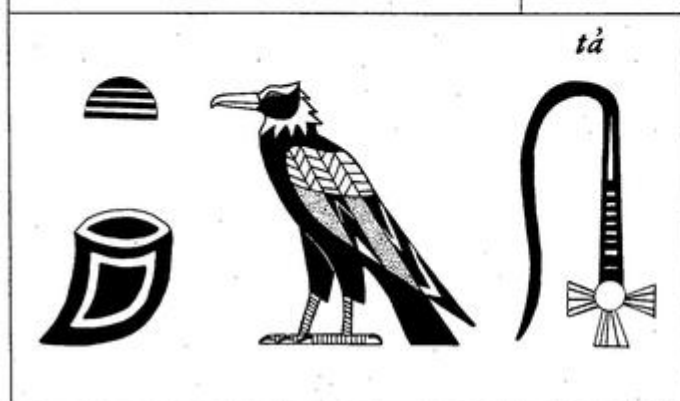
šw

Shu :
god of the air

95. šw

kīn

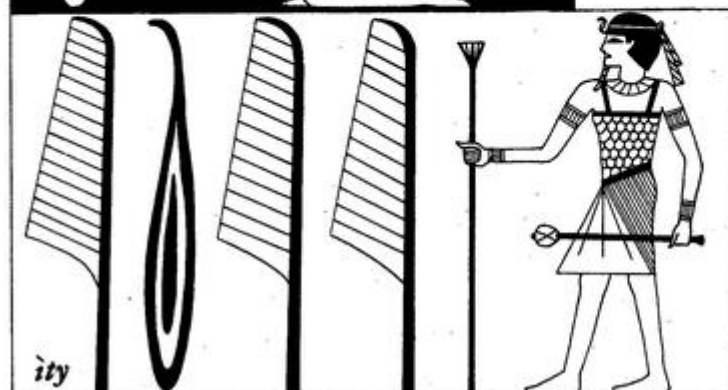
hot

96. tā

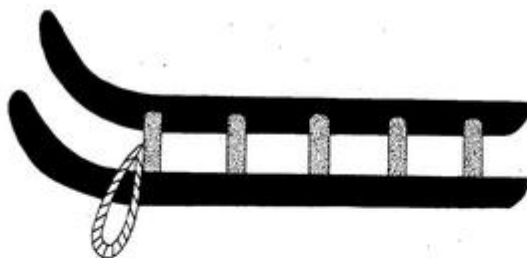
yes

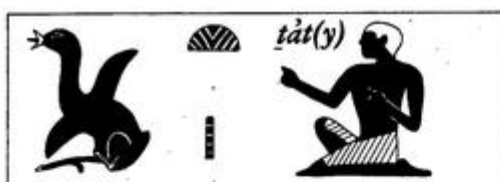

sovereign

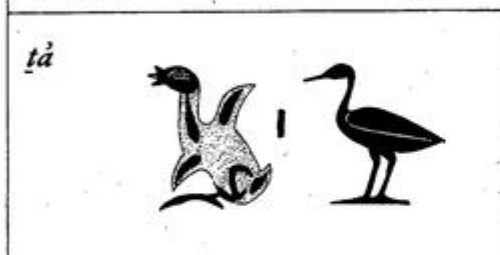
97. *tj*

98.

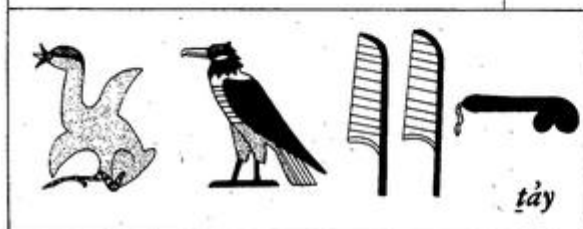
tm

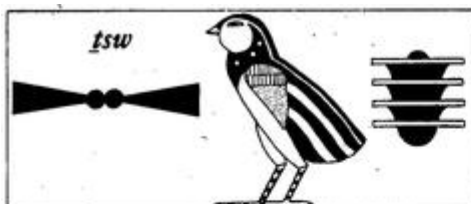
vizier

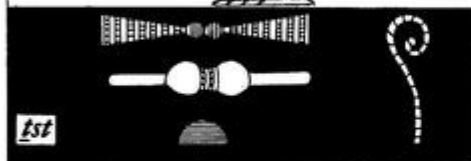
fledgling

male

vertebrae

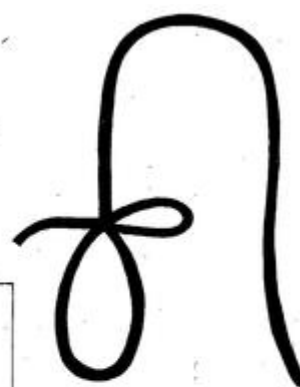

knot

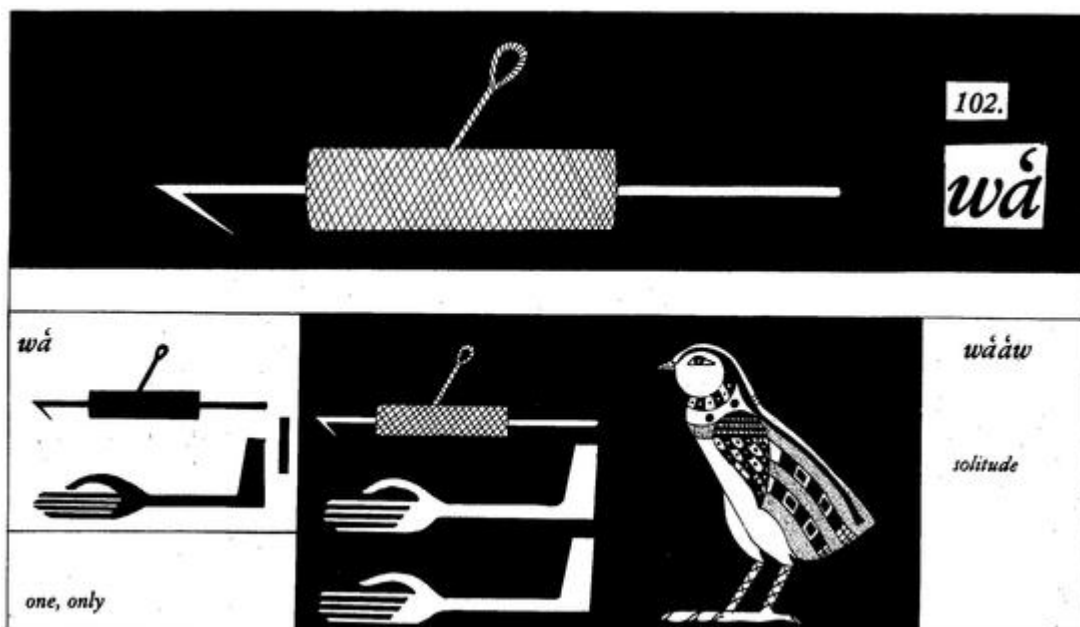

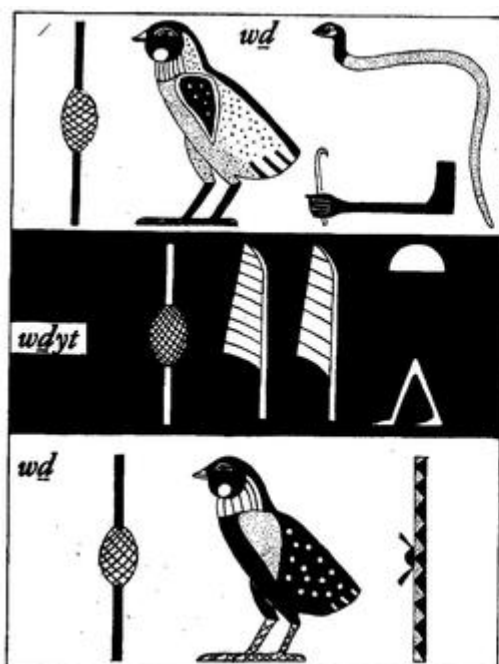
general

99. *tā*100. *ts*

101.

wá

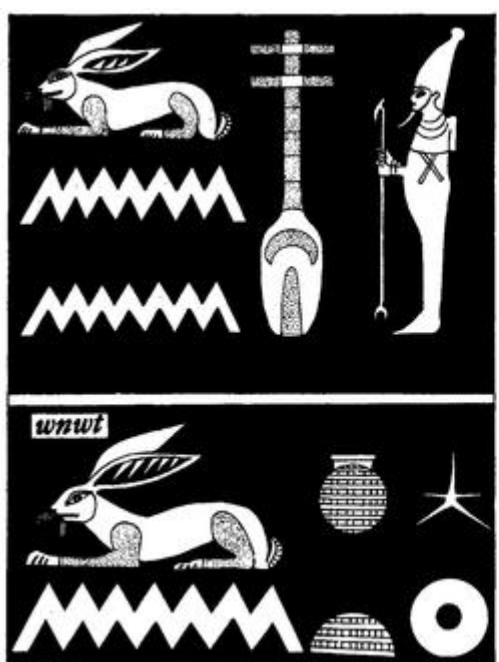
to pilot

expedition

to command

103.

wd

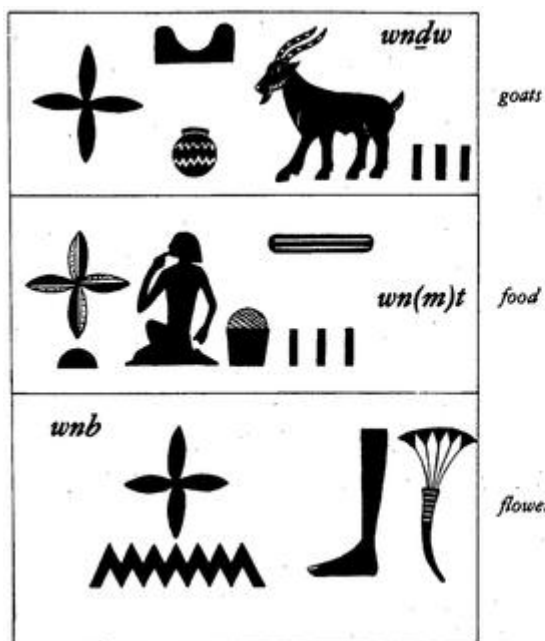
Wnn-nfr

Osiris-
Onnophris :
the perfect
being

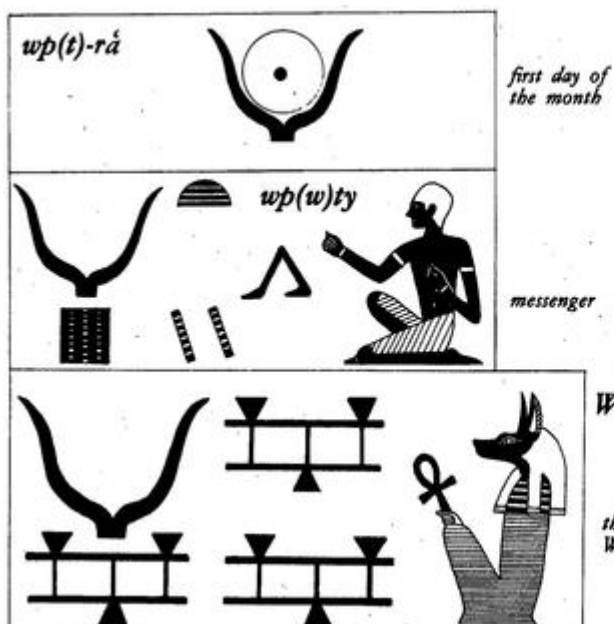
hour

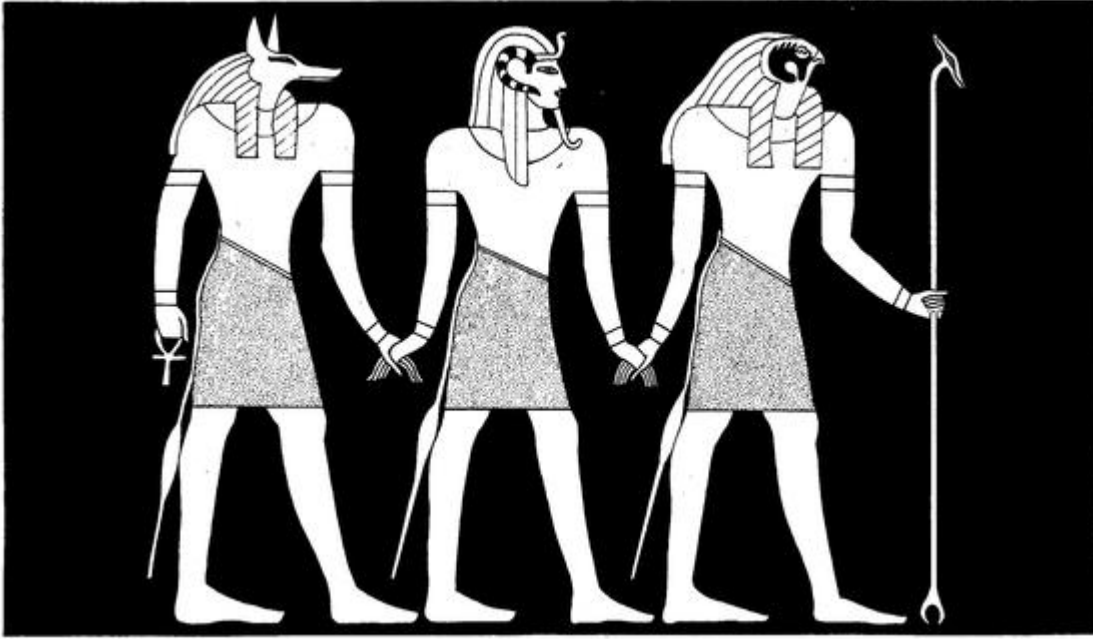
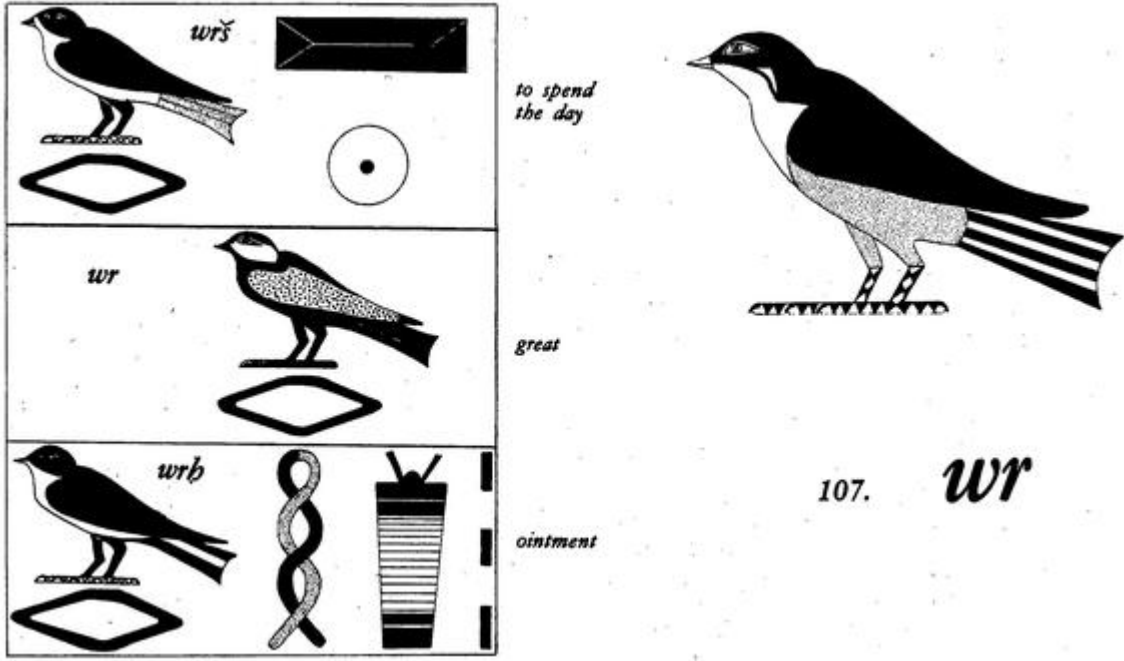
104. wn

105. *wn*

106. *wp*

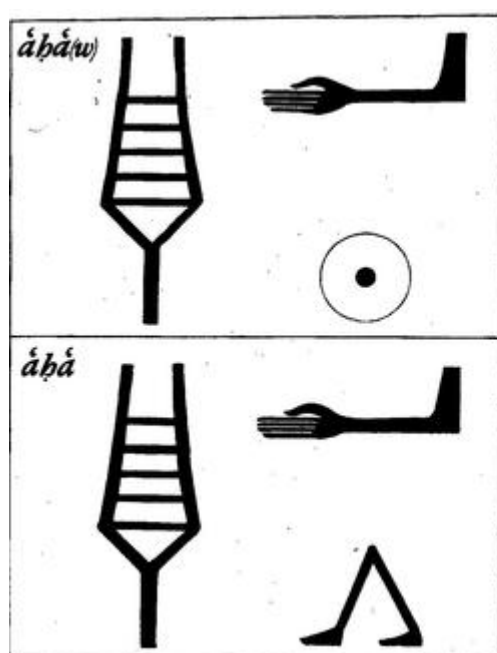

IV

Üç Harfli İşaretler

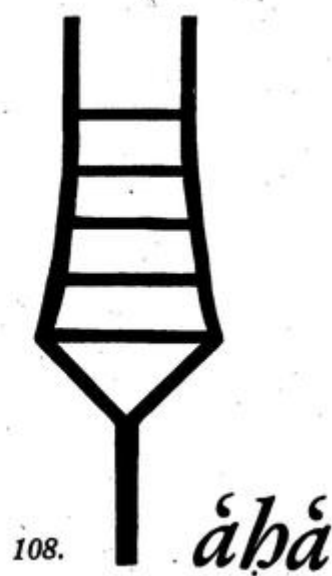
(Üç Ünsüz Harfi Temsil Eden Hiyeroglifler)

İşaretler 108—134

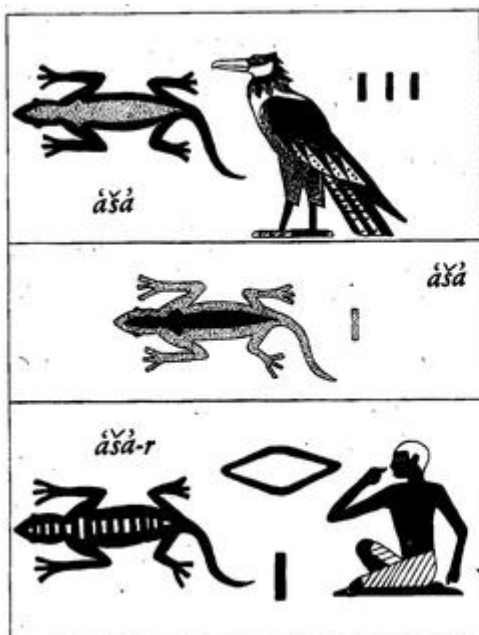

lifetime

to stand

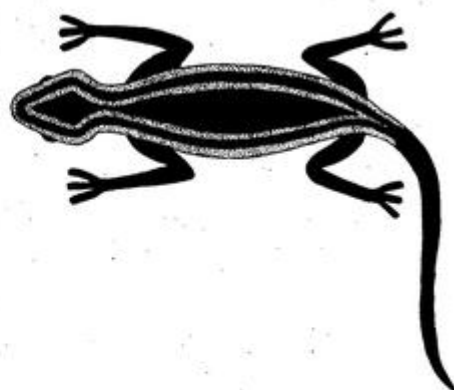

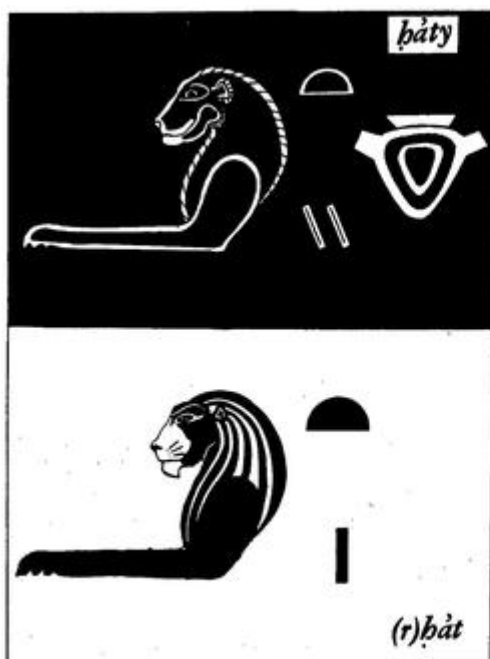
many,
numerous

lizard

to be talkative,
loquacious

110. *ḥs*

heart

in front of,
before

111. *bt*

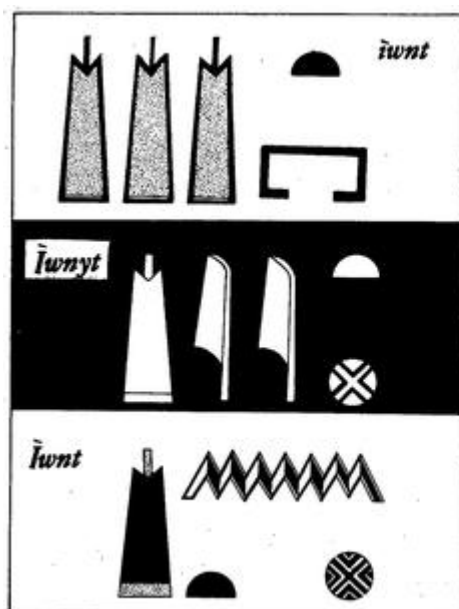

voice

war

enemy

116.

brw

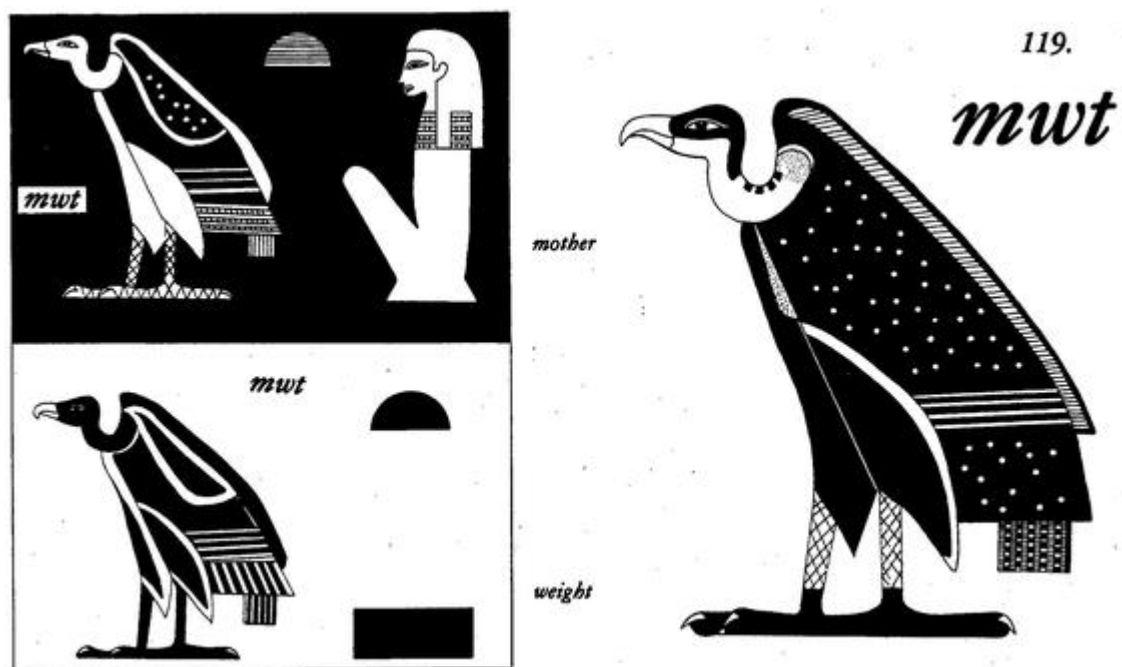
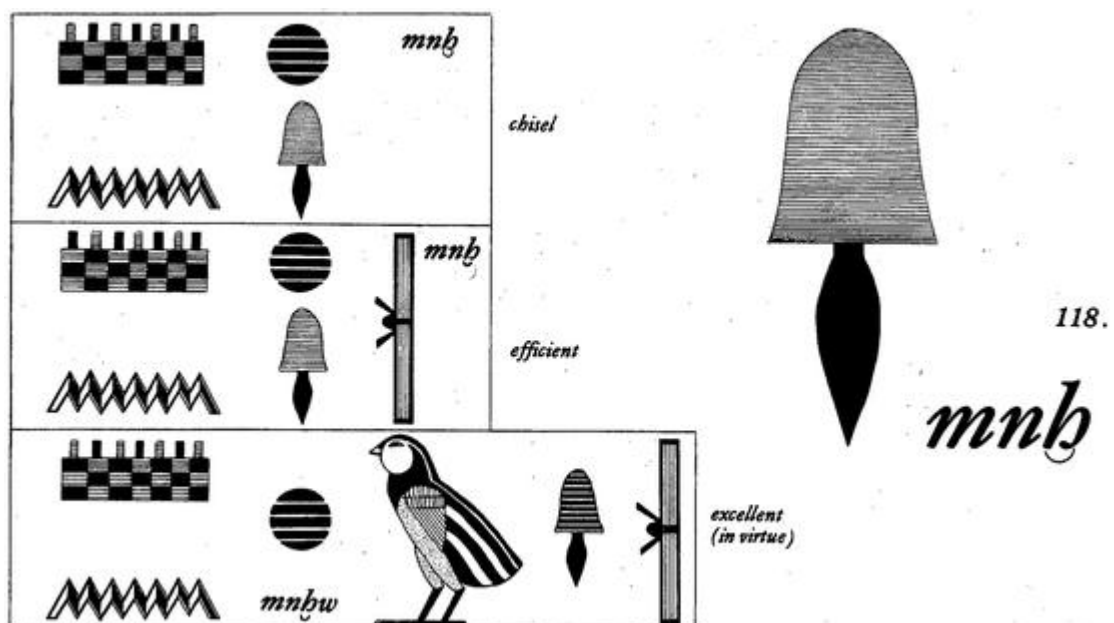
pillared hall

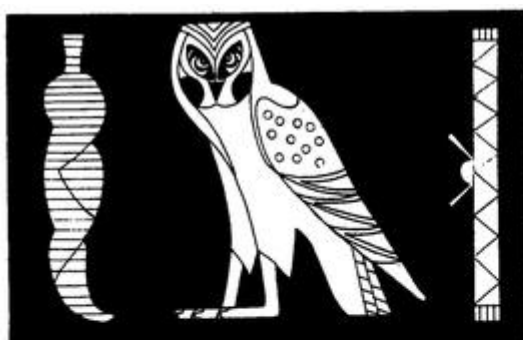
Latopolis,
Esna

Dendera

117.

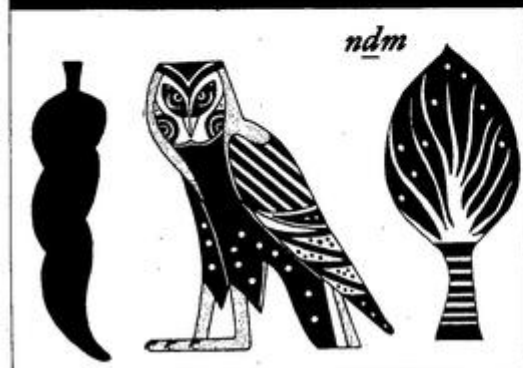
iwn

ndm

*sweet
(taste, flavor)*

ndm

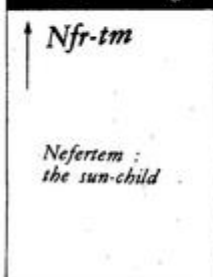
carob tree

120. *ndm*

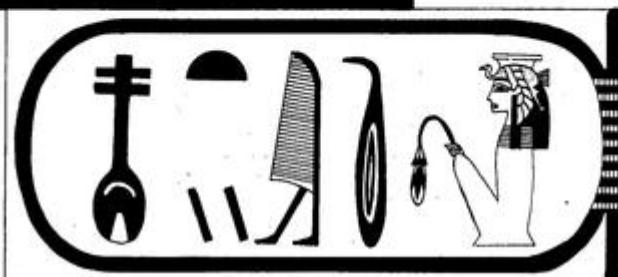

121. *nfr*

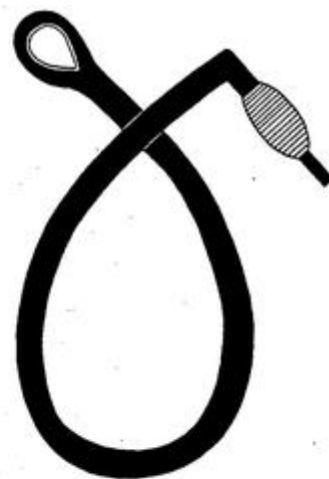
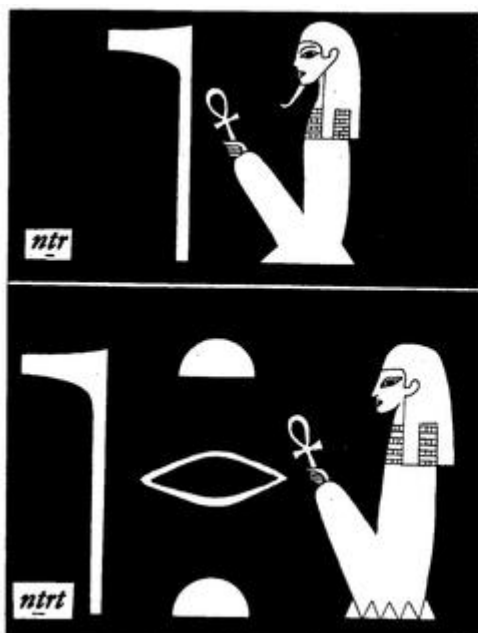
Nfr-tm

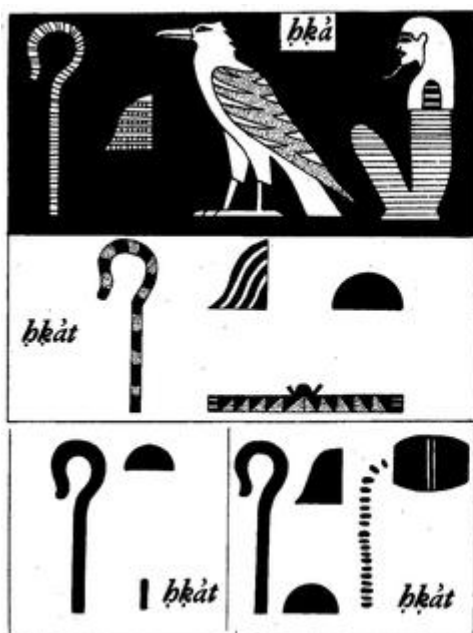
*Nefertem :
the sun-child*

Nfrty-iti

Nefertiti

prince,
regent

rulership

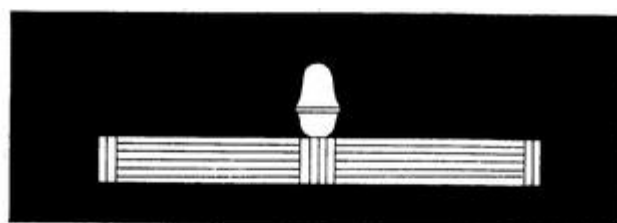
(FAR LEFT) scepter

(NEAR LEFT) grain measure

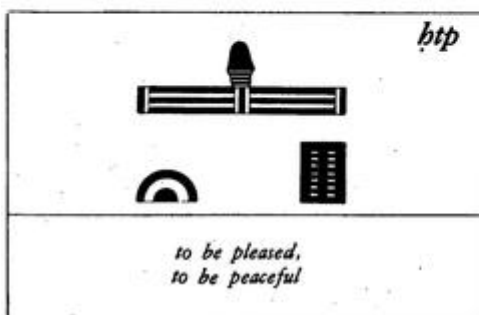
112.

hka

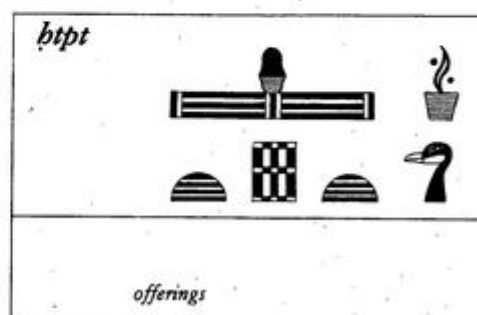

113.

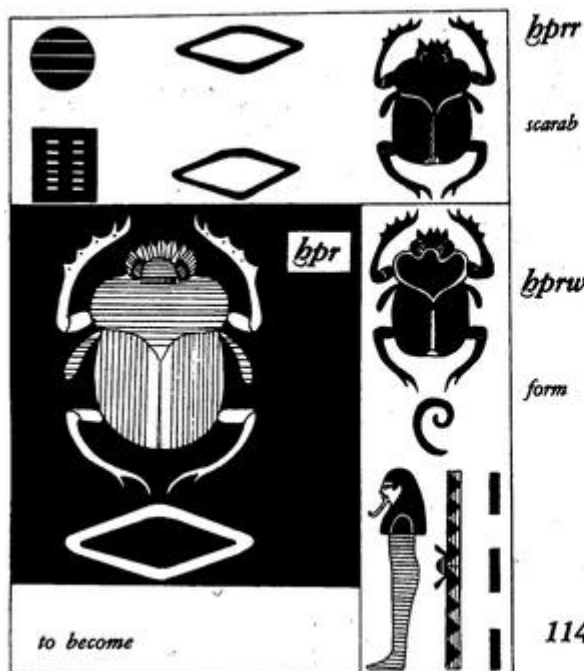
htp

to be pleased,
to be peaceful

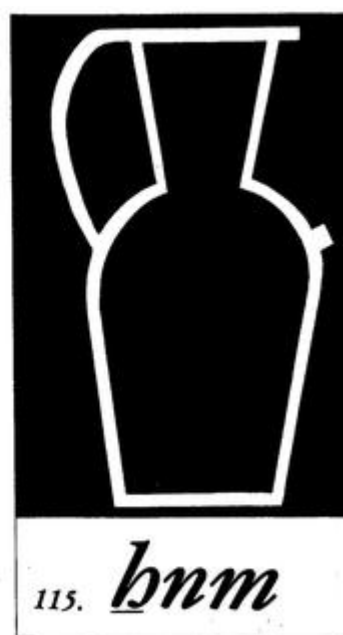
offerings

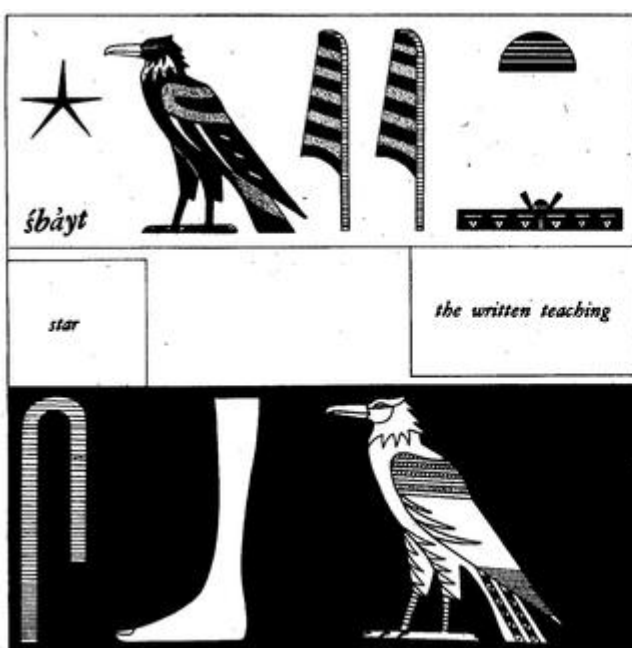
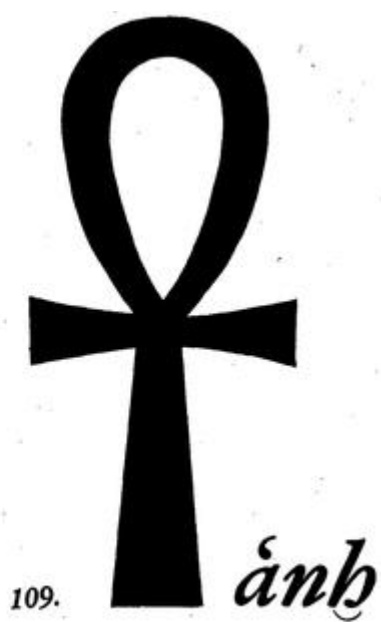
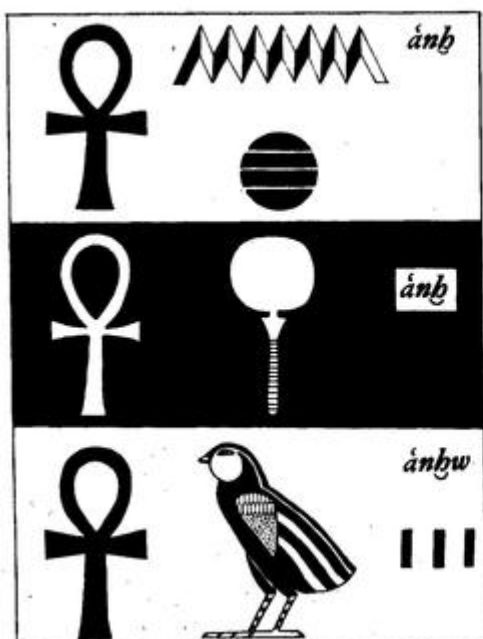

114. *hpr*

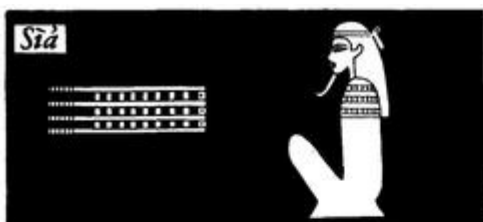
to join with

sbà

Sia :
the genius of
perception

sia

wise

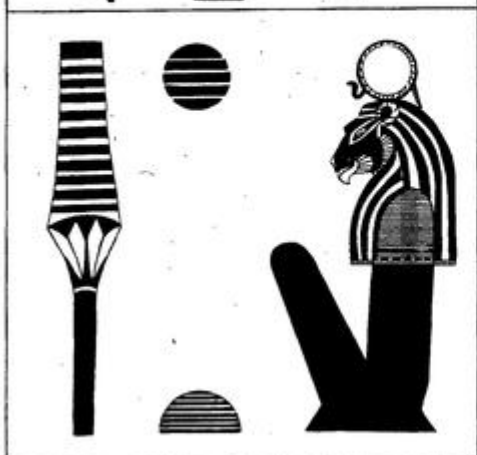
sia

to recognize, to know,
to perceive

the double
crown

shmt

Shmt

Sekhmet

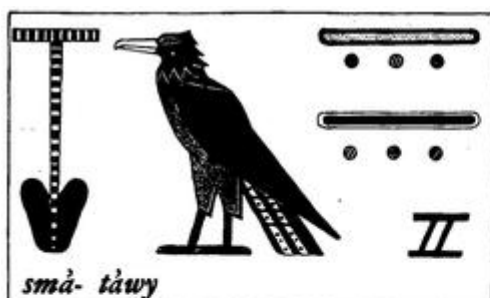

125. *sia*

126.

shm

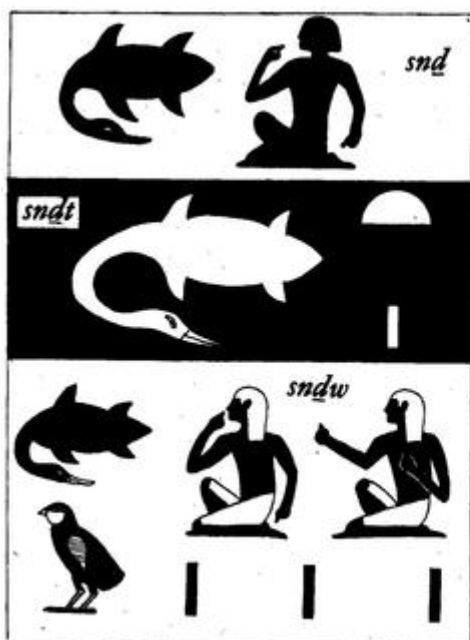

the union of the two lands
of Upper and Lower Egypt

127. *smà*

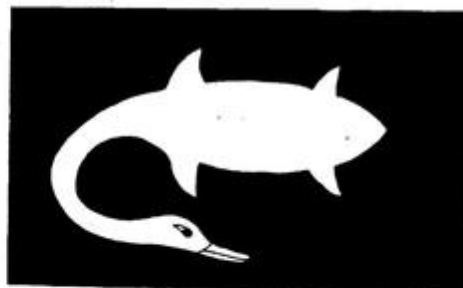
to unite, to join

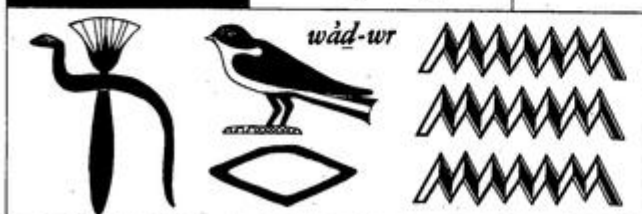
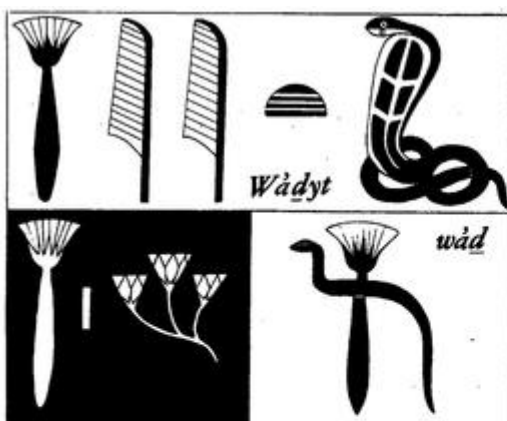
to fear

fear

frightened men

128. *snd*

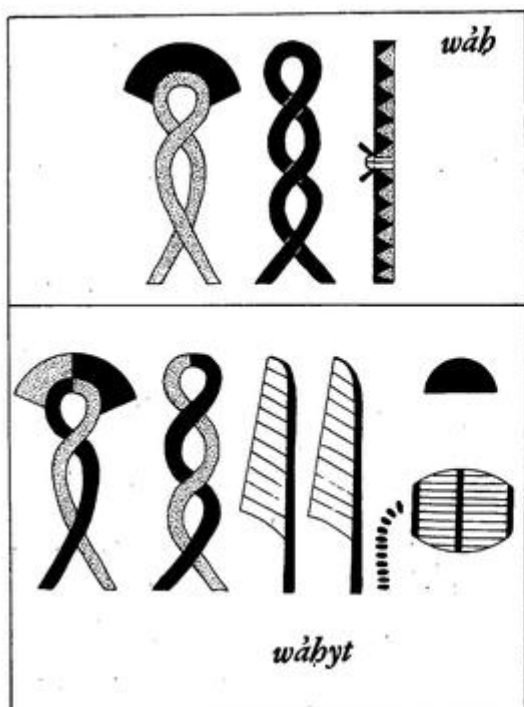

129. *tyw*

130.

wād

131. *wāḥ*

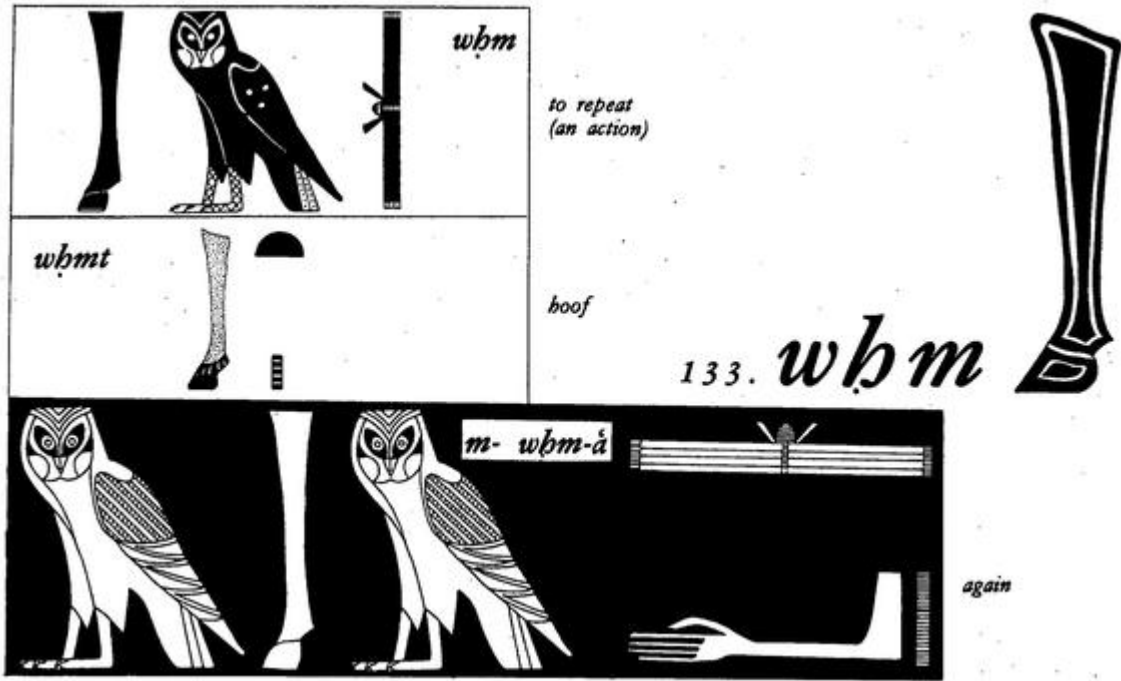

Wāsty

*the Theban
(Month)*

132. *wāś*

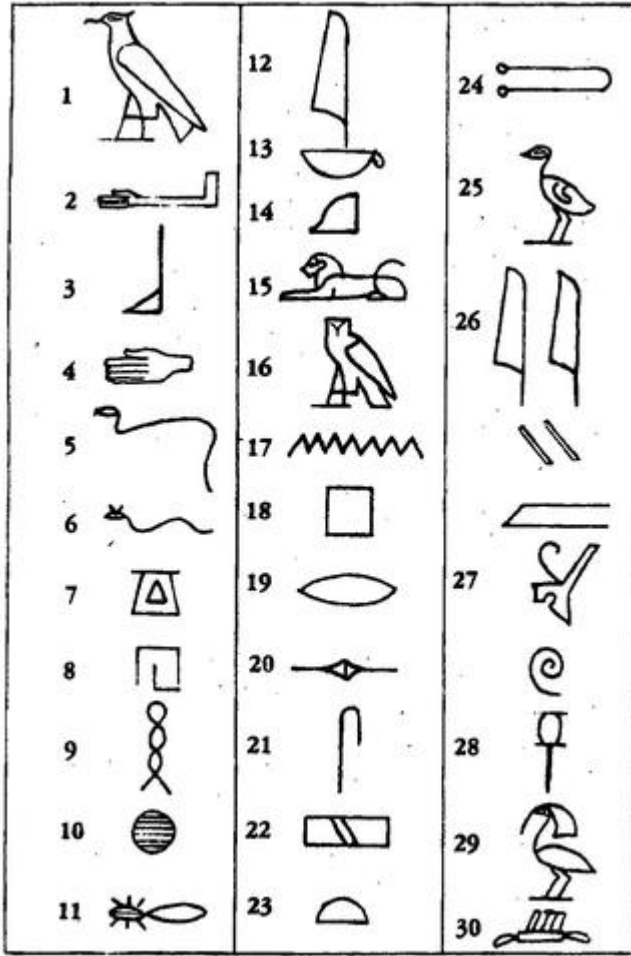

V

134 Fonetik İşaret Tablosu

(Telaaffuzu Gösteren Hiyeroglifler)

- 1 beyaz başlı akbaba
- 2 ön kol
- 3 ayak
- 4 el
- 5 dinlenme halindeki kobra
- 6 boynuzlu engerek
- 7 kavanoz halka standı
- Tarlalarda 8 saz barınak
- 9 fitil bükülmüş keten
- 10 insan plasentası
- 11 1 Hayvanın memelerini ve kuyruğunu gösteren karnı
- 12 çiçekli kamış
- 13 hasır sepet
- 14 kumlu tepe-yamaç.
- 15 yatan aslan
- 16 baykuş
- 17 titreşimli enerji, akışkan

18 saz hasır taburesi

19 ağız

20 cıvata

21 katlı bez (?)

22 bahçe havuzu

23 ekmek

24 Hayvanları bağlamak için kullanılan ayak bağı ipi

25 bıldırcın civcivi

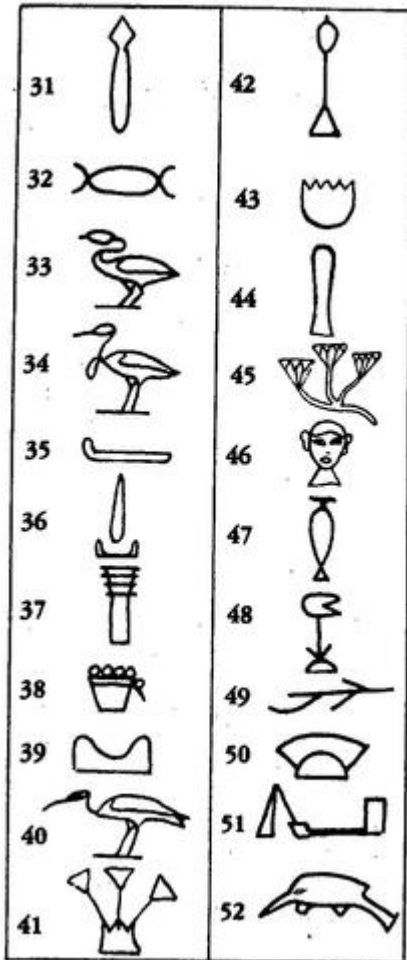
26 iki çiçekli kamış

27 iki çapraz çizgi; bir antilopun iki kaburgası; spiral; alt Mısır'ın tacı

28 keski

29 tepeli ibis

Omurganın her iki ucundan omurilik çıkan 30 bölümü

31 ahşap sütun

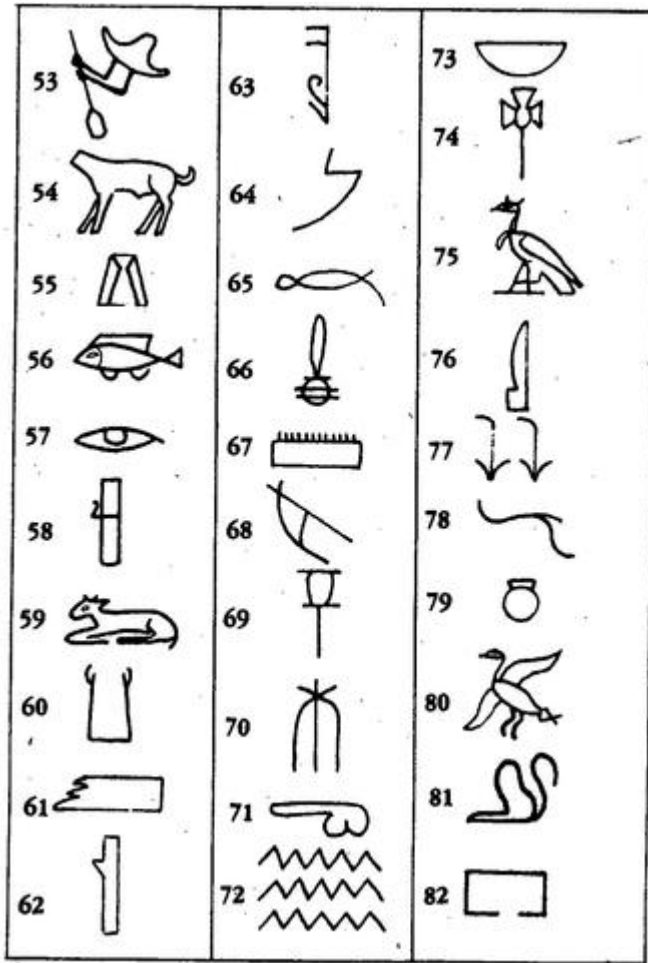
32 sicimli ağ iğnesi

33 karabatak

34 jabiru (leylek)

- 35 fil diři (filin)
- 36 ateş çakmaktařı
- 37 Djed sütunu
- 38 meyve sepeti
- 39 kum tepecięi
- 40 siyah ibis
- 41 papirüs yığını
- 42 armut biçimli başlı topuz
- 43 su dolu kuyu
- Fuller'ların kullandığı 44 kulüp
- 45 ot
- 46 yüz
- 47 uzun su kabı
- 48 yaprak, sap ve lotus kökü
- 49 řube
- zerinde yükselen güneşin ışınlarının olduğu 50 tepe
- 51 1 kamçılı ön kol
- 52 balık (Oxyrhynchus)

Kürek çeken 53 kol

54 başı olmayan bir keçi

55 kasap bloğu

56 Nil sazı

57 göz

58 kamış demeti

59 yeni doğan antilop

60 kol uzatıldı

61 timsah kuyruğu

Duvarcının kullandığı 62 alet

63 zıpkın kemik başı

64 orak

65 kırbaç

66 süt bidonu ağda taşındı

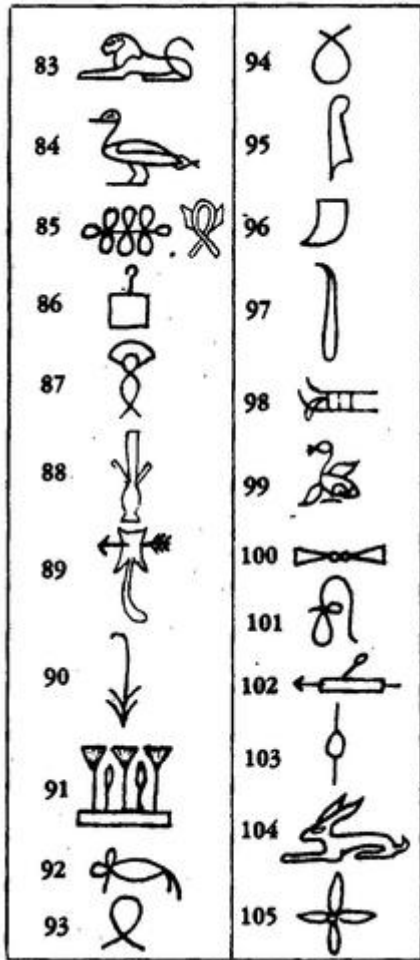
67 dama tahtası

68 çapa

69 keski

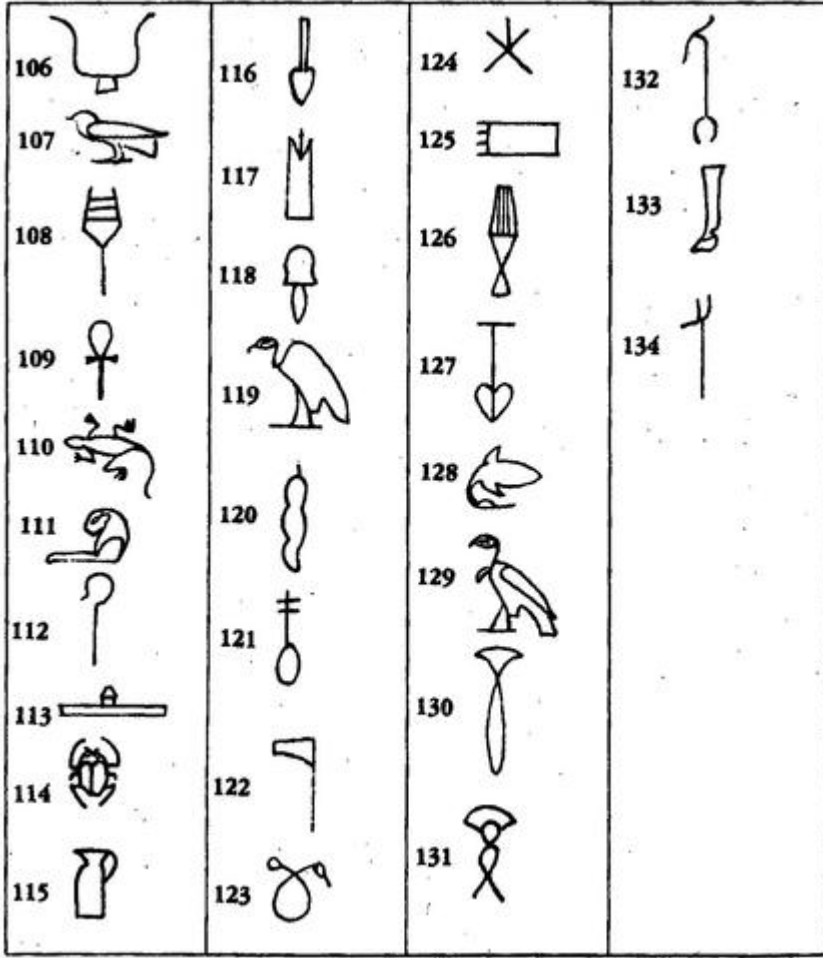
70 adet üç tilki derisi birbirine bağlanmış

- 71 fallus
 72 su
 73 hasır sepet
 74 ?
 75 gine tavuğu
 76 kasap bıçağı
 77 iki hızlı atış
 78 öküz dili
 79 kase
 80 adet uzun kuyruklu ördek uçuyor
 81 aslan veya leoparın arka kısmı
 82 ev

- 83 yatan aslan
 84 uzun kuyruklu ördek
 Sığırlar için köstek görevi gören 85 ilmekli kordon
 86 arka (?), kapak (?)
 87, 131 bir lif yumağıyla yapılmış süpürge

- 88 iki uçlu ok ucu
- 89 okla delinmiş inek derisi
- 90 karnış
- 91 lotus çiçekli havuz
- 92 kırba (?), su tulumu (?)
- 93, 94 kordon
- 95 devekuşu tüyü
- 96 pota
- 97 havan
- 98 kızak
- 99 ördek yavrusu
- 100 kuşak düğümü
- 101 kement
- 102 tek dikenli zıpkın
- Bir çubuğa sarılmış 103 kordon
- 104 tavşan
- 105 çiçek

- 106 öküz boynuzu
 107 yutmak
 108 direk
 109 bağ veya sandalet kayışı
 110 kertenkele
 111 aslanın ön kısmı
 112 dolandırıcı
 113 somun kamış hasır üzerinde
 114 bok böceği
 115 saplı taş sürahi
 116 kürek
 Üstte çıkıntılı 117 sütun
 118 keski
 119 akbaba
 Akasyadan 120 bakla
 121 kalp ve aort
 122 ilahiyat amblemi
 123 yay kirişi

- 124 yıldız
- 125 parça püsküllü kumaş
- 126 s *h*m asa
- 127 akciğer ve soluk borusu
- 128 adet bağlanmış kaz (veya ördek)
- 129 uzun bacaklı atmaca
- 130 papirüs sapı
- 132 *wās* asa
- 133 öküz bacağı
- 134 w *Ś*r asa

Altıncı

180 Belirleyici İşaret Tablosu

(Kategorileri Belirleyen Hiyeroglifler)

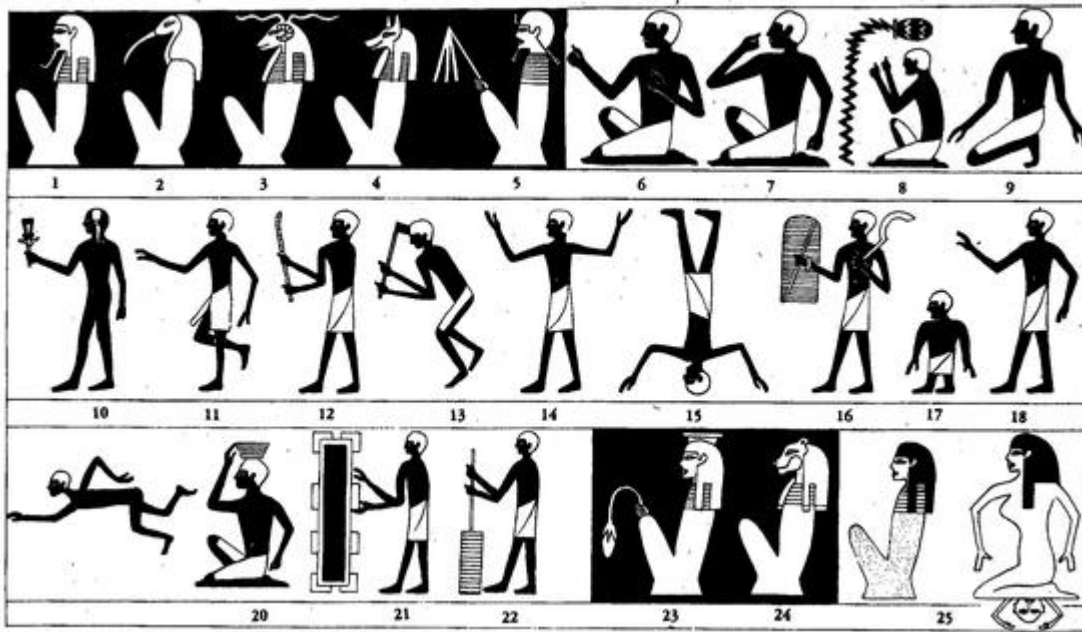
“Hiyeroglif karakterler, yaratılmış dünyaya dahil olan tüm varlık sınıflarını yeniden üretir.”—J.-F. CHAMPOLLION.

İşte bu kitapta incelenen yazı sisteminin kurucu *imgeleri* . (Yani bunlar sesleri temsil etmeyen, ancak kelimelerin ait olduğu kategorileri belirtmek için kelimelerin sonuna eklenen hiyeroglif işaretlerdir.) Bunlara gök cisimleri, tanrılar; en anlamlı duruşlarındaki erkek, kadın ve çocuk; insan vücudunun çeşitli uzuvları ve organları; vahşi veya evcil hayvanlar ve vücutlarının çeşitli kısımları; mineraller ve bitkiler; taşlar, başlıklar, giysiler, mücevherler ve her türlü asa; silahlar, günlük yaşam ve işte kullanılan araç ve gereçler; binalar ve yapılar ve bunları şematik olarak temsil eden geometrik formlar dahildir.

Mısır, kutsal senaryosunun “hareketli resmi” aracılığıyla kendini sunuyor ve bu sayede çok yönlü zekâsı gözlerimizin önünde yeniden canlanıyor.

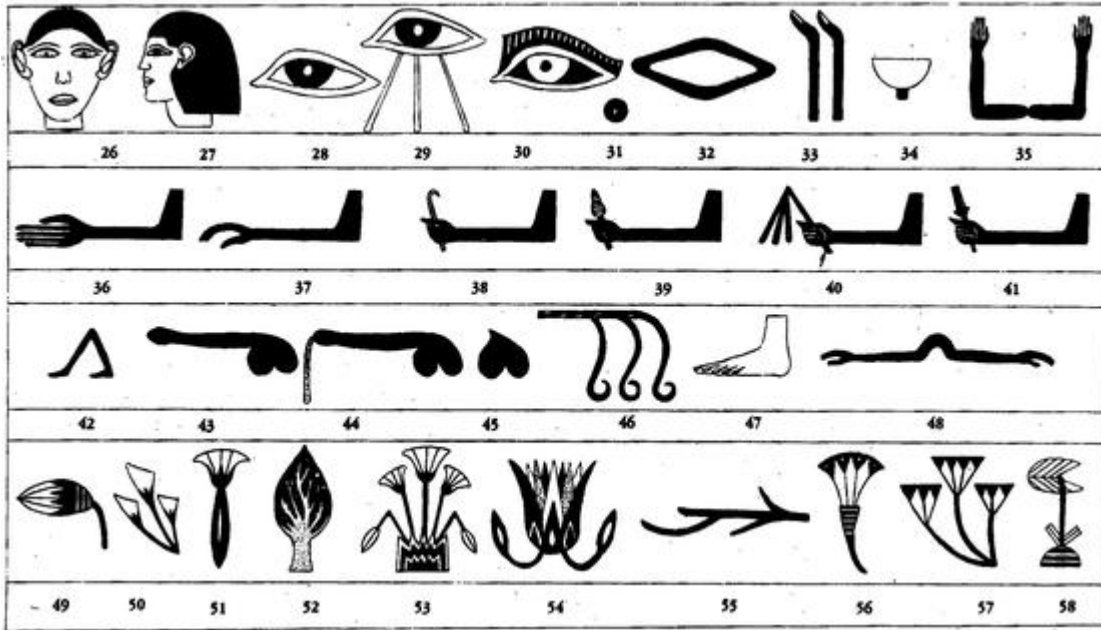
- 1—4 Tanrı
- 5 Kral
- 6 İnsan bütün hareketlerinde
- 7 Ağızla ilgili tüm eylemler
- 8 Adam kendini temizliyor
- 9 Kolları sarkık adam: atalet
- 10 Sistrum çalan: Tanrı İhy

- 11 1 Dansçı, dans, neşe
 12 Sopayla silahlanmış adam: çaba ve şiddet fikri
 13 Adamın başını kesmesi: ölüm
 14 Kollar göğe doğru kaldırıldı: sevinç
 15 Ters adam: devrilmek
 16 Asker
 17 Cüce
 18 Kolunu kaldırmış adam: çağırmak için
 19 Adam yüzüyor
 20 Sepetli adam: iş ve türevler
 21 Duvar inşa eden adam: inşa etmek, inşa etmek
 22 Havanda döven adam: dövmek
 23—24 Kraliçe, tanrıça
 25 Kadın; doğum sancısı çeken kadın: doğurmak

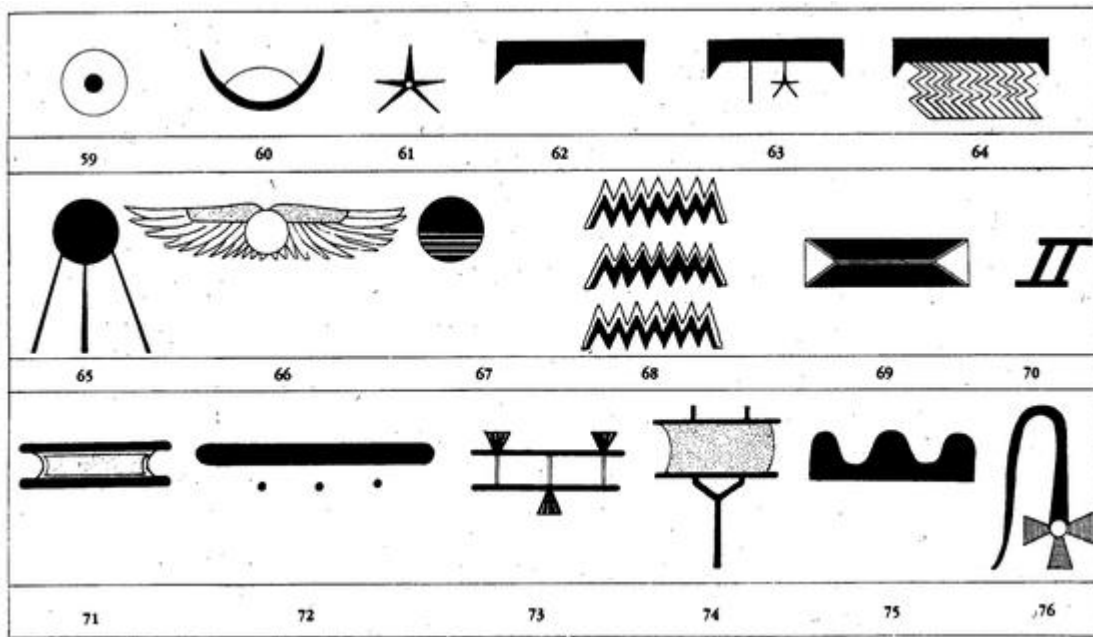
- 26—27 Baş tam yüzlü ve profilden
 28 Göz, görme ile ilgili
 29 Göz ağlaması
 30 Boya ile çizilmiş göz
 31—32 Göz bebeği; ağız
 33 Parmak
 34 Göğüs: eğitmek, yetiştirmek
 35 Kaldırılmış kollar: Ka'nın işareti
 36—37 Avuç içi aşağı dönük ön kol
 38 Sopa ile ön kol: eylem fikri, kuvvet fikri

- 39 Ön kol + asa: kutsal
 40 Ön kol + kamçı: koruma
 41 Ön kol + asa: güç
 42 Hareket halindeki bacaklar: hareketin tüm fikirleri
 43—44 Sıvı salgılayan fallus: idrar yapmak, doğurmak
 45 Testisler
 46—47 Saç tutamı; ayak
 48 Olumsuzluk jesti yapan bir çift kol
 49—50 Tomurcuktaki lotus; çiçek
 51 Papirüs
 52 Ağaç
 53 Papirüs çalılığı
 54 Lotus çiçeği
 55 Bir ağacın dalı
 56—57 Çiçekler
 58 Lotusun köksapı, sapı ve yaprağı

- 59—60 Güneş; ay
 61—62 Yıldız; gökyüzü
 63 Gökyüzü + yıldız: gece
 64 Gökyüzü + su: yağmur, fırtına
 65 Güneş + ışınlar: parlamak, şafak vakti, alacakaranlık
 66 Kanatlı disk
 67 Azalan ay
 68 Sıvı eleman: tüm sıvı

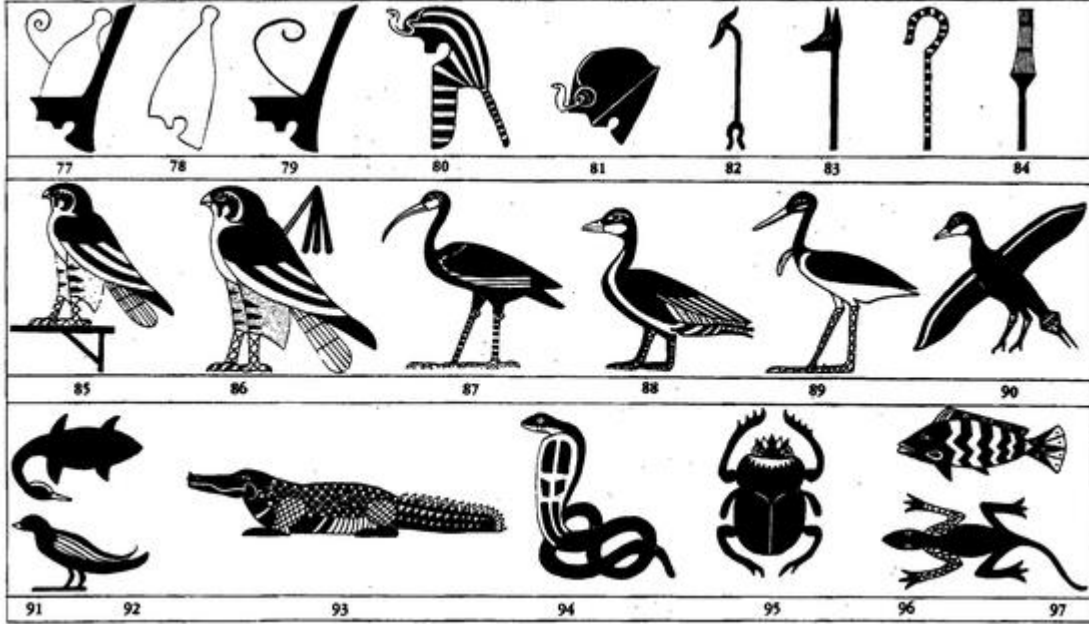
- 69 Göl, havuz
 70 Sulama kanalları
 71 Havuz
 72 Arazi, bölge
 73 Yol ve bitkiler
 74 Rüzgârla dolu direk ve yelken: hava ve türetilmiş kavramlar
 75 Dağ
 76 Dumanlı mangal: ateş ve türetilmiş kavramlar

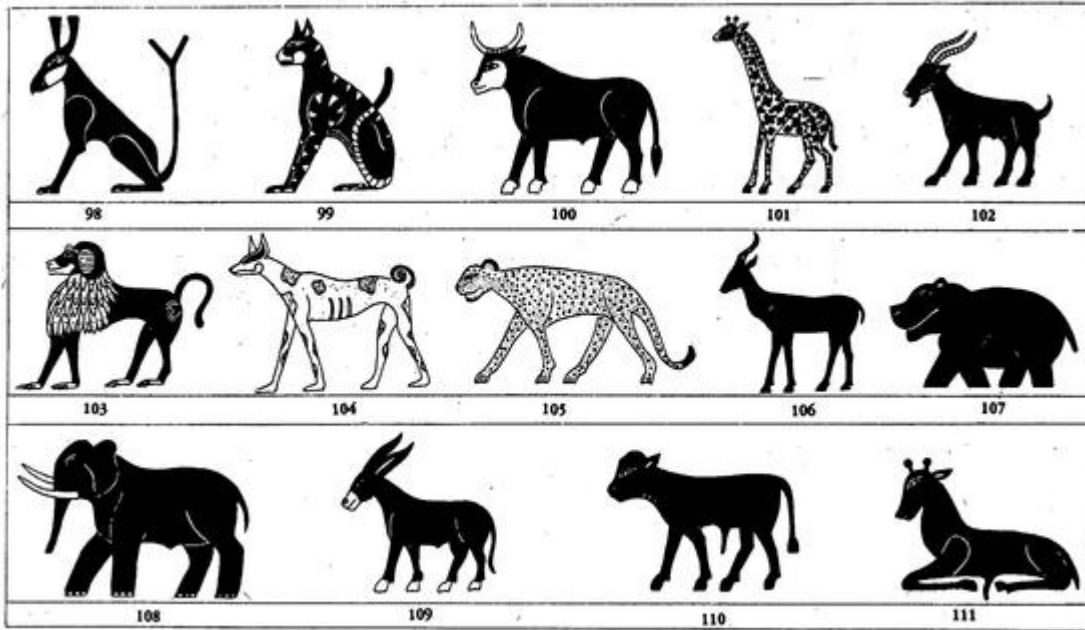
- 77 Pshent: Yukarı ve Aşağı Mısır'ın çift tacı
 78 Yukarı Mısır Tacı
 79 Aşağı Mısır Tacı
 80 Kraliyet düşmanı başörtüsü
 81 Mavi taç
 82—84 Asalar
 85 Standartta Tanrı-şahin
 86 Şahin + kamçı
 87 İbis
 88 Ördek
 89 Jabiru (leylek)
 90 Uçan ördek
 91 Lark: kötülük fikri ve türetilmiş kavramlar
 92 Tüyleri yolunmuş kaz: korku ve türetilmiş kavramlar

- 93 Timsah
 94 Kıvrılmış Kobra: Tanrıça Wadjet
 95 Scarab: var olmak
 96 Kertenkele: çok sayıda
 97 Balık

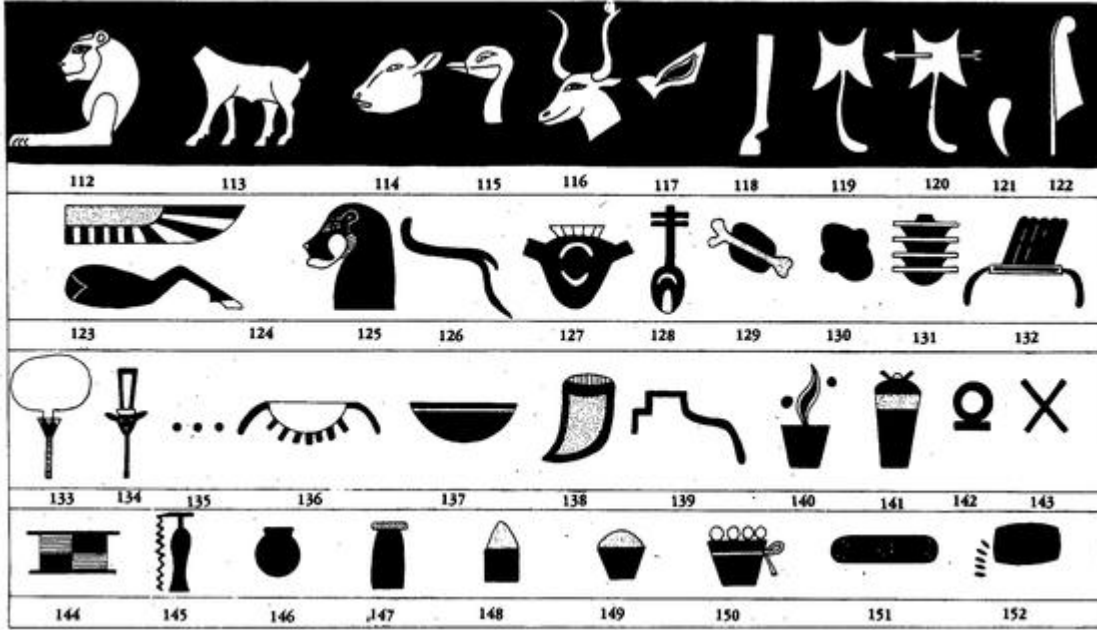

- 98 Tanrının Hayvanı Seti
 99 Kedi
 100 Boğa
 101 Zürafa
 102 Teke
 103 Babun
 104 Köpek
 105 Panter
 106 Ceylan
 107 Su aygırı
 108 Fil
 109 Eşek
 110 Buzağı
 111 Bebek antilop

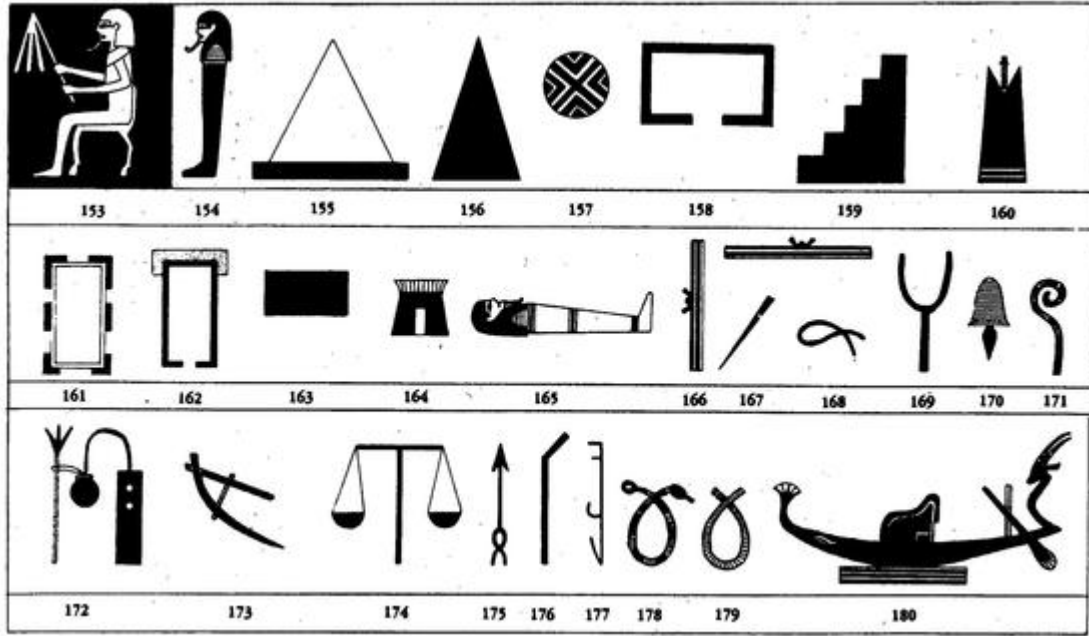
- 112 Aslanın ön kısmı
 113 Başsız keçi
 114 Buzağı başı: sevinç
 115 Kuş başı: adak
 116 Bir antilop başı
 117 İnek kulağı: duymak
 118 Boğa bacağı: tekrar
 119 Bir hayvanın derisi
 120 Okla delinmiş deri: çekmek; ısın
 121 Et parçası
 122 Devekuşu tüyü: gerçek
 123 Kanat: uçmak
 124—125 Sığır bacağı; aslan başı
 126—127 Dil; kalp
 128 Kalp ve trakea
 129 Etli uyluk kemiği
 130—131 Püstül; omurlar
 132 Kaburga ve ilikli omurga
 133 Ayna
 134—135 Sistrum; inciler, tohumlar
 136—137 Kolye; sepet
 138—139 Fırın; keser
 140 Bir kapta reçine yanması: teklif
 141 Kapalı kavanoz (yağlar)
 142 Kartuş orijinal yuvarlak formda

- 143 Çapraz çubuklar: aksiyon
 144—145 Bahçe; su sürahisi + sıvı
 146—147 Vazo; bira sürahisi
 148—149 Ekmekli pişirme kalıpları
 150 Meyve dolu sepet
 151 Ekmek
 152 Tahıl ile tahıl ölçüsü

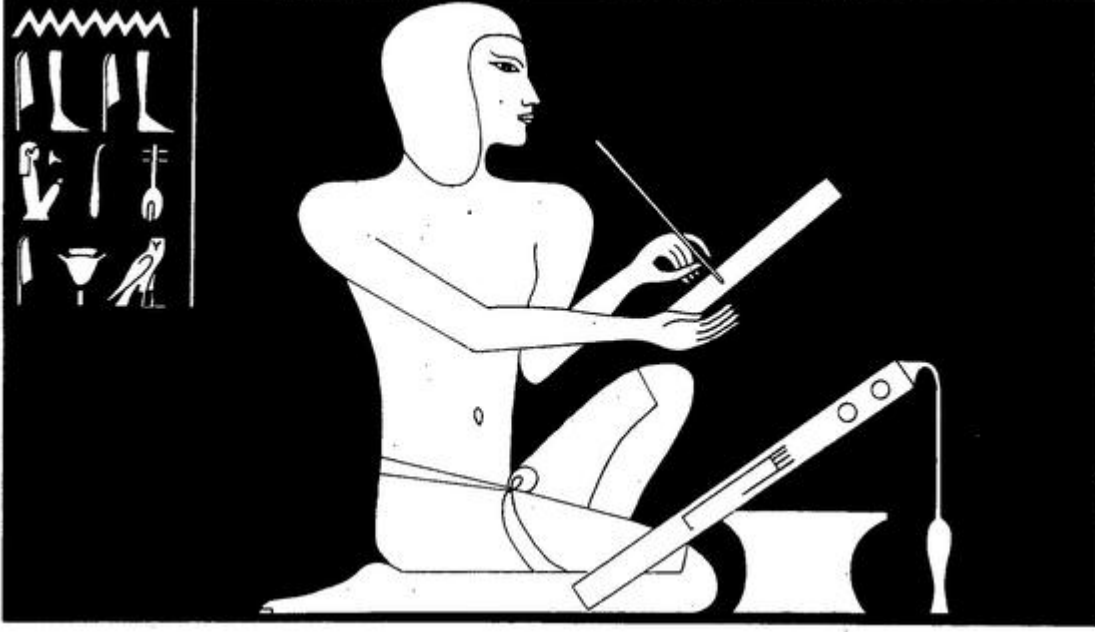
- 153—154 Ruh; heykel, görüntü
 155—156 Piramit; piramityon
 157 Kasaba (sokaklarla daire)
 158—159 Ev; merdiven
 160 Sütun
 161 Tahkimat, duvar
 162 Kapı
 163 Taş, tuğla
 164 Koltuk, naos
 165 Lahit, tabut
 166(a) Mühürlü papirüs rulosu (dikey)
 166(b) Mühürlü papirüs rulosu (yatay)
 167 Rush kalem (yazmak için)
 168—169 Dize; destek
 170 Ahşap için keski
 171 Kordon
 172 Bir yazıcının kullandığı malzeme: palet, tabak, kamış kalem

- 173 Çapa
- 174 Ölçek
- 175 Ok
- 176 Bumerang
- 177 Zıpkının kemik ucu
- 178 Yay kirişi
- 179 Halat
- 180 Tekne

Yedinci

Hiyeroglifler Nasıl Çizilir

Antik Mısır'ın düşünce süreçleri onun yazı sisteminde özetlenmiştir. Çizilen hiyeroglifler, o zamanlar gözlerinin günlük olarak gördüklerini ve zihninin algıladıklarını yansıtır.

Bazı hiyeroglifler, geometrik yapıda oldukları için modern bir kalem ustasına kolayca gelirken, diğerleri daha inatçı kalır. Daha sonra, çiziminiz tamamlandığında, biçimlerinin kırılğan ve oranlarının, odaklanmamış bir kameradan bulanık bir fotoğraf gibi dengesiz olduğunu görebilirsiniz. O noktada, bazıları pes etmeye meyilli olabilir. Ama yapmayın! Biraz pratik yaparsanız şaşıracaksınız. Hiyeroglif çalışmanızın bu keyifli yönünden kendinizi mahrum etmeyin, bu aynı zamanda tam kavrayış ve ek teşvik için de vazgeçilmezdir.

Hoş ve kişisel bir hiyeroglif el yazısı geliştirmek için kendinize bir yol seçmeli ve ondan sapmamalısınız. Okuma çalışmanızı, hepimizde bulunan ancak çoğu zaman bastırılan sanatsal ifade ihtiyacıyla ilişkilendirmek kaçırılmayacak bir fırsattır. Ve eğer "çizemezseniz", daha da iyi!

Çizgileriniz giderek gelişecektir. Kendinizi zorlamayın. Hemen mükemmel olmaya çalışmayın. İşaretlerin kendi ritminde size gelmesine izin verin. Kelimeleri düzgün bir şekilde ezberleyebilmeniz için okuma ve yazma becerilerinizin gelişiminin eş zamanlı olması önemlidir.

İşte olası "yollardan" bazıları, ancak daha pek çok yol var.

YAZININ DÜZENİ

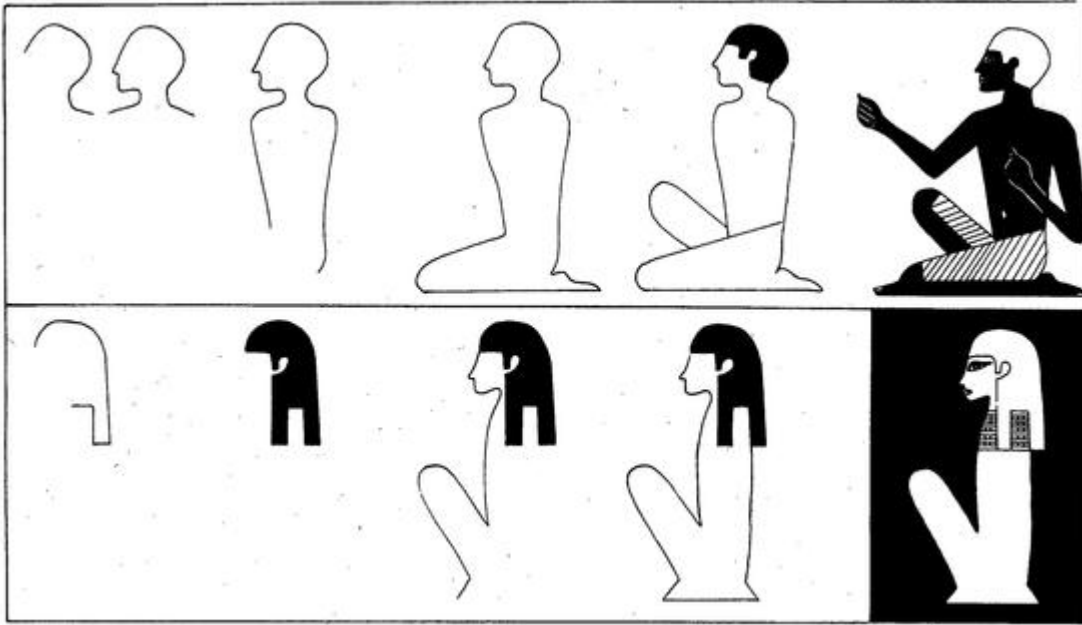
Hiyeroglifler ya dikey sütunlar halinde ya da yatay olarak (soldan sağa veya sağdan sola) yazılırdı. Tasvir edilen insanlar ve hayvanlar her zaman yazının başladığı yöne bakardı. Mevcut kitap sürekli olarak soldan sağadır ve insanlar ve hayvanlar sola bakar. Heykelde yazı her iki yöne de gidebilirdi; papirüste ise sağdan sola giderdi.

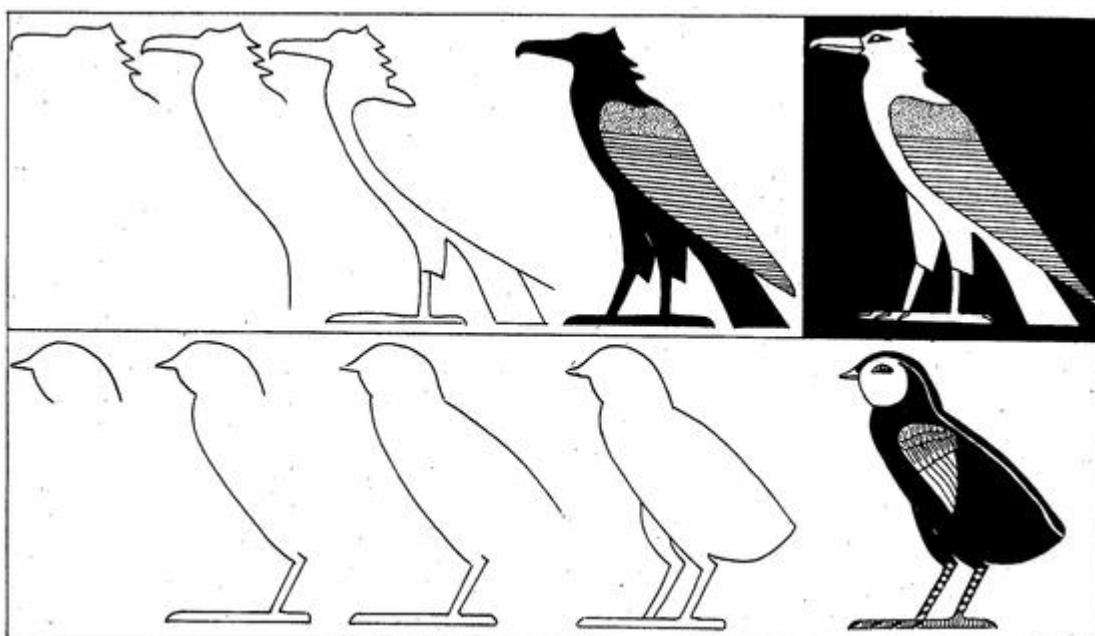
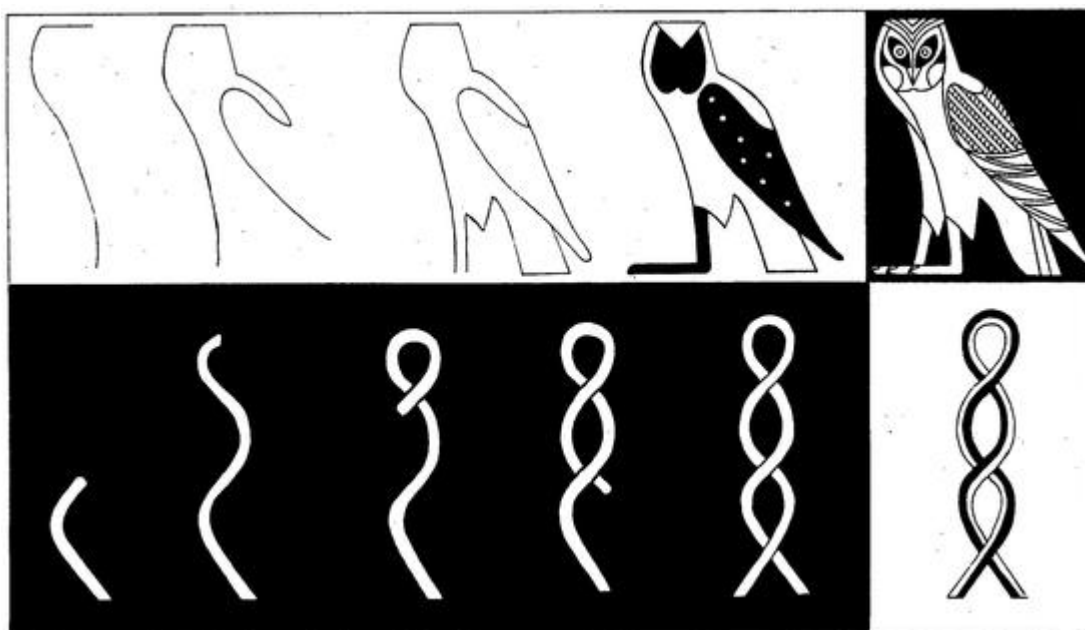
Kâtipler işaretlerini hayali bir kare veya dikdörtgenin içine yerleştirdiler (veya grupladılar). İki ana işaret türü vardır, dikey ve yatay. Bir kelimenin fonetik kompozisyonu, unsurlarının hayali uzaydaki konumunu belirlerdi.

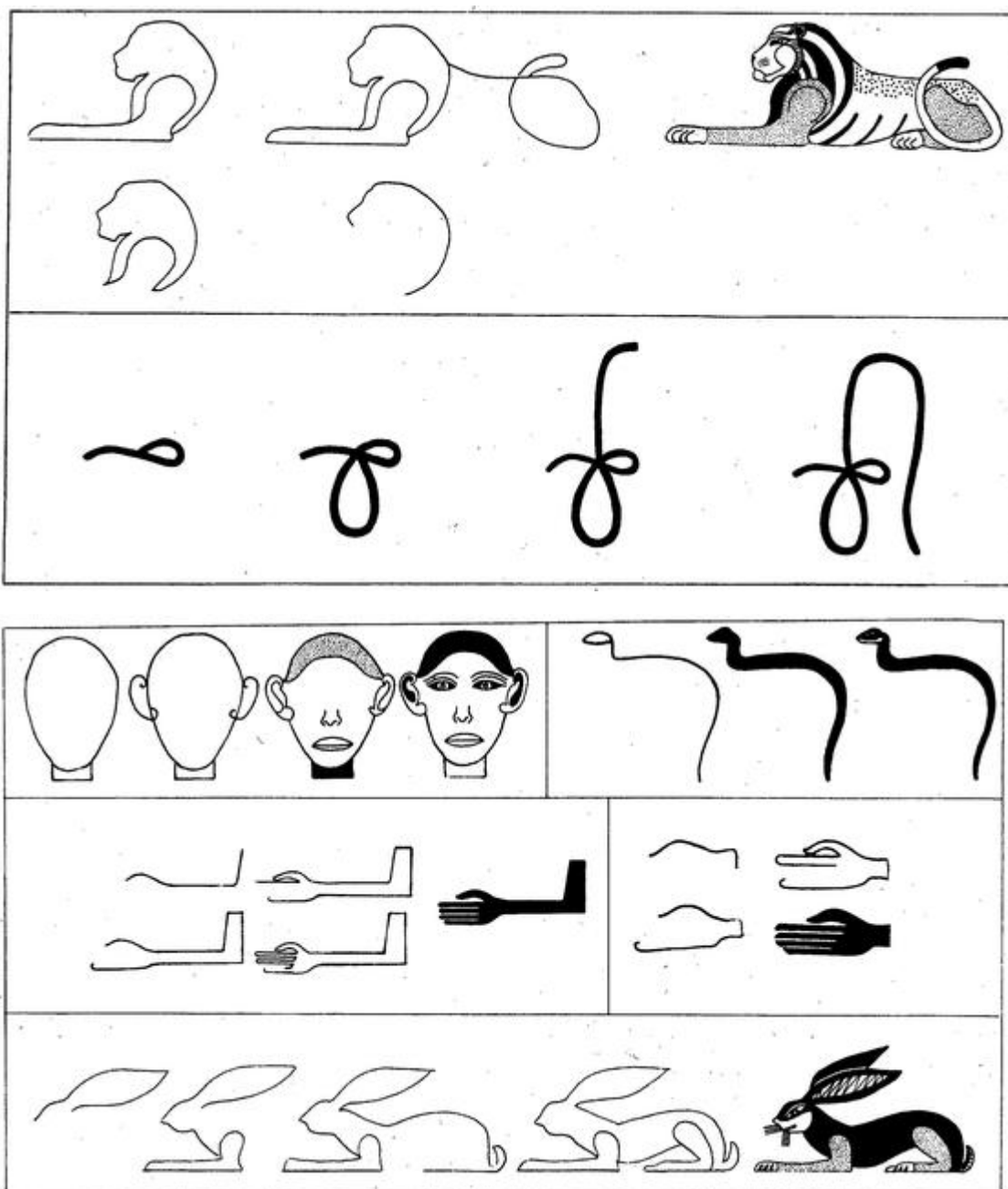
Dikey işaretlerin yüksekliği tüm sözcük gruplamasının üst ve alt kısmını belirler. Örneğin kuşların başları üst hayali çizgiye, ayakları ise alt çizgiye değer. Bazı kuşların uzun kuyruk tüylerinin bu zemin çizgisinin üzerinde durduğunu unutmayın. Dikey bir işaretin yüksekliği, üstünde veya altında başka bir işaret varsa daha küçüktür.

Yatay işaretler, kelimenin “gökyüzü çizgisi” ve “zemin çizgisi”ne bağlı olarak kayıtlarda düzenlenir. Gruplar halinde yerleştirilirlerse, biri diğerinin üstünde olur, üstteki hayali kare veya dikdörtgenin üst çizgisine, alttaki ise altına dokunur.

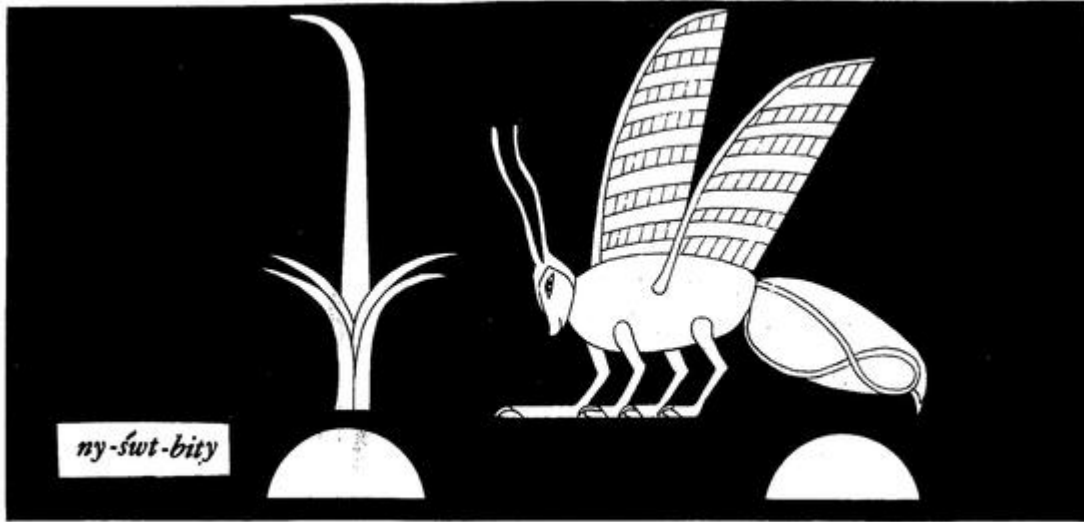
Bir grup işaret, onu oluşturan parçaların biçimine ve sayısına göre yerleştirilir. Yazıcılar yazıda boşluk bırakmamışlardır.

King of Upper and Lower Egypt

Bibliyografya

Budge, EAW : *Bir Mısır Hiyeroglif Sözlüğü*. Dover.

Champollion, J.-F .: *M. Dacier'e göre alfabe des hiéroglyphes phonétiques'e göre mektup*. Difüzyon Trismégiste.

Champollion, J.-F.: *Mısır ve Nubie'deki anıtların tanımlayıcı notları* . Difüzyon Trismégiste.

Champollion, J.-F .: *Principes généraux de l'écriture sacrée égyptienne*. Institut d'Orient.

Erman, A. ve Grapow, H.: *Ägyptisches Handwörterbuch*. Berlin, 1921; Yeniden basım, Hildesheim.

Erman, A. ve Grapow, H.: *Wörterbuch der altägyptischen Sprache*. Berlin, 1921.

Faulkner, RO: *Orta Mısır Dilinin Kısa Sözlüğü*. Griffith Enstitüsü, Oxford.

Gardiner, A.: *Mısır Grameri*. Griffith Enstitüsü, Oxford.

Hartleben, H.: *Champollion*. Baskılar Pygmalion.

SON SÖZ

bir kitabın tercümesinin daha sonuna geldim daha evvel havvasul potter , tılsımatul potter , çin tılsım yapımına giriş , itikadı yeseviyye , divanı hikmette gerçen surelerin faziletleri , çince çakra makaleleri , bir sataniste 20 soru , esrarı frekans , Kitabı mücerrebatu ehlil ummanul kübra veya kebir , 21. yüzyıl satanizmi yahudiliktenmi çıktı , kısaca vehhabizm yanılgısı , divanı hikmette 5 hikmetin şerhi ve daha pek çok pdf hazırladım umarım bu pdfde yıldızlı gökleri süsleyen harflerin sırrında faydalı olur.